

22.06.2016

Kj/10

§ 196

Reform av ledarskapssystemet och godkännande av förvaltningsstadga till de delar som gäller ledarskapssystemet

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag

- förnya Helsingfors stads ledarskapssystem räknat från 1.6.2017
- godkänna förvaltningsstadga för Helsingfors stad till de delar som gäller ledarskapssystemet i enlighet med bilaga 1
- att åtgärder som är nödvändiga för verkställigheten av förvaltningsstadgan får vidtas innan den trätt i kraft
- att stadsstyrelsens ledarskapssektion får fatta beslut som hänför sig till verkställigheten av förvaltningsstadgan och i vilka andra organ än stadsfullmäktige och stadsstyrelsen har beslutanderätt innan förvaltningsstadgan trätt i kraft
- att kanslichefen och sektorcheferna får fatta beslut som hänför sig till verkställigheten av förvaltningsstadgan och i vilka de har beslutanderätt innan förvaltningsstadgan trätt i kraft.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

1. Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet att det utreds hur arkivförvaltningen kan ordnas så att staden på bästa möjliga sätt kan övergå till digital dokumentförvaltning i den nya organisationen. (Laura Kolbe)
2. Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet och den därtill anslutna förvaltningsstadgan att det smidiga samarbetet i fråga om Helsingfors stadsorkesters konstnärliga, funktionella och administrativa ledarskap säkerställs vid den fortsatta beredningen i syfte att trygga den höga konstnärliga kvaliteten och verksamhetskvaliteten. (Wille Rydman)

3. Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att det vid den fortsatta beredningen utreds vilken roll de sakkunniga och den beredningshjälp som biträdande borgmästarna behöver kommer att ha, inklusive stadssekreterarnas ställning och möjligheter att arbeta som beredare under tjänsteansvar. (Maija Anttila)

Behandling

Efter att diskussion hade förts i ärendet, konstaterade ordföranden att det under diskussionen hade framställts ett understött förslag, vars godkännande hade inneburit att behandlingen av ärendet avbryts. Ordföranden uppmanade därför de följande talarna att inskränka sina yttranden till frågan om återremiss av ärendet till stadsstyrelsen.

Efter att ha förklarat diskussionen om återremiss avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Yrjö Hakanen understödd av ledamoten Sirkku Ingervo under diskussionen hade föreslagit att stadsfullmäktige skulle besluta återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att ett tillräckligt antal nämnder och direktorier tryggas, preciseringen av sektioner och enheter övervägs på nytt, invånarnas och personalens deltagande stärks och effekterna av reformen av social- och hälsovården och regionförvaltningen, som statsrådet bereder, på kommunens uppgifter utreds innan beslut fattas.

Redogörelsen befanns vara riktig.

22 omröstningen

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige återremitterar ärendet för ny beredning utgående från att ett tillräckligt antal nämnder och direktorier tryggas, preciseringen av sektioner och enheter övervägs på nytt, invånarnas och personalens deltagande stärks och effekterna av reformen av social- och hälsovården och regionförvaltningen, som statsrådet bereder, på kommunens uppgifter utreds innan beslut fattas.

Ja-röster: 77

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria

Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Piltvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa, Pertti Vilho, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 4

Yrjö Hakanen, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Thomas Wallgren

Frånvarande: 4

Sirpa Asko-Seljavaara, Eero Heinäluoma, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade beslutat fortsätta behandlingen av ärendet.

Efter att ha förklarat diskussionen i själva ärendet avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Yrjö Hakanen under diskussionen hade föreslagit att stadsfullmäktige förkastar förslaget och förpliktar stadsstyrelsen att bereda ett nytt förslag som bygger på att makten inte samlas inom en liten krets, ett tillräckligt antal nämnder och enheter tryggas och invånarnas och personalens möjligheter att påverka utvidgas.

Ordföranden konstaterade att ledamoten Yrjö Hakanens förslag om förkastande inte hade understötts, varvid det förföll.

Stadsfullmäktige hade beslutat godkänna stadsstyrelsens förslag.

Ordföranden anförde såsom redogörelse att följande hemställningsklämmor hade föreslagits under diskussionen:

Ledamoten Yrjö Hakanen understödd av ledamoten René Hursti hade föreslagit följande fyra hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktigeförutsätter att invånarna blir hörda och förslagen kring närdemokrati preciseras i fråga om bl.a. deltagande budgetering under den fortsatta beredningen.

Stadsfullmäktigeförutsätter att personalen har möjlighet att utse sin representant i de arbetsgrupper som bildas för den fortsatta

22.06.2016

Kj/10

beredningen.

Stadsfullmäktigeförutsätter att det vid den fortsatta beredningen utreds om faktacentralens statistik- och forskningsverksamhet kan ordnas som en egen enhet.

Stadsfullmäktigeförutsätter att det vid den fortsatta beredningen utreds om stadsarkivets verksamhet på stadskansliets förvaltningsavdelning kan ordnas som en egen enhet.

Ledamoten Laura Kolbe understödd av ledamoten Björn Månsson hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet att det utreds hur arkivförvaltningen kan ordnas så att staden på bästa möjliga sätt kan övergå till digital dokumentförvaltning i den nya organisationen.

Ledamoten Pilvi Torsti understödd av ledamoten Thomas Wallgren hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det vid den fortsatta beredningen utreds hur faktacentralens statistik- och forskningsverksamhet på ekonomi- och planeringsavdelningen kan ordnas som en egen enhet och om en kommission kan inrättas för styrning av statistik- och forskningsverksamheten.

Ledamoten Wille Rydman understödd av ledamoten Nina Huru hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet och den därtill anslutna förvaltningsstadgan att det smidiga samarbetet i fråga om Helsingfors stadsorkesters konstnärliga, funktionella och administrativa ledarskap säkertställs vid den fortsatta beredningen i syfte att trygga den höga konstnärliga kvaliteten och verksamhetskvaliteten.

Ledamoten Maija Anttila understödd av ledamoten Thomas Wallgren hade föreslagit följande hemställningskläm:

22.06.2016

Kj/10

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att det vid den fortsatta beredningen utreds vilken roll de sakkunniga och den beredningshjälp som biträdande borgmästarna behöver kommer att ha, inklusive stadssekreterarnas ställning och möjligheter att arbeta som beredare under tjänsteansvar.

Ledamoten Sirkku Ingervo understödd av ledamoten Thomas Wallgren hade föreslagit följande två hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av ledarskapssystemet att det utreds om det är möjligt att justera antalet nämnder och arbetsfördelningen mellan dessa i god tid under den första fullmäktigeperioden så att eventuella ändringsbehov kan bedömas före följande fullmäktigeperiod.

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att inrätta en sektion för skolelevernas morgon- och eftermiddagsverksamhet, så att verksamheten kan ordnas i enlighet med behovet och lagens anda.

Ledamoten Helena Kantola understödd av ledamoten Nina Huru hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet att möjligheterna utreds att bevara tillräckligt med makt hos kultur-, idrotts- och ungdomssektionen i frågor som gäller servicehelheterna i fråga, så att staden också i fortsättningen kan erbjuda invånarna kultur- och fritidstjänster av minst samma standard som i nuläget.

Ledamoten René Hursti understödd av ledamoten Henrik Nyholm hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att det vid den fortsatta beredningen utreds om det är möjligt att höja mötesarvodena till en sådan nivå att de förtroendevaldas möjligheter att sköta sitt uppdrag på heltid tryggas.

Redogörelsen befanns vara riktig.

Ordföranden föreslog och fullmäktige godkände följande omröstningsförfarande: Hemställningsklämmarna tas var och en särskilt upp till omröstning.

23 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att invånarna blir hörda och förslagen kring när demokrati preciseras i fråga om bl.a. deltagande budgetering under den fortsatta beredningen.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 13

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 48

Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo

Blanka: 21

Mukhtar Abib, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Hannele Luukkainen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

22.06.2016

Kj/10

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

24 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att personalen har möjlighet att utse sin representant i de arbetsgrupper som bildas för den fortsatta beredningen.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 15

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 41

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Okerblom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Blanka: 26

Outi Alanko-Kahiluoto, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Jasmin Hamid, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Maria Ohisalo, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhämäki, Jukka Relander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

22.06.2016

Kj/10

25 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det vid den fortsatta beredningen utreds om faktacentralens statistik- och forskningsverksamhet kan ordnas som en egen enhet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 15

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sirpa Puhakka, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 38

Hennariikka Andersson, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamaäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Blanka: 29

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Pusokari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

26 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det vid den fortsatta beredningen utreds om stadsarkivets verksamhet på stadskansliets förvaltningsavdelning kan ordnas som en egen enhet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 14

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 41

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Matti Enroth, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Blanka: 27

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

27 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Laura Kolbes förslag

till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet att det utreds hur arkivförvaltningen kan ordnas så att staden på bästa möjliga sätt kan övergå till digital dokumentförvaltning i den nya organisationen.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 80

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kiväkäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Blanka: 2

Jukka Relander, Pertti Villo

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade godkänt ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm.

28 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Pilvi Torstis förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det vid den fortsatta beredningen utreds hur faktagruppens statistik- och forskningsverksamhet på ekonomi- och planeringsavdelningen kan ordnas som en egen enhet och om en kommission kan inrättas för styrning av statistik- och forskningsverksamheten.
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 33

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Yrjö Hakkanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Terhi Mäki, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 1

Helena Kantola

Blanka: 48

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Pilvi Torstis förslag till hemställningskläm.

29 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Wille Rydmans förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet och den därtill anslutna förvaltningsstadgan att det smidiga samarbetet i fråga om Helsingfors stadsorkesters konstnärliga, funktionella och administrativa ledarskap säkerställs vid den fortsatta beredningen i syfte att trygga den höga konstnärliga kvaliteten och verksamhetskvaliteten.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 77

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Parkarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 1

Sami Muttilainen

Blanka: 4

Ville Jalovaara, Seppo Kanerva, Eija Loukoila, Jape Lovén

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade godkänt ledamoten Wille Rydmans förslag till hemställningskläm.

30 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Maija Anttilas förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att det vid den fortsatta beredningen utreds vilken roll de sakkunniga och den beredningshjälp som biträdande borgmästarna behöver kommer att ha, inklusive stadssekreterarnas ställning och möjligheter att arbeta som beredare under tjänsteansvar.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 75

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Blanka: 7

Jussi Chydenius, Rene Hursti, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Heimo Laaksonen, Hannele Luukkainen, Terhi Peltokorpi

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Ledamoten Terhi Peltokorpi meddelade att hennes avsikt hade varit att rösta ja.

Stadsfullmäktige hade godkänt ledamoten Maija Anttilas förslag till hemställningskläm.

31 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Sirkku Ingervos förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av ledarskapssystemet att det utreds om det är möjligt att justera antalet nämnder och arbetsfördelningen mellan dessa i god tid under den första fullmäktigeperioden så att eventuella ändringsbehov kan bedömas före följande fullmäktigeperiod.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 20

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Maria Landén, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 29

Hennariikka Andersson, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Ville Jalovaara, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Lasse Männistö, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Blanka: 33

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Jukka Järvinen, Arja Karhivaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Sara Paavola, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Sirkku Ingervos förslag till hemställningskläm.

32 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Sirkku Ingervos förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att inrätta en sektion för skolelevernas morgon- och eftermiddagsverksamhet, så att verksamheten kan ordnas i enlighet med behovet och lagens anda.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 13

Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Inger-vo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Maria Landén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Thomas Wallgren, Pertti Villo

Nej-röster: 20

Hennariikka Andersson, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Katri Korolainen, Terhi Koulumies, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Blanka: 49

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Sirkku Ingervos förslag till hemställningskläm.

33 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Helena Kantolas förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av reformen av ledarskapssystemet att möjligheterna utreds att bevara tillräckligt

med makt hos kultur-, idrotts- och ungdomssektionen i frågor som gäller servicehelheterna i fråga, så att staden också i fortsättningen kan erbjuda invånarna kultur- och fritidstjänster av minst samma standard som i nuläget.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 12

Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Helena Kantola, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 2

Seppo Kanerva, Harri Lindell

Blanka: 65

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jaloaara, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kiväkäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 6

Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Fatbardhe Hetemaj, Tuomas Tuure, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Helena Kantolas förslag till hemställningskläm.

34 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten René Hurstis förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att det vid den fortsatta beredningen utreds om det är möjligt att höja mötesarvodena till en sådan nivå att de förtroendevaldas möjligheter att sköta sitt uppdrag på heltid tryggas.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 8

Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jape Lovén, Henrik Nyholm, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 21

Hennariikka Andersson, Pentti Arajärvi, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Fatbardhe Hetemaj, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman

Blanka: 53

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Petra Malin, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten René Hurstis förslag till hemställningskläm.

Ledamoten Yrjö Hakanen anmälde avvikande mening med följande motivering:

Det förslag till reform av ledarskapssystemet och till förvaltningsstadga som en majoritet i fullmäktige godkänt koncentrerar ledarskapet till en allt mindre krets och ökar tjänstemännens makt bland annat i och med att största delen av nämnderna dras in.

Beslutet har motiverats med att det politiska beslutsfattandet och tjänstemannaberedningen skiljs från varandra. I praktiken får kanslichefen och sektorcheferna en större roll som föredragande. Inom sektorerna stärks dessutom de ledande tjänstemännens ställning i de olika enheterna och områdena när största delen av nämnderna och direktionerna dras in.

De enormt stora sektorerna sägs främja utvecklingen av servicehelheterna. Hur smidigt och enhetligt servicen fungerar är dock framför allt beroende av hur arbetena organiseras, av verksamhetsmodellerna och av resurserna på gräsrotsnivå – och blir inte löst genom att beslutsfattandet centraliseras uppåt, till en liten krets.

Exempelvis sammanslagningen av nio verk inom stadsplaneringen, fastighetsväsendet, byggnadsväsendet och miljöförvaltningen koncentrerar makten på ett sätt som vid sidan av kompetens- och ärendehanteringens också innebär risker med avseende på bristande övervakning och på korruption. I kultur- och fritidssektorn samlas i sin tur fler än tio mycket olika enheter, som för ledningen kräver mycket sakkännedom på specialområden och som inte bildar enhetliga servicehelheter.

Det som allra mest kan ifrågasättas är den radikala minskningen av antalet nämnder och direktioner. Nämndssystemet är vid sidan av fullmäktige en helt central del av den kommunala demokratin. Att ersätta över tjugo nämnder och direktioner med fyra innebär att de förtroendevaldas roll och invånarnas möjligheter att påverka försvagas.

Slopandet av stadsplaneringsnämnden, bostadsnämnden, miljönämnden, ungdomsnämnden, barnomsorgsnämnden och kultur- och biblioteksnämnden förbättrar inte styrningen av deras områden utifrån invånarnas behov, snarare tvärtom.

Samtidigt som förslaget centraliserar makten till en liten krets, saknas det konkreta förslag om hur invånarnas möjligheter att påverka kan ökas. Delaktigheten beskrivs på ett sätt där det främst är fråga om växelverkan och inte en omfördelning av makten och resurserna. I stället för delaktighet under tjänstemannaledning bör det utvecklas deltagande budgetering, områdesforum och delområdesnämnder, till vilka faktisk beslutanderätt delegeras.

Personalen har hörts vid beredningen, men personalen fick inte vara representerad i beredningsgrupperna.

Allt som allt innehåller det av stadsstyrelsen föreslagna och av en majoritet i fullmäktige godkända beslutet mycket fler faktorer som försvagar demokratin än sådana som stöder den. FKP:s och Helsingforslistornas grupp anser därför att förslaget borde ha återremitterats för ny

beredning utgående från att ett tillräckligt antal nämnder och direktioner tryggas, preciseringen av sektioner och enheter övervägs på nytt, invånarnas och personalens deltagande stärks och effekterna av reformen av social- och hälsovården och regionförvaltningen, som statsrådet bereder, på kommunens uppgifter utreds innan beslut fattas. Då detta förslag inte godkändes och det i fullmäktige inte gjordes korrigeringar i förslaget anmäler jag avvikande mening genom att reservera mig mot beslutet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Sami Sarvilinna, stadsjurist, telefon: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi
Marju Pohjaniemi, personaldirektör, telefon: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga för Helsingfors stad
- 2 Talk 25 5 2016 § 67 Hallintosäännön tarkastustoimea koskevat kohdat
- 3 Liite Opetus- ja varhaiskasvatustoimi palvelukokonaisuudet
- 4 Liite Kulttuuri- liikunta- ja vapaa-aikatoimiala taustamuistio
- 5 Liite Sosiaali- ja terveystoimiala johtamisjärjestelmän uudistaminen
- 6 Liite Talous HR ICT ja muu hallinto-Yhteenveto tehtävistä-20160504
- 7 Liite ICT-muutossuunnitelma
- 8 Liite Tekninen toimiala tausta-aineistoa
- 9 Johtamisuudistuksen esittely 6.6.2016
- 10 Henkilöstötoimikunnan lausunto 10.6.2016

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Det ingår i det av stadsfullmäktige godkända strategiprogrammet att stadens ledarskapssystem ska förnyas. Reformen har beretts av stadsstyrelsens ledarskapssektion sedan slutet av år 2013.

Enligt 2015 års kommunallag ska kommunen ha en förvaltningsstadga, som ersätter de nuvarande instruktionerna. Till dessa hör bl.a. arbetsordningen för stadsfullmäktige, instruktionen för stadsstyrelsen, instruktionerna för förvaltningarna (nämnderna och direktionerna och förvalt-

22.06.2016

Kj/10

ningarna och affärsverken under dessa), den nuvarande förvaltningsstadgan och ekonomistadgan.

Stadsfullmäktige har 16.3.2016 fattat ett principbeslut om en reform av stadens ledarskapssystem. Nu tas de delar av förvaltningsstadgan som gäller ledarskapssystemet upp för beslut. Framställningen följer principbeslutet.

Föredragandens motiveringar

Stadsdirektören framställde 16.5.2016 ett förslag hos ledarskapssektionen om reform av ledarskapssystemet och om godkännande av de delar av förvaltningsstadgan som gäller ledarskapssystemet.

Ledarskapssektionen fattade 30.5.2016 beslut om sin framställning hos stadsstyrelsen. Motiveringarna till denna framställning har ändrats så att de motsvarar ledarskapssektionens beslut.

I många frågor preciseras fördelningen av befogenheter mellan nämnderna, sektionerna och tjänsteinnehavarna vid den fortsatta beredningen.

Revisionsnämnden har 25.5.2016 förelagt stadsstyrelsen de punkter i förvaltningsstadgan som gäller revisionsförvaltningen. Revisionsnämnden har enligt 121 § i kommunallagen till uppgift att för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan. Revisionsnämnden framställning ingår i förslaget till förvaltningsstadga, på lämpliga ställen i helheten. Textinnehållet i revisionsnämndens framställning har inte ändrats, fränsett den bestämmelse som gäller revisionsdirektörens lön och befogenheterna att bestämma denna. Dessa befogenheter har av orsaker som anges nedan föreslagits höra till stadsstyrelsen. Revisionsnämndens motiveringar framgår av bilaga 2.

Detaljmotiveringarna till förvaltningsstadgan har preciserats jämfört med motiveringarna i stadsdirektörens framställning 16.5.2016 hos ledarskapssektionen. De detaljmotiveringar som nu läggs fram är en jämförelse mellan de gällande instruktionerna och ändringarna i den nya förvaltningsstadgan.

Det har dessutom gjorts vissa justeringar av teknisk karaktär jämfört med den version som 16.5.2016 förelades ledarskapssektionen.

Reformen av ledarskapssystemet i strategiprogrammet

I det av stadsfullmäktige 24.4.2013 godkända strategiprogrammet anges det att stadens ledarskapssystem ska reformeras. Syftet med reformen är att kommunalvalsresultatet ska återspeglas hos stadens led-

ning, att det demokratiska beslutsfattandet ska bli bättre och mer verkningfullt och att stadsfullmäktige och stadsstyrelsen ska få en starkare roll i arbetet med att leda staden. Stadsfullmäktige fattade 16.3.2016 beslut om principerna för stadens ledarskapssystem och organisation från ingången av nästa fullmäktigeperiod, dvs. från 1.6.2017.

Beredning och styrning av ledarskapsreformen

Stadsstyrelsen beslutade vid verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut 16.3.2016, § 78,

- uppmana stadsdirektören att inleda den fortsatta beredningen av omorganiseringen så att de bestämmelser som behövs för förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige under våren 2016
- konstatera att stadsstyrelsens ledarskapssektion styr och följer reformen av ledarskapssystemet och organisationen
- uppmana stadsdirektören att tillsätta en arbetsgrupp för beredning av en revidering av förvaltningsstadgan och behövliga underordnade arbetsgrupper
- konstatera att stadens personalkommitté fungerar som uppföljningsgrupp för samarbetet under reformen
- uppmana stadskansliet att ombesörja att en behövlig projektorganisation inrättas inom ramen för de disponibla anslagen
- uppmana stadskansliet att ombesörja att de ledigblivande tjänsterna som verkschef och avdelningschef inte tillsätts tills vidare utan sköts med visstidsarrangemang. Också rekryteringarna till chefsuppgifterna på följande organisationsnivåer måste bedömas separat. Hur tjänsten som kanslichef ska tillsättas bestäms separat
- uppmana stadskansliet att bereda behövliga framställningar om inrättande av tjänsterna som sektordirektör
- uppmana ledarskapssektionen att bereda en uppförandekod för det nya ledarskapssystemet, vilken beaktar det vid den fortsatta beredningen framgående behovet av ett borgmästarprogram som på initiativ av den största fullmäktigegruppen förhandlas fram mellan fullmäktigegrupperna i början av fullmäktigeperioden
- konstatera att revisionsnämnden enligt 121 § i kommunallagen har till uppgift att för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan.

Stadsstyrelsens ledarskapssektion styr och följer reformen av ledarskapssystemet och organisationen. Stadsdirektören leder och ansvarar för beredningen av förvaltningsstadgan inför ledarskapssektionen. Direktörskollegiet styr och följer ändringsprocessen i den nuvarande organisationen, så att kontinuiteten i verksamheten kan säkerställas och ledningen är informerad om hur beredningen fortskrider.

Personalkommittén är uppföljningsgrupp för samarbetet kring reformen. Personalkommittén har regelbundet informerats om hur beredningen fortskrider.

Stadsdirektören beslutade vid behandlingen i direktörskollegiet 23.3.2016, 21 §, tillsätta tio arbetsgrupper för beredningen av ledarskapsreformen. En princip för sammansättningen av arbetsgrupperna var att alla förvaltningar och affärsverk skulle vara företrädare och att det breda kunnande som behövs vid beredningen skulle utnyttjas.

Beredningsarbetsgrupperna var:

1. Organ och ledarskap
2. Delaktighet
3. Ekonomi, HR, ICT, övrig förvaltning
4. Samarbete, kommunikation, förändringsstöd
5. Samordningsgrupp för sektorgrupperna
6. Sektor, centralförvaltningen
7. Sektor, kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
8. Sektor, utbildnings- och barnomsorgsförvaltningen
9. Sektor, social- och hälsovårdsförvaltningen
10. Sektor, tekniska förvaltningen

Beredningsarbetsgrupperna har hållit möten varje vecka. Sektorernas servicehelheter har anpassats till varandra och eventuellt behövliga överföringar av serviceuppgifter och ansvar mellan sektorerna har bedömts i samordningsgruppen för sektorgrupperna. Arbetsgruppen organ och ledarskap har granskat uppgiftsfördelningen inom stadens högsta ledning och bestämmelserna i förvaltningsstadgan med hänsyn till organens sammansättning och uppgifter. Direktörskollegiet har varje vecka behandlat frågan om hur beredningen fortskrider. Stadsstyrelsens ledarskapssektion har behandlat interimistiska resultat av beredningen liksom också olika utkast.

Organen, sektorstrukturen och förvaltningsstadgan har beretts enligt principer fastslagna av stadsfullmäktige:

- Invånarcentreringen i stadens servicehelhet förbättras
- Möjligheterna till deltagande och växelverkan förbättras på stadsnivån och lokalt
- Stadshelheten blir styrbarare
- Beredningen och beslutsfattandet är alltför tydligt åtskilda
- Verksamhetsförutsättningarna för de förtroendevalda förbättras
- Produktiviteten och kostnadseffektiviteten i stadens verksamhet förbättras

22.06.2016

Kj/10

- Det finns beredskap att genomföra de reformer som ingår i regeringsprogrammet

Ledarskapssektionen har vid sina sammanträden våren 2016 behandlat delområdena för reformen av ledarskapssystemet.

Lagstiftningsramar, kommunallagen

Enligt 2015 års kommunallag ska kommunen ha en förvaltningsstadga, som ersätter de nuvarande instruktionerna. Till dessa hör bl.a. arbetsordningen för stadsfullmäktige, instruktionen för stadsstyrelsen, instruktionerna för förvaltningarna (nämnderna och direktionerna och förvaltningarna och affärsverken under dessa), den nuvarande förvaltningsstadgan och ekonomistadgan.

Nu tas de delar av förvaltningsstadgan som gäller ledarskapssystemet upp för beslut. Stadsstyrelsen har för avsikt att förelägga stadsfullmäktige för övriga delarna av förvaltningsstadgan under höstperioden 2016. Om det vid den fortsatta beredningen har visat sig finnas behov att justera de delar av förvaltningsstadgan som nu slås fast, tas de upp för beslut i detta sammanhang.

Specialvillkor i regeringsprogrammet

Landets regering har för avsikt att skapa ett nytt system med offentlig förvaltning på tre nivåer i Finland, dvs. kommuner, landskap och staten. Det är meningen att social- och hälsovårdstjänsterna ska överföras till de självstyrande områdena från ingången av år 2019. De självstyrande områdena är den primära lösningen för statens lokalförvaltning och landskapsförvaltning. Systemet öppnar för möjligheten att överföra också andra kommunala uppgifter till de självstyrande områdena.

Regeringen drog 7.11.2015 upp riktlinjerna för grunderna för områdesindelningen och social- och hälsovårdsreformens stegmärken och för grundandet av 18 självstyrande områden. Utifrån förslagen från utredaren Lauri Tarasti, som fått i uppdrag att precisera riktlinjerna och noggrannare ange vilka uppgifter som överförs till de självstyrande områdena och preliminärt förbereda själva överföringen, och utifrån regeringens förhandlingar kom regeringen 5.4.2016 överens om hur landskapsförvaltningen och statens regionalförvaltning ska anpassas till varandra och om landskapens uppgifter.

Enligt de riktlinjer som regeringen drog upp 5.4.2016 grundar sig landskapens uppgifter på en arbetsfördelning mellan kommunen, landskapet och staten, där

- kommunerna är samfund för lokal delaktighet, demokrati, bildning och livskraft som sköter självstyrda uppgifter som beslutats av invånarna och lokala uppdrag som stiftas i lag
- landskapen ansvarar för social- och hälsovården, räddningsväsendet, regionala utvecklingsuppgifter och uppgifter som relaterar till att främja näringarna, ledningen och planeringen av områdesanvändningen och främjandet av landskapets identitet och kultur
- staten ansvarar för att upprätthålla och utveckla rättsstaten, trygga och utvärdera de grundläggande rättigheterna, säkerhetsuppgifter och bl.a. övervaka allmänna intressen.

Målet är att uppgiftsöverföringarna genomförs så att de nya organisationerna inleder sin verksamhet 1.1.2019. Målet är också att

- lagen om ordandet av social- och hälsovård och landskapslagen sänds på remiss i maj–juni 2016
- att regeringens proposition med förslag till lag om ordandet av social- och hälsovård och landskapslag behandlas av riksdagen i november 2016
- att lagen om ordandet av social- och hälsovård och landskapslagen träder i kraft i juli 2017.

Den finansieringslagstiftning som träder i kraft samtidigt bereds utifrån statens finansieringsmodell.

I regeringens riktlinjer 5.4.2016 ingår också en individuell lösning för huvudstadsregionen, enligt vilken huvudstadsregionen utgör en befolkningkoncentration vars förhållanden och behov skiljer sig från resten av landet. Om städerna i huvudstadsregionen utarbetar ett gemensamt förslag som beaktar dessa särdrag är regeringen beredd att utvärdera införandet av en individuell lösning för huvudstadsregionen i lagen.

Stadsdirektörerna i huvudstadsregionen beslutade vid ett möte 7.4.2016 inleda beredningen av en sådan individuell lösning.

Det är motiverat att fortsätta arbetet på att revidera stadens ledarskapssystem, eftersom det genom reformen går att bereda sig både på att nuläget fortsätter och på omläggningar som gäller kommunerna. För stadens organisation måste det också i det nya läget avgöras vilken modell den politiska ledningen ska följa, hur invånarcentreringen ska förbättras och hur organisationen av den tekniska sektorn och kultursektorn ska förbättras.

Centrala val för ledarskapsreformen

Stadsfullmäktige

22.06.2016

Kj/10

Stadsfullmäktige har 85 ledamöter.

Stärkande av stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens roll

Principbeslutet innebär att stadsfullmäktiges roll stärks och resultatet av kommunalvalet återspeglar sig bättre i stadens ledning genom att ledamöterna i stadsstyrelsen väljs bland stadsfullmäktigeledamöterna och -ersättarna. Stadsstyrelsen har 15 ledamöter.

Borgmästarmodellen

Enligt principbeslutet skiljs tjänstemannaberedningen och det politiska beslutsfattandet tydligt åt från varandra genom att borgmästarmodellen tas i bruk. Stadsfullmäktige väljer bland fullmäktigeledamöterna och -ersättarna borgmästare och biträdande borgmästare för en valperiod i sänder. Borgmästaren fungerar som ordförande i stadsstyrelsen och biträdande borgmästarna som ordförande för sektornämnderna och som ledamöter i stadsstyrelsen. Borgmästaren och biträdande borgmästarna är heltidsanställda förtroendevalda.

Den planerade borgmästarmodellen innebär att den ordförandemodell som avses i 31 § 1 mom. 2 punkten i kommunallagen införs. Eftersom biträdande borgmästarna är ledamöter eller ersättare i fullmäktige, ledamöter i stadsstyrelsen och ordförande för en nämnd stärks såväl fullmäktiges som stadsstyrelsens styrning i enlighet med strategiprogrammet.

Utgångspunkterna för hur borgmästarens och biträdande borgmästarnas uppgifter bestäms är med stöd av kommunallagen och fullmäktiges principbeslut följande:

- Borgmästaren och biträdande borgmästarna är förtroendevalda
- Borgmästarens uppgift är att leda staden och fungera som ordförande för stadsstyrelsen
- Utgångspunkten för biträdande borgmästarnas uppgifter är rollen som ordförande för en sektornämnd och som ledamot i stadsstyrelsen
- Administrativa uppgifter som för närvarande hör till stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas uppgifter överförs till ledningen bestående av tjänsteinnehavare

Borgmästarens och biträdande borgmästarnas uppgifter har utformats i enlighet med de ovan beskrivna utgångspunkterna

- genom att stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas uppgifter, som nu är angivna i instruktionen för stadsstyrelsen, överförs

på borgmästaren, biträdande borgmästarna och ledningen bestående av tjänsteinnehavare

- genom att de nya uppgifter som borgmästarmodellen kräver har fastställts för borgmästaren och biträdande borgmästarna

Borgmästaren och biträdande borgmästarna fattar beslut på föredragning

Borgmästarens uppgifter

Borgmästarmodellen går ut på att staden i stället för av stadsdirektören leds av en borgmästare, som fungerar som ordförande i stadsstyrelsen.

Enligt 40 § i kommunallagen leder kommunstyrelsens ordförande den politiska samverkan som krävs för fullgörandet av kommunstyrelsens uppgifter. Bestämmelser om övriga uppgifter för kommunstyrelsens ordförande finns i förvaltningsstadgan.

Borgmästarens uppgiftshelhet består av följande delområden:

- Uppgifter som hänför sig till ledningen av staden
- Uppgifter som hänför sig till ordförandeskapet i stadsstyrelsen
- Stadsstyrelsens ordförandes uppgifter som hänför sig till ledningen av det politiska samarbetet
- Uppgifter som hänför sig till demokrati, växelverkan och delaktighet
- Uppgifter som hänför sig till stadens representation och internationalism
- Uppgifter som hänför sig till bevakningen av stadens intresse i sammanslutningar och stiftelser

Vid bedömningen av omfattningen, ansvaret och arbetsmängden i fråga om borgmästarens uppgiftshelhet måste det beaktas att uppgiften är en kombination av ordförandeskapet i stadsstyrelsen, som är krävande och tidsmässigt omfattande jämfört med de övriga kommunerna i landet, och av en betydande del stadsdirektörsuppgifter.

Enligt de gällande instruktionerna har stadsdirektören dessutom ett antal verkställande uppgifter som kan tolkas vara administrativa och som baserar sig på fullmäktigestrategin, på andra riktlinjer dragna av stadsfullmäktige eller stadsstyrelsen eller på juridiska processer. För att borgmästarens uppgiftshelhet ska kunna vara strategisk har en del administrativa uppgifter i förvaltningsstadgan delegerats till ledningen bestående av tjänsteinnehavare.

I det nya ledarskapssystemet utvidgas kanslichefens uppgiftshelhet i relation till kanslichefens nuvarande uppgifter. Vid överföringen av uppgifter i de gällande instruktionerna har därför administrativa uppgifter

22.06.2016

Kj/10

överförts också på andra ledande tjänsteinnehavare, dvs. finansdirektören, stadsjuristen och personaldirektören.

Borgmästarens uppgifter och ändringarna i de gällande instruktionerna framgår nedan av detaljmotiveringarna.

Biträdande borgmästarnas uppgifter

Enligt kommunallagen kan en kommun ha biträdande borgmästare, och bestämmelser om deras uppgifter finns i förvaltningsstadgan. Utgångspunkten för biträdande borgmästarnas uppgifter är att de fungerar som ordförande i sektornämnderna och är ledamöter i stadsstyrelsen.

Uppgiftshelheten för biträdande borgmästaren inom varje sektor består av följande delområden:

- Uppgifter som hänför sig till ledamotskapet i stadsstyrelsen
- Uppgifter som hänför sig till ordförandeskapet i en sektornämnd
- Uppgifter som hänför sig till demokrati, växelverkan och delaktighet
- Uppgifter som hänför sig till stadens representation och internationalism
- Uppgifter som hänför sig till bevakningen av stadens intresse i sammanslutningar, inrättningar och stiftelser

Vid bedömningen av omfattningen, ansvaret och arbetsmängden i fråga om biträdande borgmästarnas uppgiftshelhet måste det beaktas att uppgiften är en kombination av ledamotskapet i stadsstyrelsen, som är krävande och tidsmässigt omfattande jämfört med de övriga kommunerna i landet, och av ordförandeskapet i en nämnd, som är betydligt mer omfattande än tidigare, och en del av biträdande stadsdirektörernas uppgifter.

Biträdande borgmästarnas uppgifter och ändringarna i de gällande instruktionerna framgår nedan av detaljmotiveringarna.

Borgmästarkollegiet

I 3 § i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen ingår följande: "Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna bildar stadsdirektörskollegiet, som har till uppgift att följa verksamheten vid enheterna inom stadskoncernen, att se till att koncernen leds och förvaltas på ett enhetligt sätt och att bedöma utvecklingsbehoven inom koncernstrukturen."

Borgmästarkollegiet utgör stadsledningens ansikte utåt. Ledamöterna i borgmästarkollegiet är förtroendevalda och ledamöter i stadsstyrelsen.

Borgmästarkollegiet är som kollektiv också en del av stadsstyrelsen och det är därför inte motiverat att det blir ett särskilt organ.

Borgmästarkollegiet är som grupp av annan typ än det nuvarande stadsdirektörskollegiet, som består av tjänsteinnehavare. Stadsdirektörskollegiets uppgifter kan därmed inte överföras direkt till borgmästarkollegiet. Stadsdirektörskollegiet är i dagens läge inte heller ett organ som fattar kollektiva beslut. Det är stadsdirektören som fattar beslut vid behandlingen i direktörskollegiet.

Förslaget till förvaltningsstadga omfattar av dessa orsaker inte några bestämmelser av den typ som i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen finns för direktörskollegiet.

I övrigt kan borgmästarkollegiets roll granskas som en del av stadsstyrelsen. I enlighet med kommunallagens anda, som framhäver kommunstrategin, kan borgmästarkollegiet som kollektiv anses ha en roll i att genomföra den av fullmäktige godkända stadsstrategin.

Stadsstyrelsen

Fullmäktiges principbeslut omfattar inga förändringar i stadsstyrelsens uppgifter.

Att borgmästarmodellen införs, att tjänstemannaberedningen och det politiska beslutsfattandet tydligt skiljs åt från varandra och att modellen med sektornämnder börjar tillämpas innebär att stadsstyrelsens uppgifter måste omprövas.

Stadsstyrelsens uppgifter beräknas på det hela taget förbli oförändrade, men till följd av ändringarna ovan blir det vissa ändringar också i stadsstyrelsens uppgifter. Vilka dessa är framgår nedan under detaljmotiveringarna för förvaltningsstadgan.

Stadsstyrelsens sektioner

För att stadsstyrelsens roll ska stärkas får den två sektioner: koncernsektionen och näringslivssektionen.

Stadsstyrelsens koncernsektion svarar i praktiken för verkställigheten av stadskoncernens koncernstyrning och -övervakning, för att dessa fungerar och för andra uppgifter som den blivit förordnad. Koncernsektionen gör framställningar om riktlinjer för ägarpolitiken, om principer för koncernstyrningen, om verksamhetsmål och ekonomiska mål för dottersammanslutningarna och stiftelserna och om andra ärenden som hänförs till sammanslutningarnas och stiftelsernas verksamhet och ekonomi. Dessutom styr, följer och övervakar koncernsektionen verk-

samheten i stadens dottersammanslutningar och stiftelser och hur de mål som ställts upp för dessa uppnås.

Koncernsektionen har i enlighet med rådande praxis nio ledamöter som var och en har en personlig ersättare. Ledamöterna och ersättarna väljs bland ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen. Sektionens mandattid är två år.

I anslutning till ändringen av förvaltningsstadgan föreslås inga väsentliga ändringar i de viktigaste bestämmelserna om koncernstyrningen när det gäller stadens beslutande organ. De uppgifter som hänför sig till stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens och koncernsektionens koncernstyrning föreslås i huvudsak förbli oförändrade.

Stadsstyrelsens näringslivssektion styr stadens närings-, konkurrenskrafts-, sysselsättnings- och invandringspolitik och internationella ärenden. Sektionens mandattid är två år.

Borgmästaren fungerar som ordförande för sektionen. Sektionen har nio ledamöter som var och en har en personlig ersättare. Ledamöterna och ersättarna väljs bland ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen.

Beredningen av sektionernas uppgifter baserar sig på de riktlinjer som stadsfullmäktige dragit för reformen av ledarskapssystemet och inrättandet av näringslivssektionen.

- Näringslivssektionen sköter bl.a. ärenden som gäller utveckling av näringarna i staden och internationella ärenden. Verksamhetsområdet slås fast mer i detalj vid den fortsatta beredningen.
- Eftersom det vid omorganiseringen av tekniska väsendet samtidigt är meningen att funktionerna inom tekniska sektorn ska förnyas och bli smidigare, uppstår det inom tekniska sektorn en situation där beredningen och beslutsfattandet i anslutning till planeringen av markanvändningen och förvaltningen av stadens markegendom sker under en och samma ledning.
- Vid den fortsatta beredningen bedöms fördelningen av befogenheterna mellan stadsstyrelsen, dess sektioner och tekniska sektorn och framställs behövliga förslag om arbetsfördelningen.

Utgångspunkten för framställningen är att stärka stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens och den politiska styrningens roll när det gäller att utveckla den lokala livskraften och konkurrensförmågan, utan att det blir fler faser i beslutsfattandet eller att stadens beslutsfattande i övrigt blir långsammare. Sektionen föreslås därför få en omfattande beslutanderätt och bestå av ledamöter som är ledamöter eller ersättare i stadsstyrelsen.

Helsingfors och Helsingforsregionen är den största, viktigaste och mest specialiserade koncentrationen av företags-, forsknings- och utvecklingsverksamhet i Finland. Framgång här är direkt kopplat till hur framgångsrikt hela Finland är. Helsingfors måste i den allt hårdare internationella konkurrensen kunna konkurrera med de nordiska och europeiska metropolområdena om investeringar, toppkrafter och jobb. Detta kräver en näringspolitik och ett utvecklingsarbete där jämförelseobjekten och konkurrenterna inte är andra stadsregioner i Finland utan de bästa innovationsmiljöerna, företagsklustren och städerna i världen.

De uppgifter som föreslås för näringslivssektionen främjar en heltäckande näringspolitik som i hög grad utnyttjar stadens resurser. Där är närings- och innovationspolitiken nära förknippad med det mer omfattande arbetet på att utveckla en bra verksamhetsmiljö för företag och med stadsmarknadsföringen. Sysselsättningspolitiken och invandringpolitiken är på motsvarande sätt nära förknippade med främjandet av företagsamheten.

Den beredning som gäller överlåtelse av tomter för näringsverksamhet följer samma praxis som för andra tomter.

Utredning av en digitaliseringssektion i stadsstyrelsen

I enlighet med principbeslutet har behovet av en digitaliseringssektion i stadsstyrelsen utretts.

IT-sektionens uppgifter och bedömning av dess verksamhet

Stadsstyrelsens IT-sektion inledde sin verksamhet hösten 2013. Enligt instruktionen för stadsstyrelsen har IT-sektionen till uppgift:

- att komma med förslag om principer och riktlinjer för informationsteknik och informationsförvaltning och att följa utfallet
- att följa arbetet med att göra upp, verkställa och genomföra IT-program för staden
- att på förslag av förvaltningarna godkänna att IT-projekt införs i det projektprogram som gäller informationsteknik i de fall då de kalkylerade totalkostnaderna överstiger 1 miljon euro

IT-sektionen har sedan hösten 2013 sammanträtt 21 gånger, av vilka 18 har varit ett ordinarie sammanträde och 3 ett arbetsseminarium. Antalet egentliga ärenden som behandlas har i genomsnitt varit två per sammanträde, och ca 20 % av de behandlade ärendena har varit beslutsärenden och ca 80 % ärenden som lämnats för kännedom. Arbetsseminarierna har behandlat bl.a. stadens informationsförvaltning som helhet, viktiga projekt och beredningen av IT-programmet 2015–2017 och riktlinjerna för detta.

22.06.2016

Kj/10

Ett viktigt argument för inrättandet av sektionen var att förbättra informationen till de förtroendevalda om utvecklingstrenderna inom stadens informationsteknik och om centrala ICT-projekt och att göra beredningen och verkställigheten av ICT-besluten transparent. Under sektionens verksamhet har det ansetts vara ett problem att projektberedningen redan har nått upphandlingsfasen innan den föreläggs sektionen.

Antalet beslutsärenden har visat sig vara litet, bara ett fåtal projekt med ett värde som överstiger 1 miljon euro inleds årligen. Argumentet för inrättandet av sektionen om att förbättra informationen har bäst genomförts vid presentationen av viktiga och omfattande program och projektområden. Här har också förhoppningen om att sektionen i god tid ska få vetskap om ärenden uppfyllts. Sektionens roll har varit speciellt central vid behandlingen av prioriteringarna och riktlinjerna i det nuvarande IT-programmet.

Digitaliseringskommissionen

I enlighet med ledarskapssektionens beslut 30.5.2016 inrättas det en digitaliseringskommission som bland annat följer utarbetandet, verkställandet och genomförandet av ett IT-program, kommer med förslag till principer och riktlinjer för de digitala tjänsterna och ger utlåtanden om projekt. Kommissionen inrättas i anslutning till beslutsfattandet på hösten.

Sektor- och nämndstruktur

För att tjänsterna ska bli mer invånarcentrerade och stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens styrning effektivare införs det en sektormodell som förenar servicehelheterna och minskar antalet enheter som ska styras.

Stadens funktioner organiseras i en centralförvaltning och fyra sektorer: fostrans- och utbildningssektorn, stadsmiljösektorn, kultur- och fritidssektorn och social- och hälsovårdssektorn.

Direktioner inom centralförvaltningen

Centralförvaltningen lyder under stadsstyrelsen.

Centralförvaltningssektorn omfattar direktionerna för affärsverken ekonomiförvaltningstjänsten, servicecentralen och företagshälsan. Antalet ledamöter i direktionerna föreslås bli fem. Eftersom affärsverken är stödtjänster som producerar intern service för stadskoncernen, föreslås direktionerna bli tillsatta enligt samma praxis som för närvarande tillämpas på direktionerna för Oiva Akademia, Företagshälsan Helsingfors och ekonomiförvaltningstjänsten. Ledamöterna i dessa har utsetts

bland stadens tjänsteinnehavare och i Oiva och företagshälsan dessutom av utomstående experter.

Några större ändringar föreslås inte i direktionernas uppgifter. Logistikverksamheten föreslås bli överförd från anskaffningscentralen och lagd till servicecentralens uppgifter.

Fostrans- och utbildningsnämnden

Fostrans- och utbildningsnämnden är en sektornämnd som har till uppgift att sköta den finska och svenska småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen, den finska yrkesutbildningen och det fria bildningsarbetet i enlighet med de mål som stadsfullmäktige och stadsstyrelsen godkänt.

Fostrans- och utbildningsnämnden har tretton ledamöter. Biträdande borgmästaren för fostrans- och utbildningssektorn är ordförande för nämnden. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Två sektioner – finska sektionen och svenska sektionen – föreslås bli inrättade under fostrans- och utbildningsnämnden. Enligt kommunallagen (30 §) ska det i en tvåspråkig kommun för undervisningsförvaltningen tillsättas ett organ för vardera språkgruppen eller ett gemensamt organ med särskilda sektioner för vardera språkgruppen. Arbetsgruppen för utbildnings- och barnomsorgsförvaltningen anser det inte vara ändamålsenligt att inrätta andra sektioner än de lagstadgade.

Vardera sektionen har nio ledamöter.

Stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämnden är en sektornämnd som ansvarar för styrningen och övervakningen av de servicehelheter som hör till sektorn.

Stadsmiljönämnden är myndighet för de uppgifter som hänförs till sektorn, fränsett de myndighetsuppgifter som förordnats för miljö- och tillståndssektionen, räddningsnämnden och direktionen för trafikaffärsverket.

Stadsmiljönämnden har tretton ledamöter. Biträdande borgmästaren för stadsmiljösektorn är ordförande för nämnden. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Stadsmiljönämnden har en miljö- och tillståndssektion som ansvarar för stadens miljövård, miljö- och hälsoskydd och veterinärvård och för byggnadstillsynen.

Miljö- och tillståndssektionen är, om något annat inte är föreskrivet, miljö- och tillståndsmyndighet, hälsoskyddsmyndighet, myndighet för campingområden och den kommunala myndighet som avses i terrängtrafiklagen och sjötrafiklagen, likaså den myndighet för tillsyn m.m. som avses i livsmedelslagen, tobakslagen och, i fråga om detaljhandeln med nikotinpreparat, läkemedelslagen.

Miljö- och tillståndssektionen är dessutom stadens byggnadstillståndsmyndighet. Tjänsteinnehavare som omfattas av sektionens befogenheter sköter de uppgifter som enligt lagen ankommer på byggnadsinspektören.

Miljö- och tillståndssektionen har nio ledamöter.

Stadsmiljönämnden har en sektion för byggnader och allmänna områden. Sektionen har nio ledamöter.

Vilka befogenheter sektionen för byggnader och allmänna områden har och sektionens förhållande till stadsmiljönämndens befogenheter preciseras vid den fortsatta beredningen.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidssektorn upprätthåller och förbättrar möjligheterna för helsingforsare i olika åldrar till mentalt och fysiskt välbefinnande, bildning och aktivt medborgarskap och stöder Helsingfors livskraft. Sektorn är ansvarig för stadens konstsamling och upprätthållandet av kulturarvet. Sektorn står till tjänst inte bara för helsingforsare utan också för andra finländare, turister och den internationella allmänheten.

Kultur- och fritidssektorn sköter de myndighetsuppgifter som gäller skyddet av kulturmiljön.

Kultur- och fritidsnämnden har tretton ledamöter. Biträdande borgmästaren för kultur- och fritidssektorn är ordförande för nämnden. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Kultur- och fritidsnämnden har en kultursektion, en idrottssektion och en ungdomssektion.

Alla sektioner har nio ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Social- och hälsovårdsnämnden

Social- och hälsovårdsnämnden är en sektornämnd som ansvarar för stadens social- och hälsovårdsförvaltning.

Social- och hälsovårdsnämnden har tretton ledamöter. Biträdande borgmästaren för social- och hälsovårdssektorn är ordförande för nämnden. Minst en ledamot och dennas ersättare i nämnden ska företräda den svenska språkgruppen.

Social- och hälsovårdsnämnden har en sektion. Sektionen har nio ledamöter.

Sektionen får de uppgifter som för närvarande sköts av social- och hälsovårdsnämndens första, andra och tredje sektion. Bakgrunden till att sektionernas uppgifter slås samman är att uppgiften att sköta det grundläggande utkomststödet överförs till FPA.

De lagändringar som gör det möjligt att överföra det grundläggande utkomststödet till FPA stadfästes 26.6.2015. Med stöd av de godkända lagändringarna överförs uppgiften att bevilja och betala ut det grundläggande utkomststödet till FPA räknat från 1.1.2017. Kommunerna är alljämt ansvariga för det kompletterande och förebyggande utkomststödet.

Det grundläggande utkomststödet har genomgått vissa innehållsmässiga förändringar som syftar till att garantera att de flesta klienter får sina grundläggande levnadskostnader täckta med förmåner som kan sökas från ett och samma ställe. Detta har genomförts så att vissa utgifter som ingått i det kompletterande utkomststödet har överförts till det grundläggande utkomststödet som beviljas av FPA.

Utöver uppgiften att bevilja och betala ut stöd överförs också ändringsökandet i fråga om det grundläggande utkomststödet till FPA. Detta innebär att de ändringsökanden som föreläggs sektionerna för behandling minskar i synnerhet i första och tredje sektionen. Avsikten med sammanslagningen av sektionerna är utom att garantera en effektiv behandling av ändringsökandena också att trygga kommuninvånarnas rättsliga ställning genom att främja vars och ens rätt att få sin sak behandlad på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål. Sammanslagningen av sektionerna främjar också en enhetlig verksamhet.

Tvåspråkighet

Den av stadsstyrelsen tillsatta tvåspråkighetskommittén har föreslagit (15.4.2016 3 §) åtta saker som kommittén anser att det är nödvändigt att beakta i den nya organisationen och ledarskapssystemet.

1. De olika delområdena av tvåspråkigheten i Helsingfors stad ska tydligt och fullständigt definieras i förvaltningsstadgan, och instruktionsbestämmelserna som gäller saken ska samlas tydligt under en punkt i förvaltningsstadgan. Instruktionsernas nuvarande paragrafer

rafer om tvåspråkighet är ofullständiga och placerade på olika ställen.

I språklagen (423/2003) föreskrivs om grunderna för en kommuns tvåspråkighet. Enligt dem är Helsingfors en tvåspråkig kommun. I 90 § i kommunallagen föreskrivs om förvaltningsstadgan. Enligt dess 2 moment uppges de bestämmelser som behövs för att de språkliga rättigheterna ska tillgodoses i kommunens förvaltning på det sätt som anges i språklagen och annanstans i lag. Lagen styr inte den innehållsmässiga grupperingen av förvaltningsstadgan, men i beredningen av förvaltningsstadgan eftersträvas en enhetligare och tydligare reglering av tvåspråkighetsärenden jämfört med den nuvarande instruktionspraxisen.

2. Då namnen fastställs för de nya organisationsnivåerna (sektorerna, servicehelheterna), som eventuellt kommer att ersätta de nuvarande förvaltningarna och avdelningarna, ska resonemangen beakta ett lämpligt namn också ur ett svenskspråkigt perspektiv. Namnet får inte endast vara en översättning av det finska namnet. Då tjänsternas visuella utseende förnyas ska båda språken tas i beaktande.

Tvåspråkighetskommitténs förslag beaktas i beredningen.

3. Behovet att grunda svenska organ, särskilt inom utbildningen och social- och hälsovårdsväsendet, ska beaktas i den fortsatta beredningen av organisationen för förtroendeorganen. Inom utbildningsväsendet ska språkgrupperna redan enligt kommunallagen ha egna organ. Både finska och svenska arbetarinstitutet behöver desutom en egen direktion eller en nämndsektion så att institutens möjligheter att fungera i full utsträckning kan garanteras.

Tvåspråkighetskommitténs förslag beaktas i organisationen för fostrans- och utbildningssektorn enligt det sätt som kommunallagen förutsätter. Minst en ledamot och dennas ersättare i social- och hälsovårdsnämnden ska företräda den svenska språkgruppen.

4. Social- och hälsovårdsnämndens tredje sektion bör ha en tydlig roll i behandlingen av ärenden som hänför sig till social- och hälsovårdsverkets svenskspråkiga tjänster och enheter.

I beredningen av social- och hälsovårdssektorn har ett behov av en sådan sektion som kommittén föreslår inte identifierats. Nämnden fö-

reslås få endast en sektion då beviljandet av utkomststöd övergår till folkpensionsanstalten från och med början av 2017.

5. Då den operativa organisationen bereds, ska de svenska tjänsterna allokeras resurser vad gäller anställda med kunskaper i svenska, både i fråga om de anställda som producerar tjänsterna (t.ex. kommunikation, kundservice) och i fråga om servicenätet som täcker hela staden.

Kommitténs förslag hänför sig i det här skedet inte till det aktuella förvaltningsstadgebeslutet utan är främst en fråga om styrningen av verksamheten som behandlas i den fortsatta beredningen.

I motiveringarna till riktlinjerna för ledarskapsreformen som ledarskapssektionen fastställde 21.12.2015 ingår en hänvisning till tvåspråkigheten: "Stadens service ska ordnas så att invånarna kan betjäna på två språk inom alla stadens uppgiftsområden. Den nya nämnd- och sektorstrukturen gör det möjligt att bättre beakta den svenska språkgruppens behov, eftersom det mindre antalet organ och organisationsenheter innebär att det går att se till att det finns anställda med kunskaper i svenska mer centraliserat än tidigare i stadens organisation."

6. Inom utbildningssektorn ska bevaras en separat svenskspråkig servicehelhet som omfattar barndagvården, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen.

I fostrans- och utbildningssektorn har det bildats en svensk servicehelhet.

7. I den fortsatta beredningen av delaktighetsarrangemangen ska allokeringen av resurser för svenskan beaktas så att den svenska verksamheten inte är endast en översättning av den finska verksamheten utan att möjligheterna till deltagande är desamma för båda språkgrupperna.

Förverkligandet av deltagande och interaktion i ledarskapsreformen i fråga om nya sektorer och servicehelheter ingår i den fortsatta beredningen. Principen enligt vilken delaktigheten ska vara jämlikt möjlig för finsk- och svenskspråkiga invånare och tjänstebbrukare är viktig. Kommitténs förslag beaktas i den fortsatta beredningen.

8. Kommittén föreslår dessutom att ett permanent organ som motsvarar den nuvarande tvåspråkighetskommittén tillsätts i den fortsatta

---

beredningen av ledarskapssystemet.

I förvaltningsstadgebeslutet som nu presenteras fattas inte beslut om helheten med kommittéer och kommissioner. I den fortsatta beredningen återupptas frågan om en tvåspråkighetskommitté i samband med granskningen av behovet för kommittéer och andra organ som stadsstyrelsen tillsätter.

Företrädare för de anställda i nämnderna och direktionerna

Personalkommittén har i sitt utlåtande 5.2.2016 om förslaget till reform av ledarskapssystemet konstaterat att det vore bra att i anslutning till den fortsatta beredningen utreda om nämnderna och direktionerna också kan ha företrädare för de anställda.

I förvaltningsstadgan införs inga bestämmelser om företrädare för de anställda i nämnderna och direktionerna.

Kommunallagen har bestämmelser om ledamöterna och om rätten att närvara och yttra sig i nämnderna. Enligt kommunallagen är det inte möjligt med företrädare för de anställda i nämnderna. Utgångspunkten är att nämndernas sammanträden inte är öppna, men en nämnd kan vid behov besluta kalla också t.ex. en företrädare för de anställda som sakkunnig.

Enligt kommunallagen utses ledamöterna eller en del av ledamöterna i en direktion, enligt de grunder som fullmäktige fastställer, på förslag av kommuninvånarna, kommunens anställda eller dem som utnyttjar tjänsterna. Bestämmelser om det ovanstående kan ingå i förvaltningsstadgan.

Det är inte ändamålsenligt att i förvaltningsstadgan införa bestämmelser om företrädare för de anställda i direktionerna, eftersom bl.a. samarbetslagen och stadens samarbetsavtal säkerställer att personalärenden blir behandlade i vid utsträckning i samarbete med de anställda.

Förslag till sektorstruktur och servicehelheter

Följande lägre organisationsnivå inom en sektor utgörs av servicehelheter.

Affärsverken inom centralförvaltningen, räddningsverket och trafikaffärsverket är organisationsenheter som motsvarar en servicehelhet.

Centralförvaltningen leds av kanslichefen. Sektorerna leds av sektordirektörerna. Kanslichefen är chef för sektordirektörerna.

Centralförvaltningen

Centralförvaltningen har omorganiserats enligt sektormodellen från ingången av år 2014 och det nuvarande stadskansliets grundstruktur i fråga om stadens centraliserade ledarskaps- och förvaltningsfunktioner är en fungerande struktur för den nya centralförvaltningen. Revisionsnämnden och revisionskontoret lyder alltjämt under stadsfullmäktige. Styrningen av de affärsverk som producerar stödtjänster för stadskoncernen – ekonomiförvaltningstjänsten, servicecentralen och företagshälsan – har koncentrerats till centralförvaltningen.

Till det nuvarande stadskansliets uppgifter har lagts de uppgifter som faktacentralen och affärsverket personalutvecklingstjänster sköter. Till stadskansliets uppgifter har dessutom lagts en del av anskaffningscentralens uppgifter.

Affärsverken ekonomiförvaltningstjänstens och företagshälsans uppgifter förblir oförändrade. Till affärsverket servicecentralens uppgifter har överförts de logistik tjänster som hänför sig till nuvarande anskaffningscentralens lagerverksamhet.

En tillförlitlig produktion av fakta och statistik är i framtiden en väsentlig funktion med tanke på stadens strategiska planering. Att utveckla kunskapsledningen och den elektroniska förvaltningen innebär utmaningar som centralförvaltningens nya organisation bör svara på. Informationsproduktionen vid faktacentralen tjänar alla sektorer och hela stadens strategiska planering. Statistik- och forskningsverksamheten producerar och skaffar uppgifter som staden behöver vid den strategiska styrningen, utvecklingsarbetet och beslutsfattandet. Funktionen har därmed en koppling till ekonomi- och planeringsavdelningen. En sammanslagning av faktacentralens och stadskansliets funktioner främjar också utvecklingen av stadens och universitetens samarbete.

Vilken rollen och framtiden blir för faktacentralens uppgifter bestäms vid den fortsatta beredningen. Möjligheten att inrätta en forskningskommission som stöder stadens informationsproduktion och universitetssamarbete utreds.

Dokumentförvaltningen är som process en helhet och staden är i fortsättningen en enda arkivbildare. Den elektroniska dokumentförvaltningen kräver kontroll över dokumentinformationens livscykel från att den uppstår till att den förvaras varaktigt eller förstörs. Dokumentinformation kontrolleras i enlighet med stadens gemensamma informationsstyrningsplan. Registratorskontors- och arkivfunktionerna hör till processen med kontroll över livscykeln. Till denna del är funktionerna en del av stadskansliets förvaltningsavdelnings uppgifter.

Det är motiverat att funktionerna vid affärsverket personalutvecklings-tjänster överförs så att de blir en del av stadskansliets helhet för ledarskap, organisationsutveckling och personalärendet. Personalutvecklingsuppgifterna blir en del av personalavdelningen och utvecklingen av verksamheten och processerna en del av ekonomi- och planeringsavdelningen.

Anskaffningscentralens uppgift att sköta stadens upphandlingar är som helhet en del av den övergripande planeringen av ekonomin och verksamheten och hänförs till sina strategiska delar till stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning.

Fostrans- och utbildningssektorn

Sektorn föreslås få namnet fostrans- och utbildningssektorn och bestå av fyra servicehelheter. Sektorn består av nuvarande barnomsorgsverket och utbildningsverket. Det föreslagna namnet beskriver bäst den helhet med tjänster som sektorn producerar.

Den enda funktionellt naturliga och motiverade indelningen i två servicehelheter utgörs av en servicehelhet för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och en servicehelhet för gymnasie- och yrkesutbildningen. Den förra servicehelheten skulle till sin budgetvolym och personalnumerär bli synnerligen stor (över 80 % av sektorns resurser), medan den senare skulle bli en relativt liten servicehelhet.

Från funktionell synpunkt och med tanke på livscykeln för barnens och de ungas uppväxt och inläring är det mest motiverat att bilda följande fyra servicehelheter:

- En servicehelhet för småbarnspedagogik och förskoleundervisning
- En servicehelhet för grundläggande utbildning
- En servicehelhet för gymnasie- och yrkesutbildning. I enlighet med ledarskapssektionens framställning omfattar servicehelheten också de finska fria bildningsarbetet. Hur ändringen påverkar servicehelhetens namn beaktas vid den fortsatta beredningen
- En svensk servicehelhet

Servicehelheten för småbarnspedagogik och förskoleundervisning tryggar en helgjuten och harmonisk dag för barnen inom förskoleundervisningen. Samtidigt tryggas en enhetlig grundläggande utbildning (bl.a. stadsstyrelsens riktlinjer 30.3.2015 om servicenätet).

Lösningen främjar samarbetet inom gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen: de studerande har möjligheter till individuella val och till flexibla och mångsidiga utbildningsprogram.

Svenska servicehelheten sköter småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever, lek-parksverksamheten, den grundläggande utbildningen och den övriga utbildningen med stöd av lagen om grundläggande utbildning, gymnasi-utbildningen, det uppsökande ungdomsarbetet och ungdomsverkstäderna på svenska och ansvarar för svenska arbetarinstitutet i enlighet med lagen om fritt bildningsarbete.

I enlighet med framställningen från ledarskapssektionen överförs Arbis och finska arbetarinstitutet till utbildningshelheten. Arbis hör till svenska servicehelheten och får en egen sektion. Finska arbetarinstitutet överförs till servicehelheten för utbildning på andra stadiet.

Stadsmiljösektorn

Struktur för servicehelheten

I dagens läge omfattar tekniska sektorn nio nämnder, tio förvaltningar och ett affärsverk som hör under två biträdande stadsdirektörer. Förvaltningarna och affärsverket har i det nya ledarskapssystemet slagits ihop till en stadsmiljösektor, som leds av en sektorchef. I enlighet med det som anfördes i motiveringarna till stadsfullmäktiges beslut bevaras räddningsverket som en särskild helhet under räddningsnämnden och trafikaffärsverket under sin direktion. I övrigt finns det bara en nämnd i sektorn, stadsmiljönämnden, och två sektioner, miljö- och tillståndssektionen och sektionen för byggnader och allmänna områden.

Reformen förtydligar verksstrukturen, som nu är splittrad, och stärker ledarskapet inom helheten. Reformen främjar en sådan utveckling av processerna över förvaltnings- och avdelningsgränserna som i tidigare utredningar har visat sig vara behövlig och gör det möjligt att utveckla sektorn internt och att använda sektorns resurser flexibelt oberoende av gränserna mellan servicehelheterna.

Stadsmiljösektorn består av tre servicehelheter: en servicehelhet för markanvändning och stadsstruktur, en servicehelhet för byggnader och allmänna områden och en servicehelhet för tjänster och tillstånd. Dessutom finns det gemensamma förvaltnings- och stödtjänster inom sektorn. Med tanke på de fortsatta arrangemangen för funktionerna och den interna utvecklingen i sektorn har det ansetts vara behövligt att servicehelheterna och de uppgifter som skisserats upp för dem är sådana att den närmare placeringen av de olika funktionerna och deras innehåll kan utvecklas efter behoven i den nya verksamhetsomgivningen.

Målet då servicehelheterna bildats har varit funktionellt ändamålsenliga och tillräckligt harmoniska helheter, en klar arbetsfördelning mellan ser-

vicehelheterna och en transparent verksamhetsmodell. Samtidigt har en flexibel och kundorienterad verksamhetsmodell eftersträvats.

Servicehelheten markanvändning och stadsstruktur ansvarar för att skapa och tillhandahålla verksamhetsförutsättningar för att stadsmiljön ska utvecklas och vara trivsamt och för att strukturerna i den ska vara funktionella. Till servicehelheten hör uppgifterna i anslutning till ägandet av stadens markegendom, planläggningen och planeringen av trafiken och de allmänna områdena. Servicehelheten sköter bl.a. markförvärvet, ägandet och överlåtelsen av mark och stadsplaneringen. Till servicehelheten hör dessutom sakkunniguppgifter inom byggnadstillsynen, vilka har en central roll bl.a. med tanke på att bostadsproduktionskedjan ska vara smidig och företagets serviceförmåga god.

En fördel med modellen är att dels markförvärvet och -ägandet, dels planläggningen och planeringen av markanvändningen omfattas av en enhetlig styrning, varvid helheten fås under bättre kontroll. Att detaljplanläggningen, trafikplaneringen och gatuplaneringen sammanlänkas är ägnat att göra processen för planering av gemensamma områden bättre och snabbare, då de nuvarande överlappningarna i processerna kan elimineras. Också samarbetet i de övriga processer som överskrider sektorgränserna blir tätare. Ett exempel är att bostadsproduktionen blir smidigare.

Styrningen av områdesbyggandet har förlagts till centralförvaltningen i enlighet med den nuvarande modellen, eftersom det är fråga om samordning mellan sektorerna med fast anknytning bl.a. till planeringen av servicenätet och till arbetet på investeringsprogram på stadsnivå.

Servicehelheten byggnader och allmänna områden ansvarar för att stadsmiljön blir byggd och är användbar. Den nya servicehelheten sammanför de uppgifter som gäller ägandet, planeringen, byggherreuppgifterna och anordnandet av underhållet i fråga om stadens byggnadsegendom och sköter förvärv och överlåtelse av byggnadsegendom. Servicehelheten ansvarar också för byggherreuppgifterna i allmänna områden och för anordnandet av underhållet i dessa.

Den nuvarande mycket splittrade verks- och ansvarsstrukturen i funktioner som hänförs till byggherreverksamheten har sammanförts under en och samma servicehelhet. På detta sätt möjliggörs en effektivisering av funktionerna och en förnuftig och ekonomisk användning av resurserna. Också stadens helhetsintresse kan beaktas bättre än förr, likaså livscykelaspekten och kostnadseffektiviteten i investeringsprojekt. Det föreslås också att byggherreuppgifterna för räddningsverkets och idrottsverkets byggnader om områden överförs till servicehelheten,

vilket innebär att likartade och delvis parallella funktioner inte längre behöver upprätthållas på olika håll i stadens organisation.

Det råder olika åsikter om huruvida stadens egen bostadsproduktion ska höra till servicehelheten markanvändning och stadsstruktur eller till servicehelheten byggnader och allmänna områden. Funktionernas närmare placering preciseras vid den fortsatta beredningen. Att beakta förutsättningarna för bostadsproduktion är fast förknippat med planläggning och tomtöverlåtelse, eftersom det stöder stadens strategiskt viktiga bostadsbyggande. Genomförandededjan bör vara snabb och helgjuten. Synergieffekter för funktionerna kan också nås genom att stadens alla byggherrefunktioner, inklusive ombyggnader, finns inom samma servicehelhet nära varandra. I framställningen har planeringen av bostadsproduktionen förlagts till servicehelheten markanvändning och stadsstruktur och byggherreuppgifterna i fråga om bostäder, inklusive ombyggnader, till servicehelheten byggnader och allmänna områden.

Servicehelheten tjänster och tillstånd producerar stadsmiljötjänster för stadsborna och näringslivet. Servicehelheten omfattar de viktigaste service-, tillstånds- och myndighetsuppgifter som nu är spridda på flera olika förvaltningar, såsom byggnadstillsynen och byggloven, miljövården och miljö- och hälsoskyddet med därtill hörande tillstånd och kontroll, parkeringsövervakningen och de tjänster och tillstånd som hänförs till användningen av allmänna områden. Att olika slags service-, tillstånds- och myndighetsfunktioner sammanförs till en och samma servicehelhet gör det möjligt att nå synergieffekter och förenhetliga tillvägagångssätten och att förbättra tillgången till kundtjänster. För en placering av tillstånds- och tillsynsuppgifterna inom byggnadstillsynen vid denna servicehelhet talar den oavhängighet som krävs av verksamheten bl.a. i förhållande till stadens egna projekt, likaså verksamhetens myndighetskaraktär och eventuella synergieffekter, bl.a. med myndighetsverksamheten inom miljöövervakningen.

Till följd av byggtjänstens (Stara) utförrarroll anges de uppgifter som den sköter inte separat i förvaltningsstadgan. Hur byggtjänstens funktioner närmare inordnas i sektorns struktur med servicehelheter preciseras när beredningen framskrider, eftersom servicehelheternas underordnade struktur ännu inte har bestämts med den noggrannhet som placeringen av funktionerna kräver. I enlighet med utförrarrollen vore det naturligtast att förlägga största delen av uppgifterna till servicehelheten tjänster och tillstånd.

Kultur- och fritidssektorn

Kultur- och fritidssektorn har till uppgift att upprätthålla och förbättra möjligheterna för helsingforsare i olika åldrar till mentalt och fysiskt väl-

befinnande, bildning och aktivt medborgarskap och stödja Helsingfors livskraft. Sektorerna är ansvariga för stadens konstsamling och upprätthållandet av kulturarvet. Sektorerna står till tjänst inte bara för helsingforsare utan också för andra finländare, turister och den internationella allmänheten. Kultur- och fritidssektorerna sköter de myndighetsuppgifter som gäller skyddet av kulturmiljön.

Kultur- och fritidssektorerna består av tre serviceenheter.

Kulturserviceenheten, som omfattar kulturcentralen, museerna, orkestern och biblioteket. Serviceenheten preciseras vid den fortsatta beredningen.

Idrottsserviceenheten, som ansvarar för idrotten och idrottspolitiken, för ordnandet av motion och idrott, för idrottsanläggningarna och för campingområdet.

Ungdomsserviceenheten, som står för ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna.

De motsvarande sektionerna är kultursektionen, idrottssektionen och ungdomssektionen. Sektionerna har nio ledamöter.

Fördelningen av befogenheterna mellan sektionerna och nämnden avgörs vid den fortsatta beredningen.

Högholmens ställning utreds separat.

Social- och hälsovårdssektorerna

Kommunen ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården. Social- och hälsovårdssektorerna föreslås överta nuvarande social- och hälsovårdsverkets uppgifter med vissa preciseringar.

Social- och hälsovårdssektorerna sköter ordnandet av de social- och hälsovårdstjänster som hör till kommunen i enlighet med lagar och föreskrifter.

Social- och hälsovårdssektorerna ansvarar för ordnandet av socialtjänster enligt det som i socialvårdslagen och i speciallagstiftningen om socialvård föreskrivs om kommunens ansvar att ordna sådana.

När det gäller hälsovården producerar sektorerna själva i första hand tjänster som hör till folkhälsoarbetet, men social- och hälsovårdsnämnden och social- och hälsovårdssektorerna ansvarar fortfarande för helheten i enlighet med befolkningens behov av hälso- och sjukvårdstjänster och samtidigt också för att befolkningen får i lagen om specialiserad sjukvård avsedd behövlig specialiserad sjukvård i enlighet med denna lag.

Enligt 15 § 1 mom. i folkhälsolagen ska en kommun ha en hälsovårdscentral för de i hälso- och sjukvårdslagen avsedda funktionerna. Syftet med denna lagbestämmelse tolkas vara att säkerställa att kommunen har en myndighet som ansvarar för och sköter de uppgifter som föreskrivs i hälso- och sjukvårdslagen. Det anges därför i förvaltningsstadgan att social- och hälsovårdssektorn sköter de lagstadgade uppgifterna för en hälsovårdscentral.

Servicehelheternas uppgifter

Social- och hälsovårdssektorns servicehelheter föreslås överta de uppgifter som sköts av avdelningarna inom kärnverksamheten vid nuvarande social- och hälsovårdsverket med vissa preciseringar. Grunden för indelningen i servicehelheter är den indelning i familje- och socialtjänster, hälsovårds- och missbrukartjänster och sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster som gjordes då social- och hälsovårdsverket bildades 2013 i enlighet med sektormodellen. Servicehelheterna leds av direktören för familje- och socialtjänster, direktören för hälsovårds- och missbrukartjänster och direktören för sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster.

De tre administrativa avdelningarna föreslås bli sammanslagna i enlighet med fullmäktiges principbeslut. Avsikten med ändringen är att utveckla den administrativa prestationsförmågan och styrningen och att förtydliga förvaltningsprocesserna och -ansvaret. Med en enhetlig administrativ avdelning utvecklas det administrativa stödet till ledningen och möjligheten för administrationen att effektivt samarbeta med servicehelheterna inom kärnverksamheten.

Behov av andra riktlinjer från fullmäktige än sådana som hänför sig till förvaltningsstadgan

Med stöd av hälso- och sjukvårdslagen ska en kommun bevaka hur kommuninvånarnas hälsa och välfärd utvecklas inom varje befolkningsgrupp. Främjande av hälsa och välfärd ska beaktas i kommunens alla funktioner och strategiska planering. Bland social- och hälsovårdsverkets uppgifter finns speciellt det förebyggande rusmedelsarbetet och understöden till organisationer i gränsytan för främjandet av hälsa och välfärd på stadsnivå, som kommunen i vid mening är ansvarig för.

Kommunen har en lagstadgad skyldighet att utse ett organ med ansvar för det förebyggande rusmedelsarbetet. Enligt de nuvarande instruktionerna är uppgiften fördelad mellan social- och hälsovårdsverket och ungdomscentralen.

När det gäller understöden till organisationer är stöd för arbetet i social- och hälsovårdsorganisationer verksamma inom Helsingfors stads om-

råde en del av uppgiften att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd.

Arbetsgruppen för social- och hälsovårdsförvaltningen bedömer möjligheten att överföra dessa uppgifter till en helhet som är större än sektorn. Beredningen har än så länge utgått från att det inte just nu är aktuellt att överföra verksamheten och ändra arbetsfördelningen, utan det är skäl att invänta vilka effekter den planerade riksomfattande social- och hälsovårdslösningen har i sammanhanget.

Fortsatt beredning i social- och hälsovårdssektorn

I anslutning till att förvaltningen centraliseras måste den indelas i enheter. I fråga om servicehelheterna för kärnverksamheten bör det utredas om det finns ett behov av ömsesidiga eller interna omregleringar eller överföring av tjänster till HNS.

Samordningen av invandrar- och integrationstjänster har centraliserats till stadskansliet. Social- och hälsovårdssektorn producerar tjänster för invandrare lagstadgat enligt samma principer som för andra som behöver tjänster. Det är skäl att på stadsnivå avgöra hur en första kartläggning och en integrationsplan ska utarbetas och hur de behövliga tjänsterna kan ordnas och produceras sektorövergripande och med många aktörer.

En centralisering av sysselsättningstjänsterna till stadskansliet räknat från 1.1.2017 är för närvarande under utredning.

Social- och hälsovårdsverkets verksamhet med uthyrning av bostäder i andra hand bör ses över. När en klient behöver stödboende finns det i bakgrunden ofta en sjukdom eller ett problem som försvagar den allmänna livskompetensen och därmed möjligheterna att skaffa bostad. Social- och hälsovårdsförvaltningens sakkunskap gäller behandlingen av dessa sjukdomar och problem och sträcker sig inte till att förmedla eller leta efter bostäder.

Arbetsgruppen för social- och hälsovårdsförvaltningen bedömer också möjligheten att centralisera verksamhetshelheten för invånarhusen, handikappombudsmannens uppgifter och samordningen av frivilligarbetet och organisationssamarbetet så att de blir funktioner på stadsnivå. När det gäller verksamhetsöverföringar och ändringar i arbetsfördelningen är det också skäl att invänta riktlinjerna för den planerade riksomfattande social- och hälsovårdslösningen.

Organisering av förvaltningen

Enligt fullmäktiges principbeslut 16.3.2016 centraliseras de nuvarande förvaltningarnas administrativa uppgifter sektorsvis, i den mån det inte är ändamålsenligt att koncentrera dem till centralförvaltningen.

En princip för organiseringen av förvaltnings- och stödtjänster är att dessa organiseras inom varje sektor under sektorchefen. Servicehelheterna och enheterna under dessa får inte någon förvaltnings- och stödtjänstpersonal, utan de behövliga förvaltnings- och stödtjänsterna erbjuds på sektornivå.

De statistik- och forskningstjänster och personalutvecklingstjänster som avses i stadsfullmäktiges beslut 16.3.2016 har överförts till stadskansliet. Dessutom är det motiverat att överföra styrningen av upphandlingsförvaltningen till stadskansliet. I övrigt är det inte ändamålsenligt att i högre grad än nu centralisera förvaltnings- och stödtjänster till stadskansliet.

Arbetsfördelningen mellan sektorerna och stadskansliet förenhetligas i förhållande till affärsverken inom centralförvaltningen, som producerar förvaltnings- och stödtjänster.

Förberedelser för organisationsstrukturen i detalj

Om stadsfullmäktige godkänner den föreslagna förvaltningsstadgan, kommer stadsstyrelsen att inleda arbetet på organisationsstrukturen mer i detalj så att de behövliga besluten om organisationen i sin helhet kan fattas under år 2016.

Det fortsatta arbetet på reformen av ledarskapssystemet organiseras i form av ett liknande grupparbete som under beredningsfasen våren 2016. Stadsstyrelsen har för avsikt att som en del av verkställigheten uppmana stadsdirektören att vid behandlingen i direktörskollegiet tillsätta beredningsarbetsgrupper. Tidsmässigt antas detta beslut om att tillsätta arbetsgrupper kunna fattas i slutet av juni 2016.

För varje sektor utses en särskild arbetsgrupp med uppgift att bilda organisationen under servicehelheterna, att utarbeta en verksamhetsstadga för varje sektor och att förbereda behövliga val av chefer och överföringar av anställda. Arbetet i de sektorsvisa arbetsgrupperna samordnas av en samordningsgrupp för sektorerna, som har till uppgift att säkerställa enhetliga lösningar och tidsschemat för hur saken framskrider inom alla sektorer.

Utöver de sektorsvisa grupperna utses det en arbetsgrupp med uppgift att bereda de behövliga delarna av förvaltningsstadgan, en arbetsgrupp med uppgift att bereda och genomföra delaktigheten, en arbetsgrupp med uppgift att samordna samarbetsförfarandet och en arbetsgrupp

med uppgift att samordna organiseringen av sektorernas förvaltnings- och stödtjänster.

Alla arbetsgrupper för den fortsatta beredningen som utses i juni 2016 bör få sitt arbete färdigt så att det före utgången av året kan fattas beslut om organisationen under servicehelheterna och om verksamhetsstadgor för sektorerna. När det gäller överföring av anställda och andra mer detaljerade förberedande uppgifter bör arbetsgrupperna slutföra sitt arbete före februari 2017.

Modell för delaktighet och växelverkan

Stadsfullmäktiges principbeslut 16.3.2016 om reform av ledarskapssystemet omfattar delaktighet som ett undermoment. Stadsfullmäktige beslutade att det som en del av reformen dras upp riktlinjer för stadsbornas delaktighet, i vilka det slås fast hur tidigare försök med delaktighet och hörande ska bli permanenta och tas i bruk. Här ingår åtminstone deltagande budgetering, invånar- och användarråd och webbdeltagande. Stadsdirektören tillsatte 23.3.2016 en arbetsgrupp med uppgift att utreda och utarbeta en modell för delaktighet och växelverkan med koppling till det nya ledarskapssystemet och strukturen med sektornämnder.

I de gällande instruktionerna finns det få bestämmelser om möjligheter till delaktighet och växelverkan för kommuninvånare och sammanslutningar verksamma i Helsingfors. De bestämmelser som finns hänför sig till lagstadgade rättigheter och till skyldigheterna att verkställa dessa i praktiken. Enligt stadsfullmäktiges principbeslut 16.3.2016 är målet med de i reformen ingående riktlinjerna för stadsbornas deltagande att stärka invånarnas och serviceanvändarnas deltagande i utvecklingen av tjänster som en del av det ändrade ledarskapssystemet. Enligt principerna för den fortsatta beredningen förbättras bl.a. invånarcentreringen i stadens servicehelhet och möjligheterna till deltagande och växelverkan på stadsnivå och lokalt. De behövliga bestämmelserna i förvaltningsstadgan bereds efter avgörandena om sektorerna och servicehelheterna.

I fullmäktiges principbeslut betonas det vilken genomslagskraft och återspeglning det demokratiska beslutsfattandet har i stadens ledarskap. Det är därför naturligt att borgmästaren och biträdande borgmästarna i egenskap av heltidsanställda förtroendevalda ser till att kommuninvånarnas rätt till deltagande och växelverkan tillgodoses. I 22 § i kommunallagen anges möjligheterna att delta och påverka som en rättighet dels för kommuninvånarna, dels för dem som utnyttjar kommunens tjänster. De förfaranden med hörande och respons, de användarråd och liknande förfaranden för enskilda inrättningar, tjänster och projekt,

de direktions, den växelverkan med vårdnadshavare och den deltagande budgetering som hänför sig till produktionen av tjänster i sektorerna genomförs ändamålsenligast inom varje sektor för sig med beaktande av dess särdrag. Det deltagande och den växelverkan som allmänt anknyter till kommuninvånarens ställning och som överskrider sektorsgränserna hänförs till sektorhelheten för borgmästaren och centralförvaltningen.

En synlig förändring i Helsingforsreformen är att nämnderna och direktionerna för de enskilda förvaltningarna sammanslås till sektornämnder med ett bredare arbetsfält. Dessa nya organ som består av förtroendevalda drar nytta av helheterna för delaktighet och växelverkan med anknytning till processerna för beredning av ärenden och beslutsfattande. Olika modeller har provats och utvecklats vid försök och projekt under på varandra följande strategiperioder på 2000-talet.

Helsingfors har under de senaste åren aktivt utvecklat stadsbornas möjligheter att påverka och utöver satsningarna på webbdeltagande genomfört försök i syfte att utveckla den lokala demokratin, att främja direkt demokrati och att öka öppenheten i beredningen. Till ett försök med lokalt deltagande i Helsingfors år 2013 valdes tio olika demokrati-pilotprojekt utifrån invånaridéer. Det gemensamma målet för pilotprojekten var att söka nya verksamhetsmodeller i syfte att öka stadsbornas deltagande och påverkan. Pilotprojekten gällde webbapplikationer, deltagande planering, deltagande budgetering, metoder med invånarråd, nya rutiner för lokal demokrati och demokratilokaler. Som ett fortsatt projekt genomfördes år 2014 vid Vallgårds bibliotek ett projekt med biblioteket som stöd för invånarverksamhet.

Erfarenheterna ger vid handen bl.a. att enhetliga områdes- och metodstrukturer med vilka invånare och olika aktörer i staden kan påverka och delta bör utvecklas i fortsättningen. Informationen om beredningen och beslutsfattandet liksom också processerna bör öppnas upp för stadsborna allt tidigare. Förvaltningarna har olika rutiner och tillvägagångssätt när det gäller växelverkan med invånare och invånarföreningar. Samarbetet mellan förvaltningarna och de förvaltningsövergripande processerna bör förtydligas. Erfarenheterna visade också att stadsborna aktivt vill delta i att påverka på nära håll och på egna villkor genom olika slags evenemang och talkoarbeten och genom nära samarbete med staden i organiseringen av dessa. Förfarandet vid behandling av kommuninvånarnas initiativ bör utvecklas och förutsättningar skapas för verksamhet på egna villkor.

För de grundläggande riktlinjerna för modellen för delaktighet och växelverkan i det nya ledarskapssystemet och för den fortsatta beredningen har följande fem teman identifierats:

1. Användardelaktighet

Enligt stadsfullmäktiges principbeslut 16.3.2016 om en reform av ledarskapssystemet är målet att stärka invånarnas och serviceanvändarnas deltagande i utvecklingen av tjänster. Deltagandet i fråga om dem som utnyttjar tjänster kan främjas exempelvis med användar- och kundråd, invånarevenemang och invånarenkäter. Vid planeringen av användarorienterade tjänster och funktionella helheter kan det från en begränsad kund- eller användarmålgrupp samlas in exakt information, respons och idéer, med hjälp av vilka tjänsterna kan produceras effektivare och ändamålsenligare.

Äldrerådet, handikapprådet, kommissionen för invandrar- och integrationsärenden, kommissionen för frivilligt arbete, tvåspråkighetskommittén och ungdomarnas system för påverkan Krut främjar speciellt likvärdigt deltagande och ökar de ovannämnda befolkningsgruppernas och aktörernas delaktighet. Hyresgästdemokratin ger invånarna beslutanderätt och möjligheter att påverka i ärenden som gäller deras eget boende och ökar dessutom boendetrivseln och främjar underhållet och skötseln av hyreshus.

En öppen och interaktiv kommunikation och responskanaler som är lätta att hitta underlättar tillgången till information, kontakten och genomförandet av växelverkan.

2. Lokal påverkan

Lokalt deltagande lyftes fram i den webbtankesmedja som hösten 2015 genomfördes kring ledarskapsreformen. Samarbetet mellan stadsdelarna kan organiseras på många sätt mellan olika aktörer. Med hjälp av invånarforum, stadsdelsmöten och olika slags samarbetsgrupper kan ett smidigt samarbete mellan staden och invånarna främjas på ett samordnat sätt. Ett samarbetsorgan med bred bas är en plats för växelverkan och gemensam diskussion över sektorgränserna i beredningen av ärenden som gäller området och i beslutsfattandet. Verksamhetssättet producerar lokal information i rätt tid som alla har tillgång till. Dessutom främjar det samverkan mellan invånare och olika aktörssammanslutningar och stärker dem sociala gemenskapen.

3. Aktivism och former för verksamhet på egna villkor

Under de senaste åren har det i Helsingfors uppstått många olika former av stadsaktivism. Staden främjar stadsbornas verksamhet på egna villkor och en aktiv stadskultur, likaså nya sätt att producera tjänster och verksamhet i grupp.

Som en del av modellen för delaktighet och växelverkan söks det nya sätt och verksamhetsmodeller och stärks den befintliga verksamheten i syfte att möjliggöra och främja en öppen, aktiv och deltagande stad med gemenskapskänsla. Detta mål stöds också av de understöd och det övriga stöd för medborgarverksamhet som staden beviljar, av en flexiblare och öppnare användning av stadens lokaler och av stöd för social gemenskap som en del av stadens verksamhet.

Dessutom bidrar tydliga, fungerande och verkningsfulla initiativkanaler och processer för behandling av initiativ till stadsbornas aktiva deltagande och initiativverksamhet. Invånarinitiativen, de ungas Krut-initiativ och kommunala folkomröstningar stärker dessa möjligheter.

4. Att uträtta ärenden och kundupplevelsen som byggare av deltagande och växelverkan

I delaktighetsmodellen ses interaktiva servicesituationer också som skapare av delaktighetsupplevelser och som möjligheter att utveckla tjänsterna, och dessa bör aktivt utnyttjas vid utvecklingen av stadens verksamhet. Till detta hänför sig en kundorienterad servicekultur och kommunikationsstil. För såväl staden som dess invånare eller andra kunder är det en viktig del av den goda servicen att ärenden och initiativ förs till sitt slut. En enhetlig praxis i sektorerna för behandlingen av initiativ och respons bidrar till att skapa en gemensam upplevelse om ett enhetligt Helsingfors.

5. Öppen beredning och öppet beslutsfattande i staden

Staden erbjuder mångsidiga möjligheter att påverka stadens beslutsfattande, beredning och tjänster med beaktande av också tvåspråkigheten i stadsförvaltningen.

I stadsfullmäktiges principbeslut om ledarskapsreformen 16.3.2016 nämndes deltagande budgetering, invånar- och användarråd och webbdeltagande som enskilda metoder i den nya modellen för delaktighet och växelverkan.

Med hjälp av webbtjänster kan stadsborna smidigt delta i och påverka beredningen och beslutsfattandet oberoende av tid och rum. I och med att öppna data och information publiceras är de handlingar och det övriga informationsmaterial som staden producerar lätt och utan hinder tillgängligt för stadsborna att öppet användas och utnyttjas.

Stadsstyrelsen konstaterar att det är meningen att på det sätt som avses i motiveringarna till stadsfullmäktiges beslut 16.3.2016 vid den fortsatta beredningen genomföra utvecklingen av den nya modellen för

delaktighet och växelverkan i form av öppet samarbete mellan förtroendevalda, stadsbor, tjänsteinnehavare och andra intressentgrupper.

Enligt arbetsgruppens arbetsplan ordnas det ett tillräckligt antal faciliterade tillställningar för gemensam utveckling (lokalt deltagande; användar- och kundråd; deltagande budgetering; delaktighetshackathons för amatörer och proffs på delaktighet). För att en bredare publik ska nå används interaktiv kommunikation och webbdeltagande. Insamling av respons från olika målgrupper (bl.a. barn, ungdomar, äldre, funktionshindrade, invandrare) används vid olika tillställningar och evenemang i samarbete mellan förvaltningarna. Det är motiverat att över förvaltningsgränserna koppla de anställda vid de framtida sektorerna till den öppna växelverkansprocess som utarbetar modellen för delaktighet och växelverkan. Det utreds om servicedesignerna vid Helsinki Lab kan användas vid utvecklingen av modellen.

Ungdomscentralen och utbildningsverket genomför en bedömning av barnens och ungdomarnas deltagande, och resultaten av denna utnyttjas i arbetet på delaktighetsmodellen. Arbetsgruppen utreder dessutom äldrerådets och handikapprådets och de andra befintliga kommissionernas roller och uppgifter i modellen för delaktighet och växelverkan.

Arbetsgruppen går under sommaren igenom de tidigare försöken och kommer med ett förslag om hur de metoder och modeller som använts kan kopplas till modellen för delaktighet och växelverkan. Arbetsgruppen kartlägger ytterligare olika modeller för deltagande budgetering och preciserar Helsingfors mål för modellen under sommaren och förhösten.

Arbetsgruppens slutliga framställning om Helsingfors modell för växelverkan blir klar för beslutsfattande samtidigt med den mer detaljerade granskningen av förvaltningsstadgan och den bereds öppet tillsammans med kommuninvånarna och referensgrupperna i enlighet med planen för växelverkan. Förslagen till bestämmelser i förvaltningsstadgan bereds i fråga om deltagandet och växelverkan.

Föredragning i stadsstyrelsen

I enlighet med fullmäktiges principbeslut är kanslichefen föredragande i stadsstyrelsen. Kanslichefen kan delegera föredragningsuppgiften till en underställd tjänsteinnehavare.

I enlighet med principbeslutet utreddes alternativ för praxisen med borgmästarkollegiets föredragningstillstånd till kanslichefen under arbetet på reformen. Som det mest formella alternativet granskades ett sådant enligt vilket det genom förvaltningsstadgan inrättas ett borgmästarkollegium som får till uppgift att ge föredragningstillstånd. Borgmä-

tarkollegiet blir då ett organ, vars förhållande till stadsstyrelsen måste bestämmas. Förfarandet ansågs vara tungt, eftersom det kan antas att konflikter om föredragningstillstånd är undantagsfall. Som ett andra alternativ granskades föredragningstillståndet enbart som borgmästarens uppgift. Detta alternativ innebär att tanken i fullmäktiges beslut om ett borgmästarkollegium inte förverkligas transparent.

Det föreslås att föredragningstillståndet ska genomföras som förfaringssätt så att förvaltningsstadgan inte får bestämmelser om föredragningstillstånd. Förfaringssätten med föredragningstillstånd kan slås fast senare i en uppförandekod. Verksamhetssättet kan i praktiken vara exempelvis ett dagordningsmöte, där borgmästaren, biträdande borgmästarna och kanslichefen i egenskap av föredragande i stadsstyrelsen går igenom de ärenden som ska tas upp på listan. Om det vid dagordningsmötet visar sig att en framställning inte motsvarar borgmästarens eller en biträdande borgmästares ståndpunkt, kan borgmästaren överta föredragningen av ärendet eller förordna en föredragande. Enligt förslaget till förvaltningsstadga ingår det i borgmästarens uppgifter att borgmästaren kan överta föredragningen av ett ärende.

Dessutom införs en praxis enligt vilken det för ärenden som ett sektororgan har fattat beslut om eller som direkt hänför sig till borgmästarens eller en biträdande borgmästares egna befogenheter och som förs vidare för behandling i stadsstyrelsen eller dess sektioner krävs tillstånd av ansvarig borgmästare eller biträdande borgmästare för att kanslichefen ska kunna föredra ärendet inför stadsstyrelsen eller dess sektioner. I en sådan fråga kan biträdande borgmästaren på motiverade grunder förordna en sektorchef till föredragande. Förfarandet bestäms noggrannare i en uppförandekod. Förvaltningsstadgan ger sektorcheferna en sådan begränsad föredragningsrätt i stadsstyrelsen.

Vid utredningen av alternativ för föredragningstillståndet har bl.a. statsrådets praxis utnyttjats.

Enligt ministerns handbok krävs det inte absolut ett föredragningstillstånd i fråga om statsrådet:

Föredraganden kan, när det har satts ut en bestämd tid för föredragningen av ett ärende av orsaker i anslutning till föredragningen av riksdagens svar eller av andra särskilda orsaker, dela ut föredragningslistan utan utdelningstillstånd av ministern. I ett sådant fall avgör statsrådet om ärendet tas upp för behandling vid plenum eller inte.

Övriga organ: kommissioner och kommittéer

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen inrätta ett ungdomsfullmäktige eller en motsvarande påverkansgrupp för unga (ungdomsfull-

mäktige) (26 §), ett äldreråd (27 §) och ett råd för personer med funktionsnedsättning (28 §).

I detta beslutsförslag dras det i huvudsak inte upp några riktlinjer för helheten med övriga kommissioner och kommittéer. En framställning om helheten med kommissioner och kommittéer bereds hösten 2016. I detta sammanhang föreslås också de bestämmelser i förvaltningsstadgan och ändringar i Krut-systemet som modellen för delaktighet och växelverkan kräver.

Det inrättas en digitaliseringskommission som bland annat följer utarbetandet, verkställandet och genomförandet av ett IT-program, kommer med förslag till principer och riktlinjer för de digitala tjänsterna och ger utlåtanden om projekt. Digitaliseringskommissionen har behandlats ovan.

Strategiprocess

Helsingfors har i två fullmäktigeperioder haft en modell med ett strategiprogram som omfattar hela fullmäktigeperioden. Enligt den nya kommunallagen ska kommunen ha en kommunstrategi (37 §), i vilken fullmäktige beslutar om de långsiktiga målen för kommunens verksamhet och ekonomi. Helsingfors nuvarande modell för strategiprogrammet är förenlig med den nya kommunallagen. En väsentlig del av reformen av ledarskapssystemet är att resultatet i kommunalvalet och det demokratiska beslutsfattandet påverkar innehållet i stadsstrategin.

Enligt kommunallagen ska hänsyn tas till:

1. främjande av kommuninvånarnas välfärd;
2. ordnandet och produktionen av tjänster;
3. de mål för tjänsterna som sätts upp i lagar som gäller kommunernas uppgifter;
4. ägarpolitiken;
5. personalpolitiken;
6. kommuninvånarnas möjligheter att delta och påverka.

Kommunstrategin ska grunda sig på en bedömning av nuläget i kommunen samt av framtida förändringar i omvärlden och deras inverkan på fullgörandet av kommunens uppgifter. I kommunstrategin ska det också anges hur genomförandet av strategin utvärderas och följs upp.

Bestämmelser om att kommunstrategin ska beaktas när kommunens budget och ekonomiplan görs upp finns i 110 §. Kommunstrategin ses över åtminstone en gång under fullmäktiges mandattid.

Kommunstrategin kräver beredning, under vilket det i tillräcklig grad och på behörigt sätt skaffas behövliga uppgifter och utredningar om det som ska beaktas i kommunstrategin.

I förvaltningsstadgan används termen stadsstrategi.

Beredning av stadsstrategin

Specialvillkor för beredningen av stadsstrategin 2017–2021 är att det är ändamålsenligt att i början av fullmäktigeperioden fatta beslut om stadsstrategin. Eftersom fullmäktige inleder sitt arbete vid ingången av juni 2017, bör beslut om stadsstrategin fattas så tidigt som möjligt om det önskas att den ska påverka beredningen av och beslutsfattandet om budgeten för år 2018.

Att fullmäktige inleder sitt arbete på sommaren innebär en utmaning. En strategiberedning enligt den nuvarande modellen innebär t.ex. att det ordnas ett fullmäktigeseminarium i slutet av juni eller i augusti, så att beslut om stadsstrategin kan fattas i september–oktober. En längre beredning av strategin för fullmäktige medger en djupare behandling. Om beslutet fattas senare innebär det att strategin inte påverkar riktlinjerna i budgeten för år 2018.

Också beredningsprocessen och tidsschemat för budgeten för år 2018 måste anpassas till detta.

Uppförandekod

Reformen av ledarskapssystemet resulterar i att såväl det politiska som det professionella ledarskapet förändras. Ändringen påverkar bl.a. arbetsfördelningen mellan organen, ledningen bestående av förtroendevalda och ledningen bestående av tjänsteinnehavare. I förändringsläget bör det satsas på att en god kultur uppstår både hos de politiska aktörerna och mellan politikerna och de högsta tjänsteinnehavarna i ledningen.

Som ett sätt att skapa och etablera en ny ledarskaps- och verksamhetsstruktur upprättas i det nya ledarskapssystemet en s.k. uppförandekod som kompletterar förvaltningsstadgan.

För det politiska ledarskapet har det under årens lopp utformats olika tillvägagångssätt och rutiner, som inte har dokumenterats. I uppförandekoden kan de förfaringssätt som används i Helsingfors dokumenteras och arbetssätt som kompletterar bl.a. stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens sammanträden överenskommas.

I uppförandekoden kan det exempelvis kommas överens om

- spelregler och verksamhetssätt för ett gott styrelsearbete
- utvärderingsförfaranden för utveckling av stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens arbete
- förfaringssätten med föredragningstillstånd och mötespraxisen med föredragningslistor
- borgmästarkollegiets verksamhetssätt.

Uppförandekoden kompletterar vid behov också kanslichefens direktörsavtal.

Inom staten behandlades en uppförandekod under föregående regeringsperiod vid regeringens aftonskola 21.5.2014 och den godkändes för att tas i bruk. Det viktigaste målet med koden var att förtydliga det politiska ansvaret och tjänstemannaansvaret i hela statsrådets och i de enskilda ministeriernas verksamhet och att förbättra kvaliteten på det politiska beslutsfattandet, tjänstemannaberedningen och verkställigheten.

Det är möjligt att utarbeta en uppförandekod när beslut har fattats om de centrala lösningarna för det nya ledarskapssystemet. Inom ramen för den fortsatta beredningen av ärendet kan stadsstyrelsens ledarskapssektion under vintern 2016–2017 utarbeta en uppförandekod, som exempelvis föreläggs ledarskapssektionen eller stadsstyrelsen för anteckning till protokollet. För den ledning bestående av förtroendevalda som beslutat om reformen av ledarskapssystemet blir uppförandekoden på så sätt ett slags vägkarta som anger spelreglerna för de förtroendevaldas och de ledande tjänsteinnehavarnas verksamhet och som den framtida ledningen bestående av förtroendevalda kan utnyttja.

Borgmästarens och biträdande borgmästarnas löner och de övriga förtroendevaldas arvoden

Borgmästaren fungerar som ordförande i stadsstyrelsen och biträdande borgmästarna som ordförande för sektornämnderna och som ledamöter i stadsstyrelsen. Borgmästaren och biträdande borgmästarna är heltidsanställda förtroendevalda.

Vid bedömningen av utgångspunkterna för borgmästarens lön kan den nuvarande stadsdirektörens lön vara en eventuell utgångspunkt för borgmästarens lönenivå. En jämförelse med statens och andra städers lönenivåer medger en bedömning utifrån uppgifter som bedöms vara likvärdiga.

De nuvarande biträdande stadsdirektörernas lön är en eventuell utgångspunkt för biträdande borgmästarnas lönenivå. Uppgiften som biträdande borgmästare är dock ny och det finns inga direkta jämförelseobjekt.

Borgmästarens och biträdande borgmästarnas löner måste bedömas också i relation till lönenivån för de ledande tjänsteinnehavarna.

I enlighet med fullmäktiges principbeslut säkerställs det vid den fortsatta beredningen att stadsstyrelsegrupperna har möjlighet att till fullo delta i stadsstyrelsens arbete. Arvodesstadgan för förtroendevalda tas upp till granskning.

Lagen kräver inte att det i förvaltningsstadgan finns några bestämmelser om de ekonomiska förmånerna för förtroendevalda. Besluten kan alltså också vara separat, dvs. motsvara den nuvarande arvodesstadgan för förtroendevalda.

Arbetet i stadsstyrelsegrupperna påverkas av att det i stadsstyrelsen finns fem förtroendevalda på heltid och tio på deltid. Verksamhetsföresättningsarna för ledamöterna på deltid måste säkerställas. Detta innebär ett tillräckligt stort mötes- och/eller årsarvode. En uttömmande förteckning över de förtroendevalda på hel- eller deltid i enlighet med 33 § 2 mom. i kommunallagen bör dock inte kringgåas med stora årsarvoden. Det bör dessutom beaktas att de förtroendevaldas inkomstbortfall ska ersättas för tiden för sammanträden o.d.

Sektornämnderna är nya organ i stadshelheten. De är som aktörer starkare än de nämnder som i den nuvarande arvodesstadgan anses vara krävande nämnder. Med beaktande av sektornämndernas mer omfattande arbetsfält bör också dessa arvoden omprövas.

Det är meningen att ett förslag om borgmästarens och biträdande borgmästarnas löner och de förtroendevaldas arvoden ska föreläggas fullmäktige under höstperioden 2016.

Tjänsteregleringar för stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna

Om förslaget till förvaltningsstadga godkänns, innebär det att stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas tjänster dras in räknat från 1.6.2017.

I 41 § 4 mom. i kommunallagen finns det bestämmelser om stadsdirektörens ställning vid övergång till borgmästarmodellen. Om tjänsten som stadsdirektör är tillsatt när borgmästarens mandattid börjar, förflyttar fullmäktige tjänsteinnehavaren till en annan tjänst eller ett arbetsavtalsförhållande som lämpar sig för honom eller henne för återstoden av tiden. De förmåner som hör till anställningsförhållandet får inte vara mindre fördelaktiga än förmånerna i tjänsten som stadsdirektör. Detta innebär att stadsdirektören bör erbjudas en ny tjänst eller en uppgift i arbetsavtalsförhållande på samma villkor som det nuvarande anställningsförhållandet.

Det finns inte någon uttrycklig motsvarande bestämmelse om biträdande stadsdirektörernas ställning. På dem tillämpas samma principer som på andra tjänsteinnehavare. Tjänsteförhållandet för nuvarande biträdande stadsdirektören för stadsplanerings- och fastighetsväsendet upphör 30.6.2017, för biträdande stadsdirektören för byggnads- och miljöväsendet 1.9.2017 och för biträdande stadsdirektören för bildningsväsendet 31.5.2019. Stadsdirektörens tjänsteförhållande upphör 31.5.2019. Tjänsten som biträdande stadsdirektör för social- och hälsovårdsväsendet är vakant när reformen av ledarskapssystemet träder i kraft.

Kanslichefen, sektorcheferna och de ledande tjänsteinnehavarna inom servicehelheterna

Ledande tjänsteinnehavare i den föreslagna organisationen är vid centralförvaltningen kanslichefen, avdelningscheferna, revisionsdirektören och verkställande direktörerna vid affärsverken inom centralförvaltningen.

Ledande tjänsteinnehavare i sektorerna är sektorcheferna, direktörerna för servicehelheterna, förvaltningsdirektörerna i sektorerna, räddningskommendören och verkställande direktören för trafikaffärsverket.

Kanslichefens uppgiftshelhet består av följande:

- de uppgifter som framgår av fullmäktiges beslut 16.3.2016: föredragande i stadsstyrelsen, chef för sektorcheferna, föreståndare för centralförvaltningen
- de stadsdirektörsuppgifter i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen som överförs på kanslichefen och kanslichefens uppgifter enligt instruktionen för stadskansliet
- följande uppgifter till följd av att en ny centralförvaltning inrättas: uppgifterna som chef för verkställande direktörerna för affärsverken inom centralförvaltningen och uppgifterna i ledningen för det nya mer omfattande stadskansliet

Sektorchefernas uppgiftshelheter består av följande:

- de uppgifter som framgår av fullmäktiges beslut 16.3.2016: föredragande i sektornämnderna och ledningen av sektorn. Sektorcheferna är självständiga som föredragande
- de verkschefsuppgifter i de gällande instruktionerna som överförs på sektorcheferna som en kombination av flera verkschefer uppgifter
- de chefsuppgifter för biträdande stadsdirektörerna i instruktionen för stadsstyrelsen som överförs på sektorcheferna

Chefsuppgifterna för direktörerna för servicehelheterna, direktörerna för affärsverken och räddningskommendören bildas i enlighet med den nya organisationen. De särskilda befogenheterna preciseras vid den fortsatta beredningen.

Behörighetsvillkor för den högsta ledningen är högre högskoleexamen och erfarenhet av ledarskap.

Behörighetsvillkor för direktören för en servicehelhet, direktören för ett affärsverk och räddningskommendören är högre högskoleexamen och erfarenhet av ledarskap. Dessutom ska det som särskilt är bestämt eller föreskrivet om behörighetsvillkoren beaktas.

Avsikten har varit att förenhetliga behörighetsvillkoren och att beakta de behörighetsvillkor för chefer som redan ingår i de nyaste instruktionerna. Behörighetsvillkoren för den högsta ledningen – kanslichefen, sektorcheferna och revisionsdirektören – som anställs med beslut av stadsfullmäktige gäller s.k. allmän chefsutbildning och erfarenhet av ledarskap. I behörighetsvillkoren för andra chefer än de som hör till den högsta ledningen har eventuella specialkrav med stöd av lagar eller andra bestämmelser beaktats.

Formen för kanslichefens och sektorchefernas tjänsteförhållande och förhållandena mellan cheferna och medarbetarna

Kanslichefen anställs i ett tjänsteförhållande för en tid på högst sju år. Sektorcheferna anställs i ett tjänsteförhållande för en tid på högst sju år.

Huvudregeln är att tjänsteinnehavare anställs i tjänsteförhållanden som gäller tills vidare, bara i särskilda fall som baserar sig på en lag eller en förordning kan en tjänsteinnehavare anställas för viss tid. En visstidsanställning är möjlig bl.a. om det finns grund för en sådan till följd av uppgiftens karaktär, till exempel att det är fråga om en ledande uppgift. I regeringens proposition med förslag till lag om kommunala tjänsteinnehavare anses en tjänst som biträdande stadsdirektör vara en sådan uppgift.

Kanslichefens uppgift kan till sitt ansvar och sin verkningsfullhet jämföras med uppgiften som kommundirektör. Kanslichefen är högsta tjänsteinnehavare i stadens alla sektorer och föredragande i stadsstyrelsen. Sektorcheferna är högsta tjänsteinnehavare i sektorerna och föredragande i nämnderna.

En lång visstidsanställning på sju år innebär å ena sidan att kontinuiteten i stadens förvaltning tryggas, å andra sidan att det blir möjligt att förnya den högsta ledningen på ett sätt som bör anses vara motiverat

med tanke på förändringen i stadens omvärld och antagandet av stadsutvecklingens nya utmaningar.

Enligt fullmäktiges beslut 16.3.2016 bör det vid den fortsatta beredningen utredas om sektordirektörerna i substansärenden kan vara direkt ansvariga inför biträdande borgmästarna och sektornämnderna. Dessutom framhölls det att förhållandena mellan cheferna och medarbetarna i huvudsak bestäms vid den närmare beredningen av förvaltningsstadgan och instruktioner.

I utredningen har det tolkats att ansvaret i substansärenden avser förhållandet mellan cheferna och medarbetarna och order som ges i anslutning till detta.

En biträdande borgmästare är förtroendevald och som ordförande en del av nämnden, och biträdande borgmästaren kan därför inte ensam ge order till en tjänsteinnehavare. Nämnden kan som kollektiv inte vara chef.

Den enda förtroendevalda med rätt att direkt ge order till en tjänsteinnehavare är borgmästaren i förhållande till kanslichefen. Borgmästaren är förtroendevald, men är samtidigt den som i stället för en stadsdirektör leder staden.

I enlighet med fullmäktiges principbeslut är det kanslichefen som är chef för sektorcheferna.

Kanslichefens direktörsavtal

Kanslichefens tjänsteförordnande kompletteras i enlighet med fullmäktiges principbeslut med ett direktörsavtal.

I 42 § i kommunallagen ingår bestämmelser om ett direktörsavtal för kommunen och kommundirektören. Lagen gäller inte kanslichefen, men lagstiftningen har utnyttjats vid beredningen av direktörsavtalet. I direktörsavtalet kan det bestämmas om arbetsfördelningen mellan kommundirektören och kommunstyrelsens ordförande. I kommundirektörens direktörsavtal kan det bestämmas om förfarandet för avgörande av meningsskiljaktigheter i anslutning till skötseln av kommundirektörens tjänst på annat sätt än enligt förfarandet i 43 §. I direktörsavtalet kan det avtalas om det avgångsvederlag som ska betalas till kommundirektören. I sådana fall godkänns avtalet av fullmäktige.

Det finns ingenting som hindrar att ett direktörsavtal ingås med kanslichefen.

Specialbestämmelsen i 43 § i kommunallagen om uppsägning/förflyttning av kommundirektören på grund av förlorat förtroende går inte att

tillämpa på andra tjänsteinnehavare. När det gäller kanslichefen kan bara de i lagen avsedda uppsägningsgrunderna komma på fråga.

Ett direktörsavtal kan ingås om villkoren för frivillig uppsägning, men det har ingen effekt om tjänsteinnehavaren vägrar avgå.

För kanslichefen utarbetas ett direktörsavtal som anger villkoren för frivillig uppsägning, vad som ersätts i situationen, helhetslönen och grunden för lönejusteringar.

Förvaltningsstadgan anger kanslichefens uppgifter, befogenheter och behörigheter. Villkoren för kanslichefens anställningsförhållande bestäms enligt allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet. Det går inte att i direktörsavtalet uppta bestämmelser som är sämre än de i allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet.

Tjänsteförordnandet ges av stadsstyrelsen vid verkställigheten av stadsfullmäktiges anställningsbeslut. Direktörsavtalet och tjänsteförordnandet ska stå i samklang sinsemellan och bilda en enhetlig helhet.

Genom direktörsavtalet kan arbetsfördelningen mellan kanslichefen och den politiska ledningen preciseras. I direktörsavtalet kan det överenskommas hur mål ställs upp för kanslichefen och hur målfallet bedöms.

Val av ledning

Det är meningen att sektorledningen ska väljas under år 2016 så att den kan inleda sitt arbete i slutet av år 2016 och göra förberedelser för den nya organisationen.

Om stadsfullmäktige godkänner förslaget till beslut kommer stadsstyrelsen att inrätta tjänsterna och att i anslutning till verkställigheten av fullmäktiges beslut uppmana stadskansliet att se till att tjänsterna som kanslichef och sektorchefer blir offentligt utlysta.

Beslut om förfarandet då de övriga ledande tjänsterna ska tillsättas fattas separat när reformen framskrider. Det organ som anställer tjänsteinnehavarna beslutar om förfarandet för tillsättandet.

Det är ändamålsenligt att de nya tjänster och anställningar som inrättas i den nya organisationen i regel tillsätts internt. Samtidigt fattas det beslut om de behövliga tjänsteregleringarna så att de träder i kraft 1.6.2017.

Personalprinciper

Enligt det av stadsfullmäktige 24.4.2013 godkända strategiprogrammet är den ordinarie personalens anställningsförhållanden tryggade även om arbetet upphör på grund av organisationsförändringar. För att anställningsförhållandena ska vara tryggade måste personalen vara beredd att vid behov övergå till andra uppgifter. Denna princip följs vid reformen av ledarskapssystemet. Vid regleringen av anställningarna följs dessutom de gällande principerna för omplacering godkända av stadsstyrelsen.

De nya tjänster och anställningar som inrättas i den nya organisationen tillsätts i regel internt, om inte den tillsättande myndigheten beslutar något annat. När anställningarna tillsätts internt, riktas ett s.k. anmälningsförfarande till dem som tidigare haft motsvarande anställning.

Genom personalplanering säkerställs det att var och en har en plats i den nya organisationen. Personalplanerna bereds vid de nya förvaltningarna och affärsverken utifrån särskilda anvisningar som stadskansliet utfärdar.

Förändringen har förutsetts i stadens anvisningar om tillstånd för att tillsätta anställningar med riktlinjen att i synnerhet de högre chefspositionerna och anställningarna för förvaltning och andra stödtjänster än så länge kan tillsättas bara på viss tid. Också vikariat i anställningsgrupperna i fråga bör tillsättas längst till 31.5.2017.

Andra anställningar tillsätts enligt verksamhetsbehoven, men det krävs dock tillstånd för att tillsätta dem.

Största delen av personalen kommer att fortsätta i sina tidigare anställningar i den nya organisationen. De största förändringarna gäller anställda i ledande uppgifter och i förvaltnings- och stödtjänster. I vilken struktur inom den nya organisationen de nuvarande enheterna, arbetsgemenskaperna och teamen placeras klarnas senast i början av år 2017.

Stadsstyrelsen har för avsikt att när fullmäktige har fattat beslut om förvaltningsstadgan uppmana stadskansliet att precisera förfarandet för tillsättande av anställningar och tjänsteregleringarna när beredningen framskrider i början av höstperioden 2016.

Samarbete

För reformen av ledarskapssystemet har det utarbetats en samarbetsplan på stadsnivå, som preciseras när beredningen och beslutsfattandet framskrider. Sakinnehållet i beredningsfasen avgör var samarbete utförs vid varje tid.

Beredningen av reformen och behandlingen av personalprinciperna sker i enlighet med stadens samarbetsavtal. Syftet med samarbetet är att ge de anställda möjlighet att påverka reformen och beredningen av den före beslutsfattandet. Samarbetet genomförs både representativt i stadens samarbetsorgan och direkt i de enheter och med de anställda som ändringen gäller. Vid samarbetet behandlas motiveringarna till reformen, tidsschemat för beredningen, alternativen och verkningarna.

Vid beredningen våren 2016 (sektorerna, servicehelheterna och förvaltningsstadgan) har samarbetet genomförts i samarbetsorganen. Stadens personalkommitté har varit uppföljningsgrupp för ändringen. När den fortsatta beredningen avancerar så att strukturen med underorganisationer bildas, övergår tyngdpunkten i samarbetet till förvaltningarna och arbetsenheterna, där ändringen behandlas noggrannare med personalen. Med centraliserad kommunikation har man säkerställt att varje enhet får information om hur reformen framskrider och om tidsschemana.

I enlighet med samarbetsplanen behandlas stadsdirektörens förslag till förvaltningsstadga, som 6.6.2016 föreläggs stadsstyrelsen, under samarbetsförfarandet. Samarbetsplanens tidsschema för maj-juni, som preciserades 16.5.2016, har skickats till förvaltningarna och affärsverken och publicerats på stadens intranät Helmi. Under tiden 2.6–8.6.2016 genomförs samarbetsbehandlingen vid en tillställning för stadens högsta ledning, i förvaltningarnas enheter för förvaltnings- och stödtjänster och i förvaltningarnas och affärsverkens personalkommittéer eller motsvarande samarbetsorgan. Stadens personalkommitté ger 10.6.2016 utlåtande till stadsstyrelsen.

Beredskap till ändringar i datasystemen

Vid stadskansliet har det bedömts hur organisationsreformen kan genomföras med avseende på de centraliserade datasystemen. Bedömningen har gett vid handen att det inte finns några absoluta hinder för en övergång till den nya organisationsstrukturen 1.6.2017.

Vid planeringen och genomförandet av de informations- och kommunikationstekniska ändringarna är det primära målet att säkerställa kontinuiteten i verksamheten och servicen. Alla ändringar i datasystemen är inte så kritiska att de måste genomföras före 1.6.2017, och till en början genomförs bara de ändringar som är kritiska för att verksamheten säkert ska kunna fortsätta. Under första fasen görs det inga fusioner eller utvidgningar. Överlappningar i datasystemen för de framtida sektorerna elimineras ännu inte heller då.

Behovet av ICT-ändringar framhävs inom tre delområden: stadens grundläggande IT-infrastruktur, stadens centraliserade datasystem och datasystemen för förvaltningarnas stöd- och kärnfunktioner.

Kontrollen och genomförandet av ändringarna i den grundläggande infrastrukturen och de centraliserade datasystemen är mest kritiska med tanke på kontinuiteten i stadens basfunktioner. Att genomföra dessa ändringar är på stadskansliets ansvar, och stadskansliet står också för kostnaderna för dessa ändringar och för budgeteringen. För ändringsarbetena har ca 2,5 mn euro reserverats för år 2017.

Förvaltningarna och affärsverken har i sina datasystemsförteckningar identifierat de system som är i behov av ändring och de datasystem i fråga om vilka det är kritiskt att genomföra ändringarna före 1.6.2017 för att verksamheten säkert ska kunna fortsätta. Att genomföra dessa ändringsarbeten är på förvaltningarnas och affärsverkens ansvar och dessa står för kostnaderna för ändringarna i deras egna system och i deras gränssnitt och för budgeteringen inom budgetramen. Kostnaderna för ändringsarbetena preciseras under maj 2016.

Vid stadskansliet inrättas en samordningsgrupp för ICT-ändringsprojektet med IT-chefen som ordförande. Medlemmarna i gruppen utgörs av ägarna till de viktigaste stödservicesystem som är gemensamma för staden och av företrädare för varje framtida sektor.

För de framtida sektorerna inrättas det ICT-grupper från de nuvarande förvaltningarna med uppgift att samordna och genomföra de ICT-ändringsarbeten som hör till sektorn.

Direkta kostnader för genomförandet av reformen

I enlighet med de av fullmäktige 16.3.2016 godkända principerna för den fortsatta beredningen är ett mål med reformen att produktiviteten och kostnadseffektiviteten i stadens verksamhet förbättras. I fråga om fullmäktigeperioden 2013–2017 följs de ekonomiska målen och produktivetsmålen i strategiprogrammet.

När det gäller de ekonomiska effekterna av reformen av ledarskapssystemet hade de förtroendevaldas och den högsta ledningens löner och arvoden granskats i motiveringarna till fullmäktiges principbeslut 16.3.2016. Målet är att totalsumman för löner och arvoden till de förtroendevalda och den högsta ledningen inte ska öka.

Det framhålls ovan att reformen leder till kostnader för ändringar i datasystemen.

Reformen av ledarskapssystemet leder bl.a. till namnändringar både i de organ som består av förtroendevalda och i den operativa organisationen. Dessa ändringar medför kostnader för kommunikation.

Effekter på budgeten för år 2017

En ny fullmäktigeperiod börjar 1.6.2017. Budgetutfallet för budgetåret 2017 behandlas av två olika fullmäktige. Tidpunkten för den nya fullmäktigeperioden påverkar dock inte beredningen av budgeten för år 2017.

I dagens läge följer budgetstrukturen huvudsakligen förvaltningarnas struktur, och anslagen för funktionerna har i regel allokerats förvaltningsvis. I den föreslagna sektorstrukturen ändras också budgetstrukturen och anslagen för funktionerna allokeras på ett nytt sätt.

Sektorstrukturen införs när det nya fullmäktige inleder sitt arbete mitt under budgetåret. Under de fem första månaderna av 2017 gäller den nuvarande organisationen och budgeten enligt denna. Från början av juni 2017 till utgången av året gäller den nya organisationen och den nya budgetstrukturen.

Budgeten för år 2017 börjar beredas och tas upp för beslut enligt den nuvarande organisationen. Våren 2016 ger nämnderna och direktionerna sina budgetförslag normalt för år 2017 och beslut om budgeten för hela året 2017 fattas i november 2016. Innan sektorstrukturen tas i bruk kommer stadsfullmäktige under våren 2017 att fatta beslut om ändringar i budgeten så att den motsvarar den nya organisationen. Under våren 2017 föreläggs stadsfullmäktige ett förslag till tekniska budgetändringar, där anslag överförs till den nya organisation som införs 1.6 och moment med bindande anslag bestäms för den nya organisationen.

Ikraftträdande och uppgifter under övergångsperioden

Ledarskapssystemet, borgmästarmodellen, nämndstrukturen och sektormodellen införs i sin nya form 1.6.2017.

De delar av förvaltningsstadgan som gäller ledarskapet träder i kraft 1.6.2017.

Stadens verksamhet fortsätter i enlighet med de gällande instruktionerna ända till utgången av maj 2017. De nuvarande organen behandlar och beslutar om sådant i instruktionerna som hänför sig till de nuvarande förvaltningarnas verksamhet och som hör till de olika organens beslutanderätt.

Innan förvaltningsstadgan träder i kraft är det skäl att vidta nödvändiga åtgärder för verkställigheten av förvaltningsstadgan. Till dessa åtgärder hör bl.a. beslut om sektorernas organisationsstruktur i detalj. Dessa beslut kan i ändringssituationen fattas av stadsstyrelsens ledarskapssektion. Förfarandet är detsamma som vid sammanslagningen av socialverket och hälsovårdscentralen, där beslut som gällde den framtida organisationen fattades av en temporär social- och hälsovårdssektion i stadsstyrelsen.

Innan förvaltningsstadgan träder i kraft under år 2017 är det dessutom skäl att fatta nödvändiga beslut som hänför sig till verkställigheten av förvaltningsstadgan och som enligt denna ska fattas av kanslichefen eller sektorcheferna. Dessa kan t.ex. vara personalbeslut, delegering av befogenheter eller andra beslut som hänför sig till verksamhetssätten. Det är därför behövt att besluta att de tjänsteinnehavare som väljs för tjänsterna som kanslichef och sektorchef före 1.6.2017 får fatta beslut inom sina befogenheter. Den blivande kanslichefen fick liknande befogenheter i förväg när förvaltningscentralen, personalcentralen och ekonomi- och planeringscentralen sammanslogs.

Det nya fullmäktige konstituerar sig i juni 2017 och utser då borgmästare, biträdande borgmästare och stadsstyrelse och väljer nya nämnder och direktioner.

Detaljmotivering till förvaltningsstadgan

I detaljmotiveringen beskrivs de viktigaste ändringarna i den nya förvaltningsstadgan jämfört med de gällande instruktionerna. En mer omfattande promemoria om bakgrunden och motiveringarna till bestämmelserna i förvaltningsstadgan utarbetas separat hösten 2016.

Avdelning I Inledning

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Tillämpning av förvaltningsstadgan

I paragrafen beskrivs innehållet i förvaltningsstadgan och dess syfte som ett dokument om organiseringen av stadens förvaltning.

Avdelning II Organisering av stadens förvaltning och verksamhet

2 kap. Organ

1 § Stadsfullmäktige

Antalet ledamöter i stadsfullmäktige är alltiämt 85.

2 § Stadsstyrelsen

De ändringar som borgmästarmodellen kräver har gjorts i bestämmelserna om stadsstyrelsen.

Med avvikelse från nuvarande praxis anges det att ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen ska vara fullmäktigeledamöter eller -ersättare.

3 § Stadsstyrelsens näringslivssektion

Det nya organet näringslivssektionen har fått i uppgift att styra närings-, konkurrenskrafts-, invandrar- och sysselsättningspolitiken. Eftersom de ärenden som näringslivssektionen styr har strategisk betydelse fungerar borgmästaren som ordförande i sektionen. Ledamöterna och ersättarna väljs bland stadsstyrelsens ledamöter och ersättare, så att stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens styrande roll stärks.

Antalet ledamöter i näringslivssektionen och i alla andra nedan nämnda sektioner är nio.

4 § Stadsstyrelsens koncernsektion

I den gällande instruktionen för stadsstyrelsen ingår det i koncernsektionens uppgifter sådana som inte omfattar egentligt beslutsfattande. Dessa uppgifter ombildas till en uppgiftsbeskrivning för koncernsektionen i förvaltningsstadgan och punkterna i fråga stryks i bestämmelserna om koncernsektionens befogenheter:

1 att göra framställningar om riktlinjer för ägarpolitiken, principer för koncernstyrningen och mål för dottersammanslutningarna och stiftelserna

2 att följa att de sammanslutningar, institutioner och stiftelser där staden har bestämmande inflytande verkar i enlighet med de av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen uppställda målen för verksamheten och ekonomin och att sköta koncerntillsynen

3 att behandla uppföljningsrapporterna rörande dottersammanslutningarna och de till koncernen hörande stiftelserna och att också i övrigt följa dessas verksamhet

5 § Revisionsnämnden

Revisionsnämnden har enligt 121 § i kommunallagen till uppgift att för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan.

På förslag av revisionsnämnden har det i denna paragraf upptagits bestämmelser om revisionsnämndens verksamhet och sammansättning. Momentordningen i paragrafen har ändrats. Textinnehållet i framställ-

22.06.2016

Kj/10

ningen har inte ändrats. Det är fråga om motiverade harmoniseringsåtgärder med tanke på den interna konsekvensen i förvaltningsstadgan.

Motiveringarna till innehållet i framställningen ingår i revisionsnämndens framställning (bilaga 2).

6 § Fostrans- och utbildningsnämnden

Fostrans- och utbildningsnämnden är en sektornämnd, som främst sköter de uppgifter som nu sköts av utbildningsnämnden och barnomsorgsnämnden och av direktionerna för finska och svenska arbetarinstitutet.

Biträdande borgmästaren för fostrans- och utbildningssektorn är ordförande för nämnden. Antalet ledamöter i nämnden och i de andra nedan nämnda nämnderna är tretton.

Bland ledamöterna och ersättarna i nämnden ska minst två företrädare den finska och två den svenska språkgruppen, eftersom ordföranden och vice ordförandena i nämndens finska sektion och svenska sektion väljs bland ledamöterna och ersättarna i fostrans- och utbildningsnämnden.

Av de nuvarande 11 ledamöterna i utbildningsnämnden företräder nio den finska språkgruppen och två den svenska språkgruppen. I fortsättningen kan fler än två ledamöter i nämnden företrädare den svenska språkgruppen och även företrädare för andra språkgrupper än den finska eller svenska inväljas i nämnden.

7 § Fostrans- och utbildningsnämndens finska sektion

8 § Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion

Enligt 6 kap. 30 § 4 mom. i kommunallagen ska det i en tvåspråkig kommun för undervisningsförvaltningen tillsättas ett organ för vardera språkgruppen eller ett gemensamt organ med särskilda sektioner för vardera språkgruppen. Ledamöterna i sektionerna ska väljas bland personer som hör till respektive språkgrupp.

I detta avseende föreslås nuvarande praxis fortsätta, dvs. att den nämnd som ansvarar för utbildningsförvaltningen har en sektion för vardera språkgruppen.

Enligt 6 kap. 31 § 2 mom. i kommunallagen kan fullmäktige besluta att också andra än ledamöter och ersättare i organet kan väljas till ledamöter i en sektion, dock inte till ordförande.

22.06.2016

Kj/10

I detta avseende föreslås det att också andra än ledamöter eller ersättare i fostrans- och utbildningsnämnden kan väljas till ledamöter och ersättare i sektionerna, men att ordföranden och vice ordföranden i en sektion ska vara ledamot eller ersättare i nämnden. Finska sektionen består nu av sådana ledamöter i utbildningsnämnden som hör till den finska språkgruppen. I fortsättningen kan också andra än ledamöter eller ersättare i nämnden inväljas i finska sektionen.

9 § Stadsmiljönämnden

Paragrafen innehåller bestämmelser om en ny sektornämnd, vars sektor har bildats av bostadsnämnden, bostadsproduktionskommittén, stadsplaneringsnämnden, fastighetsnämnden, byggnadsnämnden, nämnden för allmänna arbeten och miljönämnden och av byggtjänstens och partitorgets verksamhetsområden i nämnden för tekniska tjänster.

Biträdande borgmästaren för stadsmiljösektorn är ordförande för nämnden.

10 § Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

Paragrafen innehåller bestämmelser om den nya miljö- och tillståndssektionen.

11 § Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om den nya sektionen för byggnader och allmänna områden.

12 § Räddningsnämnden

För räddningsnämnden föreslås inga ändringar. Stadsfullmäktige väljer ordföranden.

13 § Direktionen för trafikaffärsverket

För direktionen för trafikaffärsverket föreslås inga ändringar jämfört med den nuvarande direktionen för affärsverket Helsingfors stads trafikverk. Stadsfullmäktige väljer ordföranden.

14 § Kultur- och fritidsnämnden

Paragrafen innehåller bestämmelser om en ny sektornämnd, vars sektor har bildats av direktionen för stadsmuseet, direktionen för stadsorkestern, kultur- och biblioteksnämnden, idrottsnämnden, ungdomsnämnden och direktionen för konstmuseet.

22.06.2016

Kj/10

Biträdande borgmästaren för kultur- och fritidssektorn är ordförande för nämnden.

15 § Kultur- och fritidsnämndens kultursektion

16 § Kultur- och fritidsnämndens idrottssektion

17 § Kultur- och fritidsnämndens ungdomssektion

Kultur- och fritidsnämnden har tre sektioner.

18 § Social- och hälsovårdsnämnden

Paragrafen innehåller bestämmelser om en ny sektornämnd med samma uppgifter som nuvarande social- och hälsovårdsnämnden.

Minst en ledamot och dennas ersättare i nämnden ska företräda den svenska språkgruppen.

Biträdande borgmästaren för social- och hälsovårdssektorn är ordförande för nämnden.

19 § Social- och hälsovårdsnämndens sektion

Paragrafen innehåller bestämmelser om en ny sektion i social- och hälsovårdsnämnden.

Sektionen får de uppgifter som för närvarande sköts av social- och hälsovårdsnämndens första, andra och tredje sektion. Bakgrunden till att sektionernas uppgifter slås samman är att uppgiften att sköta det grundläggande utkomststödet överförs till FPA. Utöver uppgiften att bevilja och betala ut stöd överförs också ändringssökandet i fråga om det grundläggande utkomststödet till FPA. Detta innebär att de ändringssökanden som föreläggs sektionerna för behandling minskar i synnerhet i första och tredje sektionen. Avsikten med sammanslagningen av sektionerna är utom att garantera en effektiv behandling av ändringssökandena också att trygga kommuninvånarnas rättsliga ställning genom att främja vars och ens rätt att få sin sak behandlad på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål. Sammanslagningen av sektionerna främjar också en enhetlig verksamhet.

20 § Direktionen för affärsverket servicecentralen

En ändring i förhållande till nuläget är att antalet ledamöter i direktionen minskar från nio till fem.

21 § Direktionen för affärsverket ekonomiförvaltningen

För direktionen föreslås inga ändringar.

---

22 § Direktionen för affärsverket företagshälsan

För direktionen föreslås inga ändringar.

3 kap. Borgmästare och biträdande borgmästare

1 § Borgmästaren

Med stöd av kommunallagen kan staden ledas av en borgmästare i stället för en stadsdirektör.

Enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen har stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna inom vederbörande verksamhetsområde till uppgift att leda, övervaka och utveckla stadens förvaltning och att svara för att de uppställda målen nås. Uppgiften att som underställd stadsstyrelsen leda stadens förvaltning, hushållning och övriga verksamhet har i tillämpliga delar överförs från stadsdirektörens till borgmästarens uppgiftsbeskrivning.

Nya bestämmelser är att borgmästaren är en förtroendevald på heltid och att borgmästaren väljs bland fullmäktigeledamöterna och -ersättarna. På detta sätt återspeglar sig resultatet i kommunalvalet i stadens ledning.

2 § Biträdande borgmästarna

Bestämmelserna är nya.

Biträdande borgmästarna fungerar som ordförande för sektornämnden inom sin egen sektor. Antalet biträdande borgmästare är fyra.

Biträdande borgmästaren är en förtroendevald på heltid. Biträdande borgmästarna väljs bland fullmäktigeledamöterna och -ersättarna så att resultatet i kommunalvalet återspeglar sig i stadens ledning.

3 § Ställföreträdare för borgmästaren och biträdande borgmästarna

För fortsatt beredning.

4 kap. Centralförvaltningen, revisionskontoret och sektorerna

1 § Centralförvaltningen

Centralförvaltningen bildas av stadskansliet och tre affärsverk.

2 § Stadskansliet

Stadskansliets uppgifter har utformats genom sammanslagning av stadskansliets, faktacentralens och affärsverket personalutvecklingstjänsters nuvarande uppgifter.

Dessutom har de strategiska uppgifterna inom upphandlingsförvaltningen överförts från anskaffningscentralen till stadskansliet.

Stadskansliets struktur förblir den nuvarande med sex avdelningar.

Den interna revisionen har överförts från ekonomi- och planeringsavdelningen direkt under kanslichefen.

Grunden för bestämmelserna om stadskansliet i 4 kap. 2 § i förvaltningsstadgan har varit den nuvarande instruktionen för stadskansliet, i vilken följande ändringar har gjorts:

Till näringslivsavdelningens uppgifter har lagts en uppgift som gäller innovations- och konkurrenskraftspolitiken och som tidigare ingått i stadskansliets verksamhetsstadga.

Vid förvaltningsavdelningen har ansvaret för den allmänna styrningen och utvecklingen av stadens förvaltningsförfarande preciserats och till avdelningens uppgifter har lagts en uppgift som gäller centralarkivet och som överförs från faktacentralen till förvaltningsavdelningen. Hurdan uppgiften och dess framtid blir bestäms vid den fortsatta beredningen.

Till personalavdelningens uppgifter har lagts en uppgift som gäller utveckling av personalens och arbetsgemenskapernas kompetens. Detta omfattar de uppgifter som överförs från Oiva Akademia till personalavdelningen.

Till ekonomi- och planeringsavdelningens uppgifter har lagts uppgifter som gäller statistik- och forskningsverksamheten och samordningen av denna och som överförs från faktacentralen till stadskansliet. Hurdana uppgifterna och deras framtid blir bestäms vid den fortsatta beredningen. Till avdelningens uppgifter har dessutom lagts en uppgift som gäller upphandlingsförvaltningen och som överförs från anskaffningscentralen till avdelningen. I ekonomi- och planeringsavdelningens uppgifter ingår utvecklande av förvaltningen, utifrån vilket det vid den fortsatta beredningen är möjligt att bedöma om en del av Oiva Akatemias uppgifter kan förläggas till ekonomi- och planeringsavdelningen.

Eftersom den interna revisionen har överförts under kanslichefen har uppgiften att utvärdera den interna kontrollen och riskhanteringen strukturerats bland ekonomi- och planeringsavdelningens uppgifter.

I IT- och kommunikationsavdelningens uppgifter har ansvaret för styrning och utveckling av stadens informationsförvaltning preciserats, liksom kommunikationsfrågorna.

22.06.2016

Kj/10

Dessutom har det i avsnittet om stadskansliet gjorts vissa preciseringar främst i den skriftliga utformningen.

3 § Affärsverken inom centralförvaltningen

Bland de uppgifter som gäller tillhandahållande av stödtjänster inom affärsverket servicecentralens serviceverksamhet har passusen om mat-, städ-, välbefinnande- och omsorgstjänster inte tagits med i förvaltningsstadgan. Affärsverket servicecentralen har till uppgift att sköta att stödtjänster tillhandahålls för serviceverksamheten. Här ingår också de logistiktjänster som hänför sig till nuvarande anskaffningscentralens lagerverksamhet och som överförs från anskaffningscentralen till affärsverket servicecentralen.

I affärsverket ekonomiförvaltningens och affärsverket företagshälsans uppgifter har det inte gjorts några ändringar.

De namn som affärsverken använder i sin verksamhet (Servicecentralen Helsingfors, Talpa, Företagshälsan Helsingfors) tas inte upp i förvaltningsstadgan. Det är dock fortfarande möjligt att använda sådana namn.

4 § Revisionskontoret

Revisionsnämnden har enligt 121 § i kommunallagen till uppgift att för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan.

På förslag av revisionsnämnden har det i denna paragraf upptagits bestämmelser om revisionskontoret. Textinnehållet i framställningen har inte ändrats. Det är fråga om en motiverad harmoniseringsåtgärd med tanke på den interna konsekvensen i förvaltningsstadgan.

Motiveringarna till innehållet i framställningen ingår i revisionsnämndens framställning (bilaga 2).

5 § Fostrans- och utbildningssektorn

Sektorn har bildats genom att de uppgifter som nu sköts av utbildningsverket, barnomsorgsverket och svenska och finska arbetarinstitutet har sammanslagits. I paragrafen beskrivs sektorns och dess fyra servicehelheters uppgifter.

6 § Stadsmiljösektorn

Sektorn har bildats genom att de uppgifter som nu sköts av stadsplaneringskontoret, fastighetskontoret, bostadsproduktionsbyrån, byggnads-

22.06.2016

Kj/10

kontoret, byggtjänsten, partitorget, byggnadstillsynsverket och miljöcentralen har sammanslagits.

I paragrafen beskrivs sektorns och dess tre servicehelheters uppgifter.

Idrottsverkets och räddningsverkets byggherreuppgifter har hänförs till sektorn.

Till stadsmiljösektorn hör dessutom räddningsverket med nuvarande uppgifter och trafikaffärsverket med nuvarande uppgifter.

7 § Kultur- och fritidssektorn

Sektorn har bildats genom att de uppgifter som nu sköts av stadsbiblioteket, stadsmuseet, stadsorkestern, kulturcentralen, idrottsverket, ungdomscentralen och konstmuseet har sammanslagits.

Servicehelheterna i sektorn är kultur (omfattar kulturcentralen, museerna, orkestern och biblioteket), ungdom och idrott.

8 § Social- och hälsovårdssektorn

Sektorn har bildats av nuvarande social- och hälsovårdsverket.

I paragrafen beskrivs sektorns och dess tre servicehelheters uppgifter.

9 § Sektorernas förvaltning

Paragrafen anger hur förvaltningen ordnas. Alla sektorers förvaltningsfunktioner ordnas enhetligt så att stadshelheten i enlighet med principerna för reformen blir styrbarare och produktiviteten och kostnadseffektiviteten i stadens verksamhet förbättras.

5 kap. Ledande tjänsteinnehavare

I paragrafen anges de ledande tjänsteinnehavarna i centralförvaltningen och sektorerna, deras beteckningar, deras ledarskapsuppgifter, deras relationer till underställda och deras ställföreträdare.

Ledande tjänsteinnehavare i centralförvaltningen är utom kanslichefen dessutom avdelningscheferna och direktörerna för affärsverken. Ledande tjänsteinnehavare i sektorerna är sektorcheferna, direktörerna för servicehelheterna och förvaltningsdirektörerna i sektorerna. I stadsmiljösektorn finns det dessutom ledande tjänsteinnehavare som baserar sig på speciallagstiftningen för sektorn och en räddningskommendör och en direktör för trafikaffärsverket.

1 § De ledande tjänsteinnehavarnas uppgift

22.06.2016

Kj/10

I paragrafen anges de ledande tjänsteinnehavarnas allmänna ledarskapsuppgifter.

2 § Kanslichefen

Paragrafen innehåller bestämmelser om kanslichefens ställning som stadens högsta tjänsteinnehavare. Kanslichefen väljs för viss tid och det ingås ett direktörsavtal med kanslichefen.

3 § Övriga ledande tjänsteinnehavare vid stadskansliet

Övriga ledande tjänsteinnehavare vid stadskansliet är avdelningscheferna, dvs. desamma som i stadskansliets gällande instruktion.

4 § Ledande tjänsteinnehavare vid affärsverken inom centralförvaltningen

Verkställande direktörerna för affärsverket servicecentralen, affärsverket ekonomiförvaltningen och affärsverket företagshälsan är desamma som i de gällande instruktionerna.

5 § Ledande tjänsteinnehavare vid revisionskontoret

Revisionsnämnden har enligt 121 § i kommunallagen till uppgift att för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan.

På förslag av revisionsnämnden har det i denna paragraf upptagits bestämmelser om de ledande tjänsteinnehavarna vid revisionskontoret.

Motiveringarna till innehållet i framställningen ingår i revisionsnämndens framställning (bilaga 2).

6 § Ledande tjänsteinnehavare i fostrans- och utbildningssektorn

Sektorchefen i fostrans- och utbildningssektorn är föredragande i fostrans- och utbildningsnämnden och dess sektioner och föredragande för biträdande borgmästaren för sektorn. Sektorchefen väljs för viss tid.

Servicehelheterna leds av barnomsorgsdirektören, direktören för grundläggande utbildning, direktören för gymnasie- och yrkesutbildning och direktören för svenska tjänster. Att finska arbetarinstitutet hänför till servicehelheten gymnasie- och yrkesutbildning kräver utom att namnet på servicehelheten ändras också att tjänstebeteckningen för direktören för servicehelheten omprövas vid den fortsatta beredningen.

7 § Ledande tjänsteinnehavare i stadsmiljösektorn

Sektorchefen i stadsmiljösektorn är föredragande i stadsmiljönämnden och sektionen för byggnader och allmänna områden och föredragande för biträdande borgmästaren för sektorn. Sektorchefen väljs för viss tid.

Servicehelheterna leds av markanvändningsdirektören, stadsingenjören och servicedirektören.

Den tjänsteinnehavare som leder byggnadstillsynsuppgifterna är föredragande i miljö- och tillståndssektionen i ärenden som gäller byggnadstillsyn och bygglov.

Den tjänsteinnehavare som leder miljöövervakningsuppgifterna är föredragande i miljö- och tillståndssektionen i ärenden som gäller miljöövervakning och miljötillstånd.

Beteckningarna för de ledande tjänsteinnehavarna inom byggnadstillsynen och miljöövervakningen slås fast vid den fortsatta beredningen.

Räddningsverket leds av räddningskommendören, som är föredragande i räddningsnämnden.

Trafikaffärsverket leds av en verkställande direktör, som är föredragande i direktionen för trafikaffärsverket.

8 § Ledande tjänsteinnehavare i kultur- och fritidssektorn

Sektorchefen i kultur- och fritidssektorn är föredragande i kultur- och fritidsnämnden och dess sektioner och föredragande för biträdande borgmästaren för sektorn. Sektorchefen väljs för viss tid.

Servicehelheterna leds av kulturdirektören, idrottsdirektören och ungdomsdirektören.

9 § Ledande tjänsteinnehavare i social- och hälsovårdssektorn

Sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn är föredragande i social- och hälsovårdsnämnden och dess sektioner och föredragande för biträdande borgmästaren för sektorn. Sektorchefen väljs för viss tid.

Servicehelheterna leds av direktören för familje- och socialtjänster, direktören för hälsovårds- och missbrukartjänster och direktören för sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster.

10 § Ställföreträdare för de ledande tjänsteinnehavarna

I paragrafen ingår bestämmelser om förordnandet av ställföreträdare.

Paragrafen innehåller också revisionsnämndens förslag om ställföreträdare för de ledande tjänsteinnehavarna vid revisionskontoret. Revi-

22.06.2016

Kj/10

sionsnämndens framställning hänvisar till anställda som kan förordnas till ställföreträdare för andra ledande tjänsteinnehavare vid revisionskontoret. Eftersom detta också kan avse anställda i arbetsavtalsförhållande, måste revisionskontoret se till att sådana anställda också får behövliga temporära tjänsteförordnanden.

6 kap. Stadskoncernen

1 § Stadskoncernen

I paragrafen definieras stadskoncernen. Definitionen på koncernen har inte ändrats.

2 § Koncernledningen

I paragrafen definieras koncernledningen. En ändring jämfört med nuläget är att koncernledningen i stället för stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna omfattar borgmästaren, biträdande borgmästarna och kanslichefen.

Eftersom biträdande borgmästarna har beslutanderätt som hänför sig till koncernstyrningen, är det behövligt att omnämna dem i paragrafen om koncernledningen i förvaltningsstadgan.

Avdelning III Organens, de förtroendevaldas och de ledande tjänsteinnehavarnas befogenheter

7 kap. 1 § Stadsfullmäktiges befogenheter

Bland stadsfullmäktiges uppgifter har den som anges i 7 § 9 punkten i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen, dvs. "att besluta om försäljning av lös egendom i stadens ägo och om överlåtelse utan vederlag eller under gängse värde då värdet på egendomen överstiger 5 miljoner euro", justerats så att den i 7 kap. 1 § 7 punkten i förvaltningsstadgan lyder "att besluta om överlåtelse av lös egendom i stadens ägo då värdet på egendomen överstiger 5 miljoner euro". Det är inte fråga om en ändring av innehållet utan en skrivteknisk ändring.

Bland stadsfullmäktiges uppgifter har det som anges i 7 § 10 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen strukits, dvs. "att godkänna instruktioner för kommittéer med befogenheter och för enheter som är underställda dessa". Instruktionen har som begrepp slopats i kommunallagen, och grunderna för stadens förvaltning bestäms genom ett enda dokument, förvaltningsstadgan.

Bland stadsfullmäktiges uppgifter har det som anges i 7 § 11 punkten i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen, dvs. "att besluta om inrättande och indragning av läroanstalter inom utbildningsväsendet sedan

utbildningsnämnden avgett utlåtande i saken", överförs till fostrans- och utbildningsnämndens uppgifter i 15 kap. 1 § i förvaltningsstadgan.

En ny uppgift för stadsfullmäktige har upptagits i 7 kap. 1 § 12 punkten i förvaltningsstadgan, dvs. "att besluta om anställning av innehavare av tjänsterna som kanslichef, sektorchef och revisionsdirektör och att överföra dessa tjänster och tjänsteinnehavare från en sektor till en annan eller mellan en sektor och centralförvaltningen, om tjänstgörings-skyldigheten inte ändras."

8 kap. Stadsstyrelsen och dess sektioners befogenheter

1 § Stadsstyrelsens befogenheter

I 1 mom. i paragrafen anges sådant som hör till stadsstyrelsens befogenheter och i vilket stadsstyrelsen inte kan överföra beslutanderätt och i 2 mom. sådant i vilket stadsstyrelsen kan fatta beslut själv eller överföra beslutanderätt till ett annat organ eller en tjänsteinnehavare (vidaredelegering). En liknande indelning i ärenden som kan vidaredelegeras och ärenden som inte kan vidaredelegeras finns också i de andra bestämmelser i förvaltningsstadgan som gäller befogenheter.

Befogenheterna i fråga om uppgifterna i 8 § 1 och 2 punkten i den nuvarande instruktionen för stadsstyrelsen, dvs. att följa stadens verksamhet, att för sin del ställa upp mål och att styra stadskoncernen, förblir oförändrade. Bestämmelserna har indelats på nytt i punkterna 1 och 2 i momentet.

Den gällande instruktionen för stadsstyrelsen har inte några särskilda bestämmelser om beslut att inrätta sammanslutningar och stiftelser. För tydlighetens skull föreslås det att stadsstyrelsen i 1 mom. 3 punkten ska få befogenheter att besluta om inrättande av sammanslutningar och stiftelser. Befogenheten att besluta om att gå med i eller avstå från sammanslutningars eller stiftelsers verksamhet bevaras däremot också i fortsättningen bland stadsstyrelsens allmänna befogenheter, och det finns inte någon uttrycklig passus om detta bland stadsstyrelsens uppgifter i förvaltningsstadgan.

Jämfört med den gällande instruktionen föreslås uppgiften att godkänna aktieägaravtal, bolagsordningar och övriga handlingar blir struken bland stadsstyrelsens befogenheter. Uppgiften har i förvaltningsstadgan överförs på stadsstyrelsens koncernsektion. Syftet med ändringen är att förenkla beslutsfattandet. Koncernsektionen gör framställningar hos stadsstyrelsen om inrättande av sammanslutningar och behandlar därmed i varje fall aktieägaravtal, bolagsordningar och övriga motsvarande handlingar vid inrättandet. Enligt de gällande instruktionerna har koncernsektionen dessutom till uppgift att ge dem som företräder sta-

den vid bolagsstämmor anvisningar, om det vid bolagsstämman behandlas något ekonomiskt viktigt eller principiellt vittgående, såsom väsentliga ändringar i bolagsordningen.

Jämfört med den gällande instruktionen för stadsstyrelsen har 8 § 3 punkten om lönejustering i fråga om stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna samt verkscheferna och avdelningscheferna bearbetats i 1 mom. 8 och 9 punkten i paragrafen så att den gäller ekonomiskt viktiga lokala tjänste- och arbetskollektivavtal. Samtidigt har beslutandet om revisionsdirektörens lön och därtill anslutna frågor överförts till stadsstyrelsen på motsvarande sätt som i fråga om kanslichefen. Detta måste anses vara motiverat, så att befogenheterna om anställningsvillkoren för stadens tjänsteinnehavare inte i sin helhet ingår i samma beslutsfattandehierarki, vilket minskar risken för att villkoren börjar differentiera sig från varandra.

Stadsstyrelsen har fem nya uppgifter i 1 mom.

4 ansvarar för grunderna för organiseringen av dokumentförvaltningen och förordnar en ansvarig tjänsteinnehavare för dokumentförvaltningen.

Enligt 9 § 1 mom. i arkivlagen (831/1994) ska arkivfunktionen i en kommun organiseras av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska utse den tjänsteinnehavare eller funktionär som leder kommunens arkivfunktion och arkivbildning och svarar för de handlingar som ska förvaras varaktigt. Till stadsstyrelsens uppgifter hör således att ge anvisningar om hur dokumentförvaltningen ska organiseras (rutiner, ansvar, uppgiftsfördelning, övervakning) och att förordna den som leder dokumentförvaltningen.

5 ansvarar för att staden uppfyller skyldigheterna i dataskyddslagstiftningen och övervakar att skyldigheterna genomförs och beslutar om anställning i en tjänst som dataskyddsansvarig

Den nya uppgiften för stadsstyrelsen baserar sig på EU:s uppgiftsskyddsförordning 2016/679, med bestämmelser om skyldigheter och förfaranden som hänför sig till dataskyddet. Uppgiftsskyddsförordningen tillämpas från 25.5.2018, men åtgärder i anslutning till detta måste börja vidtas redan tidigare.

6 svarar för stadens personalpolitik.

Enligt kommunallagen svarar kommunstyrelsen för kommunens personalpolitik.

7 beslutar om anställning i tjänsterna som direktör för en servicehelhet, direktör för ett affärsverk och räddningskommendör och i tjänsterna som ledande tjänsteinnehavare på organisationsnivån direkt under kanslichefen och om överföring av dessa tjänster och tjänsteinnehavare från en sektor till en annan eller mellan en sektor och centralförvaltningen, om tjänstgöringsskyldigheten inte ändras.

Enligt de gällande bestämmelserna anställs verkscheferna och direktörerna för affärsverken av fullmäktige och avdelningscheferna av stadsstyrelsen. En lösning i enlighet med farfarsprincipen som motsvarar det nya ledarskapssystemet är att kanslichefen och sektorcheferna anställs av fullmäktige och cheferna på följande nivå av stadsstyrelsen.

10 fastställer de i förvaltningsstadgan föreskrivna gränserna för beslutfattandet i övriga organ.

På andra håll i förvaltningsstadgan finns det ett flertal ställen där andra organs eller tjänsteinnehavares befogenheter är bundna vid gränser fastställda av stadsstyrelsen. För tydlighetens skull har samma befogenhet att sätta gränser upptagits bland stadsstyrelsens uppgifter.

I 2 mom. 1 punkten i paragrafen har ordalydelsen justerats när det gäller befrielse från kommunalskatt, fastighetsskatt eller sjukförsäkringspremie.

Stadsstyrelsens nuvarande befogenhet att besluta om reservering av stadsägda mark- och vattenområden för byggande har delvis överförs till stadsstyrelsens näringslivssektion, som beslutar om reservering av stadsägda företags- och industritomter för näringslivets behov.

Stadsstyrelsens befogenhet att med stöd av markanvändnings- och bygglagen besluta om förutsättningar för bygglov inom områden i behov av planering och att med stöd av samma lag besluta om undantag som hör till kommunens behörighet då ett markanvändningsavtal ansluter sig till ärendet har justerats så att den kan vidaredelegeras.

Passusen i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen om förvärv och överlåtelse av aktier har preciserats i 2 mom. 4 punkten så att stadsstyrelsen också beslutar om förvärv av andra aktier än sådana som ansluter sig till verksamhet vid affärsverk. För tydlighetens skull nämns också andelar vid sidan av aktier i förvaltningsstadgan. Stadsstyrelsen kan också godkänna grunder och gränser enligt vilka ett annat organ eller en tjänsteinnehavare kan besluta om förvärv och överlåtelse av aktier.

Uppgiften att ge utlåtande med anledning av ansökningar om undantag då saken enligt markanvändnings- och bygglagen hör till en statlig

myndighets behörighet har utelämnats med anledning av att lagstiftningen har ändrats.

En ny uppgift i 2 mom. 5 punkten är att stadsstyrelsen, om inte något annat är bestämt eller föreskrivet om befogenheten, beslutar eller godkänner grunder och gränser enligt vilka ett annat organ eller en tjänsteinnehavare beslutar om principerna för tjänstebostäder.

Av stadsstyrelsens befogenheter har befogenheten att avge förklaring med anledning av besvär över ett beslut av stadsfullmäktige, om stadsstyrelsen anser sig kunna godta slutresultatet av fullmäktiges beslut, överförts på stadsjuristen. Motiveringarna till ändringen framgår nedan vid motiveringarna till 12 kap. 3 §.

Beslut om 8 § 2 a punkten i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen, som gäller ordnandet av intern kontroll och riskhantering, fattas senare.

2 § Stadsstyrelsens näringslivssektions befogenheter

Näringslivssektionen är ett nytt organ och dess uppgifter är nya. Sektionens uppgifter har utformats så att de med tanke på sektionens syfte bildar en förnuftig helhet, som skiljer sig från stadsstyrelsens allmänna befogenheter. I det följande anges motiveringar till näringslivssektionens uppgifter i 1 mom. 1–7 punkten.

Den viktigaste och mest omfattande uppgiftshelheten för sektionen är att dra upp riktlinjer för principerna i anslutning till näringspolitiken och utvecklingen av konkurrenskraften och att godkänna projekt. Principerna styr verksamheten i stadens sektorer, speciellt med anknytning till främjandet av en företagsvänlig förvaltning, till utvecklingen av tjänster som erbjuds företag, till utvecklingen av nyckelbranscherna, till uppkomsten av en pionjärmarknad, till logistiken och till den internationella nåbarheten. Sektionen kan dessutom göra framställningar hos stadsstyrelsen om verksamhetsmål för dottersammanslutningarna och stiftelserna.

Sysselsättningsåtgärderna är fast förknippade med den mer omfattande närings- och utbildningspolitiken och med främjandet av företagssamhet. Att näringslivssektionen anvisas dessa uppgifter främjar möjligheterna för företag att få kunnig arbetskraft och styr harmoniseringen av närings-, utbildnings- och sysselsättningspolitiken. Arbetsmarknadsläget varierar i Helsingfors, och principerna för sysselsättningsåtgärderna varierar därför enligt förändringarna på arbetsmarknaden. Staten bär huvudansvaret för sysselsättningen, och ändringar i statens roll påverkar därför också stadens sysselsättningstjänster. Kring sysselsättningsåtgärderna sker dessutom synnerligen mycket samarbete i hu-

vudstadsregionen, och sektionen bör också dra upp riktlinjer för principerna i anslutning till detta.

Att dra upp riktlinjer för principerna för invandrapolitiken styr tjänsterna och verksamheten med anknytning till invandringen i hela staden. Fenomenen kring invandringen är omfattande och ofta anslutna till statens politiska riktlinjer. Därför kräver också arbetsfördelningen mellan kommunen och staten, likaså samarbetet, gemensamma överenskommelser och till dessa hänför sig beslut om stadens vilja och principer. Invandrapolitiken skär igenom stadens alla sektorer, men har en särskilt stark koppling till främjandet av företagsamheten, till sysselsättningsåtgärderna och till utbildningspolitiken. I anslutning till invandringen sker också mycket omfattande internationellt samarbete. Att näringslivssektionen anvisas dessa uppgifter främjar nära samverkan och samordning kring dessa funktioner.

Principerna enligt sektionens riktlinjer styr i synnerhet det internationella stadssamarbetet, lobbningen för investeringar och arbetet på ett gemensamt varumärke och en marknadsstrategi för staden och genomförandet av dessa.

Universitetssamarbetet är på ett väsentligt sätt förknippat med sektionens arbetsfält. Det har en avsevärd betydelse för tillgången till kunnig arbetskraft, för utvecklingen av kunskapsunderlaget, för främjandet av företagsamheten, för stadsstrukturen (universitetscampusområden), för den forskningsorienterade innovationspolitiken och för utvecklingen av nyckelbranscherna.

Innovationsfondens medel används för finansiering av investeringsprojekt som skapar framtidens näringslivs- och kunskapsunderlag. Fondens ändamål är direkt kopplat till näringslivssektionens uppgifter.

Stadens tomt- och lokalpolitik är fast förknippad med näringspolitiken och utvecklingen av stadens konkurrenskraft. De har en speciell inverkan på investeringarna i staden och på företagets etablerings- och verksamhetsförutsättningar. Dessutom kan exempelvis tomtöverlåtelsevillkor ha en betydande roll som redskap för innovationspolitiken när det gäller att främja nyckelbranscherna i staden, bl.a. miljöaffärsverksamheten, smart teknologi och design.

Enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen beslutar stadsstyrelsen om reservering av stadsägda mark- och vattenområden för byggande.

Enligt förslaget till förvaltningsstadga beslutar näringslivssektionen om reservering av stadsägda företags- och industritomter för näringslivets behov. Det är meningen att beslut om reservering av andra stadsägda

mark- och vattenområden för byggande alltså ska fattas av stadsstyrelsen. Dessutom har vissa uppgifter som gäller reserveringen av tomter och områden delegerats till sektornämnden i stadsmiljösektorn.

I enlighet med riktlinjerna i fullmäktiges principbeslut är kanslichefen eller en av kanslichefen förordnad tjänsteinnehavare föredragande i näringslivssektionen.

3 § Stadsstyrelsens koncernsektions befogenheter

Det föreslås att koncernsektionens nuvarande uppgift att förordna företrädare för staden vid sammanslutningars, institutioners och stiftelsers bolags-, sammanslutnings- och årsstämmor, om där ska väljas ledamöter i förvaltningsorganen eller revisorer och om staden på basis av bolagsordningen, en stadga eller ett avtal har rätt att utse ledamöter i förvaltningsorganen inte ska tas med i förvaltningsstadgan. För förvaltningsstadgan föreslås en bestämmelse om att stadsjuristen eller den som stadsjuristen förordnar ska ha rätt att företräda staden vid bolags-, sammanslutnings- och årsstämmor direkt med stöd av förvaltningsstadgan. Att utse företrädare vid bolagsstämmor m.m. är numera främst en teknisk åtgärd, med tanke på koncernstyrningen är det väsentligt att företrädarna vid bolagsstämmorna m.m. får anvisningar om hur de ska agera. I betydelsefulla ärenden är det liksom nu koncernsektionens uppgift att ge anvisningar om hur företrädarna ska agera.

I förvaltningsstadgan anges det att koncernsektionen:

1 utser stadens företrädare och kandidater till ledamöter i sammanslutningar och stiftelsers organ och till revisorer för dessa

Enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen ger koncernsektionen företrädarna vid bolags-, sammanslutnings- och årsstämmor anvisningar om val av ledamöter i förvaltningsorganen och av revisorer och väljer företrädare för staden i stiftelsers, öppna bolags och kommanditbolags förvaltningsorgan. Dessa uppgifter har i förvaltningsstadgan angetts i en tydligare form och så att koncernsektionen alltid beslutar om att utse företrädare för staden och kandidater till ledamöter, alltså också när staden inte har rätt att på basis av bolagsordningen, en stadga eller ett avtal utse ledamöter i förvaltningsorganen. I de flesta fall baserar sig stadens rätt att utse ledamöter i styrelsen direkt på stadens ägarandel i bolaget, inte på ett särskilt avtal, en stadga eller en bestämmelse.

2 att ge dem som företräder staden i olika sammanslutningar och stiftelser anvisningar om hur staden ska ställa sig till de frågor som behandlas, om det gäller något ekonomiskt viktigt eller principiellt viktiga

Förslaget i förvaltningsstadgan motsvarar till innehållet den gällande bestämmelsen i instruktionen för stadsstyrelsen.

3 att utöva den till aktieägarna hörande beslutanderätten, om beslut fattas utan bolagsstämma och om det gäller något ekonomiskt viktigt eller principiellt vittgående

För förvaltningsstadgan föreslås inte någon ändring av denna punkt i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen utom att numreringen ändras.

4 framställer ett krav att en extra bolagsstämma eller liknande ska sammanställas

Ingen innehållsmässig ändring jämfört med den gällande instruktionen för stadsstyrelsen, ordalydelsen har något preciserats.

5 beslutar om godkännandet av aktieägaravtal och övriga motsvarande handlingar om ändringar i dessa.

I den gällande instruktionen för stadsstyrelsen hör detta till stadsstyrelsens uppgifter. Syftet med ändringen är att förenkla beslutsfattandet. Koncernsektionen gör framställningar hos stadsstyrelsen om inrättande av sammanslutningar och behandlar därmed i varje fall aktieägaravtal, bolagsordningar och övriga motsvarande handlingar vid inrättandet. Enligt de gällande instruktionerna har koncernsektionen dessutom till uppgift att ge dem som företräder staden vid bolagsstämmor anvisningar, om det vid bolagsstämman behandlas något ekonomiskt viktigt eller principiellt vittgående, såsom väsentliga ändringar i bolagsordningen.

I enlighet med riktlinjerna i fullmäktiges principbeslut är kanslichefen eller en av kanslichefen förordnad tjänsteinnehavare föredragande i koncernsektionen.

9 kap. Borgmästarens och biträdande borgmästarens befogenheter

1 § Borgmästarens befogenheter

Paragrafen innehåller bestämmelser om borgmästarens befogenheter. I borgmästarens uppgifter ingår de uppgifter som hänför sig till ledningen av staden och som enligt den nuvarande instruktionen för stadsstyrelsen sköts av stadsdirektören.

Enligt den gällande instruktionen har stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna inom vederbörande verksamhetsområde till uppgift att leda, övervaka och utveckla stadens förvaltning och att svara för att de uppställda målen nås. Borgmästarens allmänna uppgift att leda staden beskrivs ovan vid 3 kap. 1 §.

När det gäller centralförvaltningen anges det i 1 mom. 1 punkten att borgmästaren har till uppgift att följa centralförvaltningen och affärsverk inom denna på motsvarande sätt som stadskansliet nu hör till stadsdirektörens verksamhetsområde.

Till borgmästarens uppgifter hör sådana som hänför sig till delaktighet (1 mom. 2 punkten) och intressebevakning (1 mom. 3 punkten) och som är nya jämfört med de gällande instruktionerna.

Borgmästaren, liksom också biträdande borgmästarna inom sina sektorer, har enligt 1 mom. 4 punkten i förslaget befogenheter att ge dem som företräder staden i olika sammanslutningar och stiftelser anvisningar om hur staden ska ställa sig till de frågor som inte är principiellt eller ekonomiskt så viktiga att de borde behandlas av ett organ (koncernsektionen). Detta hör enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen till stadsdirektörens befogenheter.

På motsvarande sätt har borgmästaren, liksom också biträdande borgmästarna inom sina sektorer, enligt 1 mom. 5 punkten i förslaget ansvaret för att stadens intresse bevakas i de sammanslutningar och stiftelser där staden har bestämmande inflytande. Detta hör enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen till stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas befogenheter. Passusen om affärsverken har strukits som en teknisk korrigerings jämfört med förslaget 16.5.2016 till ledarskapssektionen, eftersom andra bestämmelser gäller för affärsverken i den nya förvaltningsstadgan.

Borgmästarens befogenheter i fråga om rätten att ta ett ärende till behandling i stadsstyrelsen (1 mom. 6 punkten) och i fråga om att ge utlåntanden (1 mom. 7 punkten) är desamma som stadsdirektören nu har. Bestämmelserna om utnyttjande av rätten att ta ett ärende till behandling i stadsstyrelsen ingår i övrigt i den fortsatta beredningen.

Borgmästarens uppgift i 1 mom. 8 punkten att med stöd av 144 § i miljöskyddslagen meddela föreskrifter bl.a. om att trafiken ska begränsas är densamma som stadsdirektören nu har, men ordalydelsen har förenklats.

Borgmästarens befogenheter i 1 mom. 9 punkten om användningen av stadsstyrelsens anslag är desamma som stadsdirektören nu har med stöd av ett beslut som stadsstyrelsen fattade 29.10.2001, 1416 §.

Bland borgmästarens befogenheter kan de uppgifter som anges i 2 mom. vidaredelegeras.

Stadsdirektörens nuvarande befogenheter att besluta om ärenden som gäller marknadsföringen av staden och PR- och informationsverksam-

heten har delats. Borgmästaren har enligt 2 mom. 1 punkten till uppgift att besluta om ärenden som gäller stadens kommunikation och PR- och informationsverksamhet. Till näringslivssektionens befogenheter i 8 kap. 2 § 4 punkten hör att besluta om principerna för de internationella ärendena och stadsmarknadsföringen och att följa utfallet.

Stadsdirektörens nuvarande uppgift att besluta huruvida lokaler som är i stadsstyrelsens besittning ska ställas till utomståendes disposition har justerats så att det i 2 mom. 2 punkten anges att borgmästaren beslutar om användningen av stadshuset med tillhörande representationslokaler.

2 § Biträdande borgmästarnas befogenheter

Paragrafen innehåller bestämmelser om biträdande borgmästarnas befogenheter.

I biträdande borgmästarnas uppgifter ingår den uppgift som hänför sig till följandet av sektorn som enligt den nuvarande instruktionen för stadsstyrelsen sköts av biträdande stadsdirektörerna (1 mom. 1 punkten).

Till biträdande borgmästarnas uppgifter inom sina egna sektorer hör sådana som hänför sig till delaktighet (1 mom. 2 punkten) och intressebevakning (1 mom. 3 punkten) och som är nya jämfört med de gällande instruktionerna.

Biträdande borgmästarna har inom sina sektorer enligt 1 mom. 4 punkten i förslaget befogenheter att ge dem som företräder staden i olika sammanslutningar och stiftelser anvisningar om hur staden ska ställa sig till de frågor som inte är principiellt eller ekonomiskt så viktiga att de borde behandlas av ett organ (koncernsektionen). Detta hör enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen till stadsdirektörens befogenheter.

Biträdande borgmästarna har inom sina sektorer enligt 1 mom. 5 punkten i förslaget ansvaret för att stadens intresse bevakas i de sammanslutningar och stiftelser där staden har bestämmande inflytande. Detta hör enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen till stadsdirektörens och biträdande stadsdirektörernas befogenheter. Passusen om affärsverken har strukits som en teknisk korrigerings jämfört med förslaget 16.5.2016 till ledarskapssektionen, eftersom andra bestämmelser gäller för affärsverken i den nya förvaltningsstadgan.

10 kap. Sektornämndernas allmänna befogenheter

1 § Sektornämndernas allmänna befogenheter

Paragrafen innehåller bestämmelser om sektornämndernas allmänna befogenheter, som är desamma hos alla sektornämnder. De allmänna befogenheterna kompletteras och preciseras av bestämmelser som gäller varje sektornämnds egna särskilda befogenheter.

De allmänna befogenheterna har utformats genom sammanslagning av de bestämmelser som gäller de nuvarande nämndernas och direktionernas allmänna befogenheter. Bestämmelserna om befogenheterna har samtidigt harmoniserats och bestämmelserna getts en allmän formulering genom att specialregleringen i fråga om enskilda förvaltningar och/eller funktioner har slopats (t.ex. priser och avgifter av olika typ). Frånsett besluten om målen för sektorn och om organisationen på nivå under servicehelheterna och anställningen av en förvaltningsdirektör för sektorn och av en tjänsteinnehavare som är direkt underställd direktören för en servicehelhet, kan en sektornämnds allmänna befogenheter vidaredelegeras, varvid sektornämnden i enlighet med sitt beslut kan överföra dem också till en tjänsteinnehavare i sektorn på ett ändamålsenligt sätt.

11 kap. Allmänna befogenheter för direktionerna och direktörerna för affärsverken

1 § Allmänna befogenheter för direktionerna för affärsverken

2 § Allmänna befogenheter för direktörerna för affärsverken

Kapitlet innehåller bestämmelser om de allmänna befogenheterna för direktionerna och direktörerna för alla affärsverk. De allmänna befogenheterna har utformats genom sammanslagning av de bestämmelser som gäller de nuvarande direktionerna och direktörernas allmänna befogenheter och genom justering av bestämmelserna.

12 kap. Befogenheter i centralförvaltningen

1 § Kanslichefens befogenheter

Kanslichefens uppgifter har utformats av kanslichefens nuvarande uppgifter, av de uppgifter som i och med reformen av ledarskapssystemet anvisas kanslichefen och av vissa förvaltningsuppgifter som enligt den gällande instruktionen för stadsstyrelsen sköts av stadsdirektören och som överförs på kanslichefen.

Kanslichefen har enligt 1 mom. 1 punkten till uppgift att vid behov ge sektorcheferna och andra ansvariga riktlinjer och föreskrifter och att meddela föreskrifter och anvisningar om förvaltningen. Det är fråga om uppgifter som tidigare sköts av stadsdirektören (14 § 2 punkten och 15 § 2 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen); ordalydelsen har justerats efter sektormodellen.

Helhetsansvaret för stadens koncernledning har på tjänsteinnehavarnivå centraliserats till kanslichefen. Kanslichefen följer hur koncernstrukturen fungerar och kommer med förslag till utveckling av koncernstrukturen. Vid koncernstyrningen har kanslichefen enligt 12 kap. 1 § i förvaltningsstadgan till uppgift:

2 att ansvara för att stadskoncernens fördel som helhet blir beaktad i de sammanslutningar, affärsverk och stiftelser där staden har bestämmande inflytande.

Uppgiften sköts enligt de gällande instruktionerna av stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna. Uppgiften har i förslaget till förvaltningsstadga delvis överförs till borgmästaren och biträdande borgmästarna. En passus om att ansvaret delvis vilar på förtroendevalda är behövlig, eftersom det för att samordning ska bli möjlig är skäl att i kanslichefens ansvar inkludera det som avses i 47 § 1 mom. i kommunallagen, dvs. att se till att stadskoncernens fördel som helhet beaktas i verksamhet i stadens dottersammanslutningar. Hur ansvaret fördelas närmare utformar sig i praktiken.

Befogenheterna om beredskapsverksamhet och kontinuitetshantering i 1 mom. 3 punkten har överförts från beskrivningen över stadsdirektörens verksamhetsområde i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen och ordalydelsen har justerats.

Befogenheten i 1 mom. 4 punkten att tillsätta arbetsgrupper som gäller två eller fler sektorer har överförts från stadsdirektörens uppgift att tillsätta arbetsgrupper gemensamma för verksamhetsområdena för två eller flera medlemmar i stadsdirektörskollegiet och samtidigt justerats.

Uppgiften i 1 mom. 5 punkten att godkänna en verksamhetsstadga för stadskansliet är densamma som gäller nu.

Befogenheterna i 1 mom. 6 punkten om lönen för sektorcheferna, direktörerna för servicehelheterna och direktörerna för affärsverken är nya.

I 1 mom. 6 punkten ingår nya befogenheter med anknytning till lönerna för sektorcheferna, direktörerna för servicehelheterna, direktörerna för affärsverken och revisionsdirektören.

Befogenheten i 1 mom. 7 punkten att förflytta en tjänst och en tjänsteinnehavare mellan sektorerna ingår i 20 § i den gällande förvaltningsstadgan som en av stadsdirektörens befogenheter. Till stadsstyrelsens uppgifter hör att besluta om personalpolitiken, och bl.a. överföring av anställda vid verkställandet av riktlinjerna eller vid organisationsreformer är en verkställighetsuppgift.

Befogenheten i 2 mom. 1 punkten att på stadens vägnar ansöka om medel från Europeiska unionen har överförts från 13 § 3 mom. i instruktionen för stadsstyrelsen där den är en uppgift för biträdande stadsdirektörens för byggnads- och miljöväsendet. Medel från Europeiska unionen söks i hög grad bl.a. för utveckling av näringslivet, för sysselsättning och i samband med internationella projekt. Stadskansliets näringssektion beslutar om principer för dessa, och ansökningen om finansiering sker utifrån dess riktlinjer.

2 § Personaldirektörens befogenheter

Den personaladministrativa uppgift som stadsdirektören nu sköter och vissa uppgifter som stadsstyrelsen har vidaredelegerat till personaldirektören har överförts från den gällande instruktionen för stadsstyrelsen till personaldirektörens uppgifter.

Uppgiften i 1 mom. 1 och 6 punkten härrör från den gällande instruktionen för stadskansliet.

Befogenheten i 1 mom. 2 punkten om verkställigheten av kollektivavtal är en justerad version av stadsdirektörens nuvarande uppgift att besluta om verkställigheten av kollektivavtal och andra avtal för verkscheferna.

3 beslutar om placeringen av uppgifter i kravnivåer och om lönen utifrån placeringen

En ny uppgift som motiveras med att det vid övergången till den nya sektormodellen är på arbetsgivarens ansvar att lönerna enligt uppgiftens kravnivå följer kollektivavtalen och har bestämts på enhetliga grunder. I dagens läge finns det stora skillnader mellan förvaltningarna i kompetensklassificeringen och de uppgiftsrelaterade lönerna, vilket leder till lönekonflikter och ett tryck att höja lönerna. Att kompetensklassificeringen och beslutsfattandet om lönerna centraliseras säkerställer en enhetlig och rättvis lönepolitik som följer kollektivavtalen.

Befogenheten i 1 mom. 4 punkten att på stadens vägnar godkänna sådana lokala kollektivavtal som inte har en ekonomiskt stor betydelse har i dagens läge med ett beslut av stadsstyrelsen (24.2.2014, § 239) vidaredelegerats till personaldirektören.

Befogenheten i 1 mom. 5 punkten att verkställa årliga hyresjusteringar för tjänstebostäderna har i dagens läge med ett beslut av stadsstyrelsen (17.12.2007, § 1630) vidaredelegerats till personaldirektören.

3 § Stadsjuristens befogenheter

Bestämmelserna i 1 mom. 1–4 punkten om stadsjuristens befogenheter härrör från den gällande instruktionen för stadskansliet.

Bestämmelsen om befogenheten att föra stadens talan täcker i fortsättningen också uppgiften att avge förklaring med anledning av besvär över beslut av stadsfullmäktige, som nu hör till stadsstyrelsens befogenheter. Besvär över stadsfullmäktiges beslut kan anföras bara på laglighetsgrunder, och att avge förklaring med anledning av besvär är enbart en rättegångsåtgärd, som inte omfattar ändamålsenlighetsprövning. Ändringen minskar inte väsentligt stadsstyrelsens möjligheter till beslut om att föra stadens talan i rättegångsärenden, eftersom stadsstyrelsen enligt den gällande instruktionen har möjlighet att i enskilda fall besluta om förändret av stadens talan i motsats till det som i övrigt är föreskrivet i instruktionen. Denna möjlighet tas också med i den nya förvaltningsstadgan. Utöver det ovanstående har stadsstyrelsen också rätt att ta stadsjuristens beslut till behandling.

Befogenheten i 1 mom. 5 punkten att besluta om skadestånd är en bearbetad version av stadsdirektörens uppgift i 15 § 13 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

Befogenheten i 1 mom. 6 punkten om arv och om egendom som done-rats eller testamenterats är en bearbetad version av stadsdirektörens uppgift i 15 § 14 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

Enligt 2 mom. i paragrafen för stadsjuristen stadens talan vid bolags-, koncern- och årsstämmor och om beslut fattas utan bolagsstämma i ett ärende som inte är ekonomiskt viktigt eller principiellt vittgående, om inte stadsstyrelsens koncernsektion beslutar något annat eller stadsjuristen har ålagt någon annan tjänsteinnehavare detta.

I den gällande instruktionen för stadsstyrelsen hör detta till stadsstyrelsens koncernsektions uppgifter. Syftet med ändringen är att förenkla beslutsfattandet. Att utse företrädare vid bolagsstämmor m.m. är numera främst en teknisk åtgärd, med tanke på koncernstyrningen är det väsentligt att företrädarna vid bolagsstämmorna m.m. får anvisningar om hur de ska agera. I betydelsefulla ärenden är det liksom nu koncernsektionens uppgift att ge anvisningar om hur företrädarna ska agera. Vid behov kan koncernsektionen i fortsättningen också besluta utse företrädare vid bolagsstämmor m.m. på motsvarande sätt som ovan konstaterats om stadsstyrelsens möjlighet att besluta om förändret av stadens talan i motsats till det som i övrigt är föreskrivet i förvaltningsstadgan.

4 § Finansdirektörens befogenheter

Till finansdirektörens uppgifter har från den gällande instruktionen för stadsstyrelsen överförts en del av stadsdirektörens verkställighetsuppgifter som hänför sig till ekonomin.

Befogenheten i 1 mom. 1 punkten att besluta om placering av stadens medel är densamma som stadsdirektörens uppgift i 15 § 6 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

Befogenheten i 1 mom. 2 punkten i anslutning till lån är densamma som stadsdirektörens uppgift i 15 § 7 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

Befogenheten i 1 mom. 3 punkten i anslutning till inteckningar och säkerhet är densamma som stadsdirektörens uppgift i 15 § 8 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

Befogenheten i 1 mom. 4 punkten att sköta stadens försäkringsärenden är densamma som stadsdirektörens uppgift i 15 § 16 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

Befogenheten i 1 mom. 5 punkten i fråga om centralförvaltningen är en justerad version av stadsdirektörens befogenhet i 15 § 10 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen att bevilja befrielse från avgifter, ersättningar och andra tillgodohavanden.

Befogenheten i 1 mom. 6 punkten om överföring av lös egendom inom stadens organisation är densamma som stadsdirektörens uppgift i 15 § 15 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

Befogenheten i 1 mom. 7 punkten om statsandelar är densamma som stadsdirektörens uppgift i 15 § 17 punkten i instruktionen för stadsstyrelsen.

5 § Särskilda befogenheter för direktören för affärsverket ekonomiförvaltningen

Till de särskilda befogenheterna för direktören för affärsverket ekonomiförvaltningen hör uppgifter som hänför sig till tillämpningen av lagen om hundskatt.

13 kap. Revisionsnämndens och revisionskontorets befogenheter

Revisionsnämndens framställning om revisionsförvaltningens befogenheter har oförändrad införts i kapitlet, frånsatt befogenheterna att beslut om revisionsdirektörens lön och därtill hörande frågor. När det gäller detta är det konsekvent om besluten fattas av stadsstyrelsen, dvs. av samma organ som fattar motsvarande beslut i fråga om kanslichefen. Eftersom det inte är en bestämmelse som gäller revisionsnämnden,

kan stadsstyrelsen utan hinder av 121 § 3 mom. i kommunallagen avvika från revisionsnämndens förslag på denna punkt.

Motiveringarna till framställningen framgår av revisionsnämndens beslut i bilaga 2.

14 kap. Allmänna befogenheter för de ledande tjänsteinnehavarna i sektorerna

I kapitlet anges sektorchefernas allmänna befogenheter.

1 § Sektorchefernas allmänna befogenheter

Sektorchefernas befogenheter har utformats genom sammanslagning av en del av verkschefernas uppgifter enligt de gällande instruktionerna med en del av de uppgifter som hänför sig till sektormodellen.

Särskilda befogenheter i sektorerna

I 15–18 kap. i förvaltningsstadgan anges särskilda befogenheter i organen, dvs. i nämnderna och sektionerna. De särskilda befogenheterna för de ledande tjänsteinnehavarna i sektorerna slås fast vid den fortsatta beredningen, när arbetsfördelningen inom och mellan servicehelheterna preciseras.

15 kap. Särskilda befogenheter i fostrans- och utbildningssektorn

1 § Fostrans- och utbildningsnämndens särskilda befogenheter

I de gällande instruktionerna för barnomsorgsväsendet och utbildningsväsendet finns det ett flertal befogenhetsbestämmelser som innehållsmässigt motsvarar varandra och som i förslaget till förvaltningsstadga har harmoniserats. Eftersom utbildningsnämnden i motsats till barnomsorgsnämnden redan i nuläget har en finsk och en svensk sektion, fattas det för närvarande beslut på olika nivåer i ärenden med samma innehåll: I utbildningsväsendet har befogenheterna redan i den gällande instruktionen delats mellan nämnden, sektionerna och skolornas direktorer, medan nämnden är det enda organ inom barnomsorgsväsendet som har fått befogenheter i instruktionen.

Förslaget till förvaltningsstadga utgår från att den nya fostrans- och utbildningsnämnden fattar beslut om lösningar på principiell nivå för båda språkgrupperna medan sektionerna fattar beslut för sin egen språkgrupps del i ärenden som gäller organiseringen av verksamheten och servicen. De bestämmelser i förvaltningsstadgan som gäller skolornas direktorer tas upp till behandling vid den fortsatta beredningen.

I fråga om de ledande tjänsteinnehavarna finns det i de gällande instruktionerna bestämmelser om befogenheterna för vardera verksche-

fen och för avdelningscheferna vid utbildningsverket. Förslaget till förvaltningsstadga utgår från att sektorchefens befogenheter omfattar bara de uppgifter som gäller flera serviceenheter eller hela sektorn medan befogenheterna för direktörerna för serviceenheterna bara omfattar de uppgifter som gäller serviceenheten i fråga.

I förslaget till förvaltningsstadga har det dessutom gjorts ett flertal främst tekniska ändringar jämfört med de gällande instruktionerna och sådana bestämmelser om befogenheterna som har blivit onödiga har utelämnats. Utöver det ovanstående föreslås följande innehållsmässiga ändringar i bestämmelserna och befogenheterna jämfört med de gällande instruktionerna:

Befogenheten att besluta om inrättande och indragning av skolor och läroanstalter föreslås bli överförd från stadsfullmäktige till fostrans- och utbildningsnämnden.

Utbildningsnämnden har redan hösten 2015 tillstyrkt stadsstyrelsens förslag att överföra befogenheten att besluta om inrättande och indragning av skolor och läroanstalter till utbildningsnämnden. Stadsfullmäktige återremitterade 20.1.2016 (§ 7) stadsstyrelsens förslag för ny beredning utgående från att "eventuella befogenhetsändringar mellan utbildningsnämnden och fullmäktige när det gäller beslut om inrättande och indragning av skolor bedöms enligt samma tidsplan som den pågående reformen av ledarskapssystemet".

Enligt stadens gällande instruktioner är det bara i utbildningsväsendet som beslut om inrättande eller indragning av enheter fattas av fullmäktige. Den allmänna praxisen är att lösningar som gäller servicenäten fattas på nämnd- och direktionnivå. Beslut om indragning av daghem fattas redan nu av barnomsorgsnämnden. När befogenheterna bestäms för de nya sektornämnderna är det ändamålsenligt att förlägga befogenheterna om inrättande och indragning av skolor och läroanstalter till en nivå som är enhetlig med stadens övriga servicenätlösningar.

Enligt 4 § 20 punkten i den gällande instruktionen för utbildningsväsendet är det nämnden som beslutar om användning av servicesedlar, fastställer värdet på dessa och beslutar om krav på serviceproducenter vars tjänster får betalas med servicesedlar. Enligt 4 § 17 a punkten i instruktionen för barnomsorgsväsendet är det på motsvarande sätt nämnden som beslutar om användning av servicesedlar och fastställer värdet på dessa. I förslaget till ny förvaltningsstadga har det ansetts vara ändamålsenligast att nämnden beslutar om principerna för användning av servicesedlar och fastställer värdet på dessa (15 kap. 1 § 1

mom. 1 punkten). En tjänsteinnehavare som utses senare beslutar om användning av servicesedlar och om krav på serviceproducenterna.

Enligt 4 § 18 punkten i instruktionen för barnomsorgsväsendet beslutar barnomsorgsnämnden om ett kommuntillägg till stadens stöd för privat vård och stöd för hemvård i fråga om den finska och den svenska dagvården. Eftersom den svenska dagvården för närvarande är en del av utbildningsväsendet, har det varit nödvändigt att uttryckligen nämna i instruktionen att barnomsorgsnämnden fattar beslut i dessa frågor också när det gäller den svenska dagvården. I den nya förvaltningsstadgan finns inte detta behov, eftersom båda språkgrupperna är underställda samma nämnd. Enligt 15 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan är det alljämt nämnden som har befogenheten att fatta beslutet.

Enligt 15 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar fostrans- och utbildningsnämnden om beviljande av startstöd för verksamhet på privata daghem och på privata lägenhetsdaghjem med två skötare. Med avvikelse från de övriga understöden, för vilka bestämmelser ingår i 15 kap. 1 § 2 mom. 2 punkten i den nya förvaltningsstadgan, har det ansetts vara ändamålsenligt att denna befogenhet inte får vidaredelegeras till en tjänsteinnehavare. Motsvarande punkt ingår inte i den gällande instruktionen för barnomsorgsväsendet, men stadsfullmäktige beslutade 9.12.2015, § 350, bemyndiga barnomsorgsnämnden att bevilja startstöd för verksamhet på privata daghem och på privata lägenhetsdaghjem med två skötare.

Enligt 7 § 1 mom. 11 punkten i den gällande instruktionen för stadsstyrelsen beslutar stadsfullmäktige om inrättande och indragning av läroanstalter inom utbildningsväsendet sedan utbildningsnämnden avgett utlåtande i saken. Enligt 15 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i den nya förvaltningsstadgan beslutar fostrans- och utbildningsnämnden om inrättande och indragning av finska daghem, skolor och läroanstalter och på förslag av svenska sektionen om inrättande och indragning av svenska daghem, skolor och läroanstalter.

Helsingfors stad har som allmän praxis att lösningar som gäller servicenäten fattas på nämndnivå. Utbildningsväsendet är den enda förvaltningen där det i nuläget är fullmäktige som fattar beslut om inrättande och indragning av enheter. I dagens läge fattas beslut om indragning och inrättande av skolor och läroanstalter först i någondera sektionen, sedan i utbildningsnämnden och stadsstyrelsen, medan det slutliga beslutet fattas av stadsfullmäktige. För att beslutprocessen ska bli enhetligare och snabbare är det ändamålsenligt att fostrans- och utbildningsnämnden fattar de slutliga besluten om skolnätet.

Frågan om inrättande och indragning av daghem behandlas för närvarande inte alls som ett särskilt beslutsärende. Enligt förslaget till ny förvaltningsstadga fattas det särskilda beslut om inrättande och indragning av också daghem.

I den nya förvaltningsstadgan motsvarar 15 kap. 1 § 1 mom. 5 punkten bestämmelsen i den gällande instruktionen för utbildningsnämnden.

Bestämmelserna i 15 kap. 1 § 2 mom. 1 och 2 punkten i den nya förvaltningsstadgan motsvarar bestämmelserna i den gällande instruktionen för utbildningsnämnden och i fråga om 2 punkten också bestämmelserna i instruktionen för barnomsorgsnämnden.

2 § Fostrans- och utbildningsnämndens finska och svenska sektioners befogenheter

Bestämmelsen i 15 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten i den nya förvaltningsstadgan motsvarar bestämmelsen i 5 § 1 mom. 10 punkten i den gällande instruktionen för utbildningsväsendet när det gäller beslut om namn på och verksamhetsställen för skolor och läroanstalter. Barnomsorgsnämndens befogenhet enligt 4 § 1 mom. 23 punkten i den gällande instruktionen för barnomsorgsnämnden att besluta om verksamhetsställen i fråga om förskoleundervisningen föreslås bli överförd till sektionerna.

I den nya förvaltningsstadgan motsvarar 15 kap. 2 § 1 mom. 2–4 punkten bestämmelser i den gällande instruktionen för utbildningsväsendet (5 § 1 mom. 5, 7 och 11 punkten).

I 15 kap. 2 § 2 mom. 1 punkten i den nya förvaltningsstadgan ingår det som gäller godkännande av planer som hänför sig till småbarnspedagogiken och undervisningen och till morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever. Enligt de gällande instruktionerna för utbildningsväsendet och barnomsorgsväsendet (5 § 1 mom. 1 punkten och 4 § 19 punkten) har en läroplan för förskoleundervisningen förelagts stadsstyrelsen, trots att de övriga läroplanerna har godkänts av finska och svenska sektionen. Det finns inte grunder för detta förfarande. För enhetlighetens skull är det motiverat att också befogenheten att fastställa en plan för småbarnspedagogik (4 § 19 punkten) överförs från nämnden till sektionerna. Sektionerna kan vidaredelegera beslutanderätten till en tjänsteinnehavare. Befogenheten att godkänna timfördelningar och språkprogram (5 § 1 mom. 2 punkten i instruktionen för utbildningsväsendet) har inte tagits med i förvaltningsstadgan, eftersom den har ansetts utgöra främst operativ ledning.

I den nya förvaltningsstadgan motsvarar 15 kap. 2 § 2 mom. 2 punkten bestämmelsen i den gällande instruktionen för utbildningsväsendet (5 § 1 mom. 4 punkten) om beslut om grunder för antagning av elever och

studerande och för antagning och placering i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamhet.

Enligt 4 § 1 mom. 18 punkten i den gällande instruktionen för utbildningsväsendet beslutar utbildningsnämnden om stöd för elevers skolresor, om transportförmåner som beviljas efter prövning inom den svenska barndagvården och om studiesociala förmåner som elever och studerande beviljas efter prövning och godkänner grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta. Enligt 4 § 1 mom. 24 punkten i instruktionen för barnomsorgsväsendet beslutar barnomsorgsnämnden om stöd för resor i fråga om förskoleundervisningen och godkänner grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta.

Det har ansetts vara ändamålsenligt att i den nya förvaltningsstadgan ange att beslut om stöd för resor i fråga om såväl förskoleundervisningen som eleverna och om studiesociala förmåner som elever och studerande beviljas efter prövning fattas av sektionerna, som kan överföra beslutanderätten vidare till tjänsteinnehavare. Befogenheten att fatta beslut om transportförmåner som beviljas efter prövning inom den svenska dagvården har strukits, eftersom motsvarande bestämmelse inte har funnits inom den finska dagvården.

I den nya förvaltningsstadgan motsvaras 15 kap. 2 § 2 mom. 4 punkten av 5 § 1 mom. 6 punkten i instruktionen för utbildningsväsendet och av 4 § 1 mom. 21 punkten i barnomsorgsväsendet. När det gäller förskoleundervisningen har beslutanderätten för enhetlighetens skull överförs från nämnden till sektionerna.

I enlighet med ledarskapssektionens beslut 30.5.2016 har arbetarinstitutionens uppgifter inom det fria bildningsarbetet överförs till 15 kap. 2 § 2 mom. 5–6 punkten i den nya förvaltningsstadgan.

Svenska sektionen föreslås dessutom få till uppgift att framställa förslag hos nämnden om såväl inrättande och indragning av svenska daghem, skolor och läroanstalter som godkännande av behovsutredningar för lokalprojekt för svenska daghem, skolor och läroanstalter (15 kap 2 § 3 mom. 1 och 2 punkten).

Bestämmelser som gäller befogenheterna för utbildningsväsendets och barnomsorgsväsendets nämnder och sektioner och som föreslås bli strukna

Enligt 4 § 17 punkten i instruktionen för utbildningsväsendet har utbildningsnämnden till uppgift att på förslag av sektionerna göra framställningar hos stadsstyrelsen om totaldimensioneringen i fråga om gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen. Med stöd av denna punkt har det tidigare beslutats på stadsnivå om fördelningen av studieplat-

serna mellan gymnasierna och yrkesläroanstalterna. Denna bestämmelse är onödig och har inte tagits med i den nya förvaltningsstadgan. Finska och svenska sektionen har befogenheter att besluta om dimensioneringen av undervisningen vid enskilda skolor och läroanstalter.

Bestämmelsen i 5 § 1 mom. 8 punkten i instruktionen för utbildningsväsendet har inte tagits med eftersom det inte heller annars i förvaltningsstadgan har bestämts separat om behandlingen av framställningar om ett förslag till budget.

Det anses vara ändamålsenligt att överföra uppgiften att fatta beslut om sådant som anges i 5 § 1 mom. 9, 10, 12 och 13 punkten i instruktionen för utbildningsväsendet, dvs. att tillsätta yrkesdelegationer för yrkesläroanstalterna, att besluta om platser för morgon- och eftermiddagsverksamhet, att godkänna ordningsstadgor för yrkesläroanstalter och att bestämma vilka skolor och gymnasier som ska ha gemensam direction, till en tjänsteinnehavare som utses senare, med beaktande av ärendenas karaktär och betydelse.

Hur beslut ska fattas om det som anges i 5 § 2 mom. i instruktionen för utbildningsväsendet och 4 § 17 i instruktionen för barnomsorgsväsendet om antalet platser inom barndagvården och öppettiderna för verksamhetsenheterna utreds vid den fortsatta beredningen.

Enligt 5 § 3 mom. i instruktionen för utbildningsväsendet har utbildningsnämndens svenska sektion haft befogenheter att i fråga om den svenska barndagvården besluta om fall då den berörda personen krävt att ett beslut som fattats av en tjänsteinnehavare ska föreläggas ett organ. Beslutanderätten har inte gällt vid en begäran om omprövning som baserar sig på kommunallagen. Denna bestämmelse föreslås bli struken såsom onödig. Omprövningar som baserar sig på lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och som denna punkt i instruktionen hänvisar till behandlas med stöd av lagen av det organ som svarar för ordnandet av servicen i fråga; fostrans- och utbildningsnämnden.

De bestämmelser om directionerna för grundskolor och gymnasier som ingår i 6 och 7 § i den gällande instruktionen för utbildningsväsendet behandlas vid den fortsatta beredningen; de överförs antagligen till en verksamhetsstadga som senare godkänns för fostrans- och utbildningssektorn.

Bestämmelserna i 8 § i instruktionen för utbildningsväsendet om kommittén för yrkeskunnande och i 9 § om studierättskommittén för yrkesutbildningen har inte tagits med i förslaget till förvaltningsstadga. Bestämmelser om dessa kan vid behov införas i verksamhetsstadgan.

---

16 kap. Särskilda befogenheter i stadsmiljösektorn

1 § Stadsmiljönämndens särskilda befogenheter

Bestämmelserna om befogenheterna för stadsmiljönämnden, sektionen för byggnader och allmänna områden och tjänsteinnehavarna preciseras vid den fortsatta beredningen. Utkastet till förvaltningsstadga upptar inom klamrar de bestämmelser om befogenheter som redan ingick i framställningen 16.5 till ledarskapssektionen. Det är behövt att gå igenom bestämmelserna i sin helhet med anledning av de riktlinjer som ledarskapssektionen drog upp 30.5.

I fråga om de bestämmelser om befogenheter som är inom klamrar är det skäl att märka att de baserar sig på den tidigare beredningen, där sektionen för byggnader och allmänna områden inte ingick, utan där befogenheterna fördelades mellan nämnden och tjänsteinnehavare. Bestämmelserna om de nuvarande organens befogenheter (t.ex. stadsplaneringsnämnden, bostadsnämnden, fastighetsnämnden, nämnden för allmänna arbeten) syns därför inte balanserat i utkastet.

2 § Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter

Miljö- och tillståndssektionen fattar i huvudsak beslut i ärenden som hör till servicehelheten service och tillstånd, i den mån det är behövt att behandla dem i ett organ. Sektionen behandlar bl.a. självständiga myndighetsärenden som hänför sig till miljötillstånd och miljöövervakning, vissa ärenden som gäller undantag, förvaltningstvång och motsvarande ärenden. Att det finns en separat miljö- och tillståndssektion förtydligar ansvars- och övervakningsstrukturerna bl.a. med tanke på omprövning. En del av de befogenheter som föreslås sektionen är markerade med klamrar, eftersom genomgången av dem fortfarande pågår och kräver fortsatt beredning.

Befogenheter som hört till byggnadsnämnden

De befogenheter som i instruktionen för byggnadstillsynen anvisats byggnadsnämnden har i den nya förvaltningsstadgan hänförs delvis till miljö- och tillståndssektionen och delvis till tjänsteinnehavare. Dessutom har nya byggnadstillsynsuppgifter lagts till sektionens befogenheter.

Nämnden har enligt 6 § 4 punkten i instruktionen för byggnadstillsynen till uppgift att följa byggnadsverksamhetens allmänna utveckling i staden och enligt 5 punkten att se till att byggnadstillsynen och rådgivningen organiseras på ett ändamålsenligt sätt. Punkterna 4 och 5 innehåller inte något konkret beslutsfattande, utan gäller allmänna myndighetsbefogenheter, och de har därför inte tagits med bland miljö- och tillstånds-

sektionens uppgifter. Byggnadsverksamhetens allmänna utveckling följs på alla tjänsteinnehavarnivåer och vid behov bereds ärenden också för beslut av byggnadstillsynsmyndigheten. Enligt 21 § i markanvändnings- och bygglagen ska kommunen ha en byggnadsinspektör för byggnadsrådgivning och byggnadstillsyn.

Enligt 6 § 6 punkten i instruktionen har nämnden till uppgift att fatta beslut om ansökningar som gäller tillstånd för miljöåtgärder, om nämnden inte har ålagt en tjänsteinnehavare detta. Uppgiften överförs i förvaltningsstadgan direkt till tjänsteinnehavarnivån för att beslutsfattandet ska bli smidigare. Omprövning i en tjänsteinnehavares beslut om ansökningar som gäller tillstånd för miljöåtgärder kan sökas hos byggnadstillsynsmyndigheten, dvs. miljö- och tillståndssektionen. Det nuvarande förfarandet med beslut som går via byggnadsnämnden är stelt och har lett till att också stora ärenden om miljöåtgärder behandlas som utlåtandeärenden, varvid det i utlåtandet konstateras hur miljöåtgärderna ska vidtas för att inte kräva tillstånd.

Nya uppgifter som lagts till miljö- och tillståndssektionens befogenheter är 2 § 1 mom. 10 punkten, enligt vilken sektionen beslutar om bygglov då den sammanlagda våningsytan för nybyggnaderna i ansökan är eller överskrider 3 000 kvadratmeter våningsyta, och 2 § 1 mom. 11 punkten, enligt vilken sektionen fattar beslut i ärenden om förvaltnings tvång och omprövning med stöd av 21 § 4 mom. i markanvändnings- och bygglagen.

Nämndens uppgifter i 6 § 8 mom. i instruktionen för byggnadstillsynen att fatta beslut om undantag som avses i 171 § i markanvändnings- och bygglagen i fråga om sådant som avses i momentet ingår inte i miljö- och tillståndssektionens uppgifter i förvaltningsstadgan, utan beslutsnivån för dessa bestäms senare. Målet är att göra beslutsfattandet smidigare och snabbare. Befogenheterna när det gäller undantag bör med tanke på detta huvudsakligen anvisas samma myndighet som fattar beslut om bygglov, eftersom ärendena om undantag inom byggnadstillsynen i allmänhet gäller behandlingen av inledda bygglovsärenden.

I 16 § kap. 2 § 1 mom. 12 punkten i förvaltningsstadgan ges miljö- och tillståndssektionen befogenheter att besluta om byggnadstillsyns- och miljöövervakningstaxorna. I detta avseende ökas befogenheterna, eftersom det enligt 6 § 9 mom. i instruktionen för byggnadstillsynen för närvarande inte hör till nämndens uppgifter att besluta om byggnadstillsynstaxan, utan beslut om denna har fattats av stadsstyrelsen på framställning av byggnadsnämnden.

Sektionen har fått nya befogenheter också i 16 kap. 2 § 2 mom. 4–8 punkten. Sektionen får befogenheter att besluta om rätten att avbryta

ett byggnadsarbete i sådana fall som avses i 180 § i markanvändnings- och bygglagen (4 punkten), att ge ett sådant samtycke som avses i 150 b § i markanvändnings- och bygglagen (5 punkten), att besluta om en sådan extern granskning som avses i 150 c § i markanvändnings- och bygglagen och om ett sådant särskilt förfarande som avses i 150 d § i markanvändnings- och bygglagen och att ge ett sådant tillstånd till byggherreövervakning som avses i 151 § i markanvändnings- och bygglagen (6 punkten), att besluta om utfärdande av förbud att använda en byggnad, om den är till uppenbar fara för säkerheten (7 punkten), och att besluta om uppgifter som anvisats byggnadstillsynsmyndigheten med stöd av markanvändnings- och bygglagen eller en förordning eller ett beslut som getts med stöd av lagen.

Enligt 16 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten utgör miljö- och tillståndssektionen dessutom en sådan kommunal myndighet som avses i 12 a kap. 103 f § och 103 k § i markanvändnings- och bygglagen.

Befogenheter som hört till miljönämnden

De befogenheter som i instruktionen för miljöförvaltningen anvisats miljönämnden har i den nya förvaltningsstadgan hänförs till miljö- och tillståndssektionen. Texten i bestämmelserna bevaras huvudsakligen oförändrad, men i vissa formuleringar har det gjorts små ändringar, kompletteringar och preciseringar.

Till sektionens befogenheter har dessutom lagts en ny uppgift (16 kap. 2 § 2 mom. 1 punkten) om beslut att ge utlåtanden som gäller miljövarlden och miljö- och hälsoskyddet.

3 § Befogenheter för stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

4 § Särskilda befogenheter för sektorchefen i stadsmiljösektorn

5 § Markanvändningsdirektörens befogenheter

6 § Stadsingenjörens befogenheter

7 § Servicedirektörens befogenheter

Bestämmelserna om befogenheterna för stadsmiljönämnden, sektionen för byggnader och allmänna områden och tjänsteinnehavarna preciseras vid den fortsatta beredningen. Utkastet till förvaltningsstadga upptar inom klamrar de bestämmelser om befogenheter som ingick redan i framställningen 16.5. till ledarskapssektionen. Det är behövligt att gå igenom bestämmelserna i sin helhet med anledning av de riktlinjer som ledarskapssektionen drog upp 30.5.

8 § Räddningsnämndens befogenheter

De ändringar som den allmänna ledarskapspraxisen kräver har gjorts i bestämmelserna.

9 § Räddningskommendörens befogenheter

För fortsatt beredning.

10 § Särskilda befogenheter för direktören för trafikaffärsverket

För fortsatt beredning.

17 kap. Särskilda befogenheter i kultur- och fritidssektorn

1 § Kultur- och fritidsnämndens särskilda befogenheter

2 § Kultur- och fritidsnämndens kultursektions befogenheter

3 § Kultur- och fritidsnämndens idrottssektions befogenheter

4 § Kultur- och fritidsnämndens ungdomssektions befogenheter

Kultur- och fritidsnämndens särskilda befogenheter och sektionernas befogenheter slås fast vid den fortsatta beredningen.

5 § Särskilda befogenheter för sektorchefen i kultur- och fritidssektorn

6 § Kulturdirektörens befogenheter

7 § Idrottsdirektörens befogenheter

8 § Ungdomsdirektörens befogenheter

Tjänsteinnehavarnas befogenheter slås fast vid den fortsatta beredningen.

18 kap. Särskilda befogenheter i social- och hälsovårdssektorn

1 § Social- och hälsovårdsnämndens särskilda befogenheter

I 18 kap. 1 § om social- och hälsovårdsnämndens särskilda befogenheter ingår bestämmelser om användning av servicesedlar och fastställande av värdet på dessa, om användning av egendom som tillfallit staten som arv och som överlåtits till staden och om fördelning av understödsanslag som står till nämndens disposition och övervakning av hur understöden används. Nämnden kan om den så önskar överföra de uppgifter som hör till dess särskilda befogenheter till en tjänsteinnehavare. Motsvarande befogenheter ingår i den gällande instruktionen för social- och hälsovårdsnämnden.

Hur befogenheterna i sektorn inriktas förenhetligas med fostrans- och utbildningssektorn, och uppgiften i 4 § 18 punkten i den gällande instruktionen att fastställa antalet bäddplatser och antalet övriga vårdplatser och besluta om tillfälliga förändringar i fråga om dessa och uppgiften i 4 § 19 punkten att besluta om öppettider för verksamhetsenheterna överförs till tjänsteinnehavare.

Under de senaste åren har fastställandet av antalet vårdplatser inte längre hört till nämndens viktigaste uppgifter. I den nuvarande serviceproduktionen eftersträvas ett flexibelt serviceutbud, och de klientplatser som är i användning och den personalinsats som behövs för detta bestäms enligt klienternas vårdbehov. Totalvolymen för servicen bestäms i den av fullmäktige godkända budgeten, och antalet platser vid enskilda objekt varierar årligen beroende på olika faktorer.

Öppettiderna för verksamhetsenheterna bestäms enligt servicens karaktär och klienternas servicebehov. Omsorgstjänster finns fortgående att tillgå vid de enheter som erbjuder sådana, likaså jourtjänster vid de enheter som har sådana i sitt serviceutbud. För en del av servicen följs om möjligt normala tjänstetider.

2 § Särskilda befogenheter för social- och hälsovårdsnämndens sektion

Sektionens uppgifter har utformats genom sammanslagning av de nuvarande sektionernas uppgifter och med beaktande av att utkomststödet överförs från stadens ansvar.

Antalet ärenden som sektionerna ska behandla sjunker betydligt, när utkomststödet överförs till Folkpensionsanstaltens uppgifter. I 18 kap. 2 § om sektionens särskilda befogenheter har sektionernas befogenheter enligt den gällande instruktionen för social- och hälsovårdsväsendet samlats så att det inte längre finns en särskild punkt om att beslut om utkomststöd kan föreläggas det kollegiala organ som förordnats av kommunen.

3 § Särskilda befogenheter för sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn

4 § Särskilda befogenheter för direktörerna för servicehelheterna i social- och hälsovårdssektorn

Tjänsteinnehavarnas befogenheter slås fast vid den fortsatta beredningen.

19 kap. Bestämmelser om beslutsfattandet och fördelningen av befogenheterna

1 § Föredragning

I 1 mom. i paragrafen ingår en bestämmelse om att en tjänsteinnehavare kan fatta beslut om överföring av en föredragningsuppgift på en underställd tjänsteinnehavare. Med bestämmelsen avses överföring av permanent karaktär i fråga om t.ex. en föredragningshelhet som hänför sig till en viss uppgiftshelhet.

En diskussion om föredragningen har förts i anslutning till beredningen av borgmästarmodellen och med avseende på arbetsfördelningen mellan ledningen bestående av förtroendevalda och ledningen bestående av tjänstinnehavare. I enlighet med stadsfullmäktiges riktlinjer 16.3.2016 har en praxis med föredragningsstillstånd för borgmästarkollegiet utretts, men detta har visat sig vara ett tungt förfarande. Det är därför ändamålsenligt att införa stadens praxis i fråga om föredragningsstillstånd i den uppförandekod som godkänns senare och att i förvaltningsstadgan bara ta med sådana bestämmelser som gör det möjligt att utforma en praxis.

Biträdande borgmästarna kan i ärenden som hör till deras sektor och till stadsstyrelsens eller dess sektioners befogenheter på motiverade grunder förordna en sektorchef till föredragande. Genom denna passus i 2 mom. blir det möjligt för sektorcheferna att vara föredragande i stadsstyrelsen eller dess sektioner när en biträdande borgmästare på motiverade grunder anser detta vara behövligt. Biträdande borgmästarna har rätt att ge ett sådant förordnande i ärenden som gäller deras egen sektor.

Eftersom borgmästaren leder stadens förvaltning, hushållning och övriga verksamhet som högsta enskilda beslutsfattare, är det dessutom behövligt att i 2 mom. införa en passus om att borgmästarens rätt att överta föredragningen av ett ärende eller att förordna en av stadens tjänsteinnehavare till föredragande dock går i första hand och gäller alla sektioner. Mellan borgmästaren och biträdande borgmästarna är det således borgmästaren som har den högsta beslutanderätten när det gäller föredragningsförfarandet.

Bestämmelsen är avsedd att tillämpas i enskilda ärenden som kommer upp för beslut och det är inte meningen att permanenta föredragningsuppgifter eller sådana som gäller en hel grupp av ärenden ska ges med stöd av den (jfr 1 mom.).

Med en sådan passus i förvaltningsstadgan kan avsnitten om föredragningsstillstånd i ledarskapssektionens beslut 30.5.2016 genomföras. Det är meningen att närmare praktiska arrangemang vid förordnandet av föredragande ska beskrivas i uppförandekoden.

Med stöd av fullmäktiges principbeslut, enligt vilket tjänstemannaberedningen och det politiska beslutsfattandet tydligt skiljs åt från varandra,

anges det dessutom i 3 mom. att borgmästaren och biträdande borgmästarna fattar beslut på föredragning. Bestämmelsen gäller dock inte beslut om föredragning eller om rätten att ta ett ärende till behandling, som till sin karaktär inte är lämpliga att fatta på föredragning. Tjänsteinnehavare fattar däremot inte beslut på föredragning. Ansvaret för beslutet fördelar sig inte i dessa fall på två personer, vilket betonar tjänsteansvarets individuella karaktär.

3 § Tolkning av bestämmelserna om befogenheter

Bestämmelserna om befogenheter utgör en mycket omfattande helhet i förvaltningsstadgan. Eventuella interna konflikter har om möjligt eliminerats och det är alltså möjligt att eliminera sådana vid den fortsatta beredningen av förvaltningsstadgan och i anslutning till beslutsfattande. Trots detta är det behövligt med en norm i förvaltningsstadgan om tolkning av bestämmelserna om befogenheter för att avgöra konflikter. Enligt denna norm är de allmänna bestämmelserna om befogenheter i förvaltningsstadgan sekundära i förhållande till bestämmelserna om särskilda befogenheter (principen om *lex specialis*). Det är behövligt att följa samma princip också när det gäller att avgöra frågan om befogenheter mellan ett organ och en förtroendevald eller tjänsteinnehavare.

Avdelning V Personal

23 kap. Personal

1 § Behörighetsvillkor

I paragrafen ingår de allmänna behörighetsvillkor för den högsta ledningen som ska tillämpas utöver de lagstadgade tjänsteutnämningsskälerna och de speciella behörighetskraven. Språkkunskapskraven motsvarar de gällande bestämmelserna.

Paragrafnumreringen ändras sannolikt vid den fortsatta beredningen.

Fortsatt beredning

I många frågor preciseras fördelningen av befogenheter mellan nämnderna, sektionerna och tjänsteinnehavarna vid den fortsatta beredningen.

Om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget kommer stadsstyrelsen vid verkställigheten av beslutet att

1. inrätta tjänsterna som kanslichef och sektorchefer och uppmana stadskansliet att se till att tjänsterna som kanslichef och sektorchefer blir offentligt utlysta och se till att ett direktörsavtal för kanslichefen utarbetas

2. konstatera att stadsstyrelsens ledarskapssektion styr och följer reformen av ledarskapssystemet och organisationen
3. uppmana stadsdirektören att inleda den fortsatta beredningen av omorganiseringen så att de bestämmelser som nu ännu saknas i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige under hösten 2016
4. uppmana stadsdirektören att tillsätta en ledningsgrupp för ändringsprocessen, arbetsgrupper för beredning av sektorernas struktur mer i detalj och andra behövliga arbetsgrupper
5. uppmana stadsdirektören att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att utreda Högholmens ställning
6. konstatera att stadens personalkommitté fungerar som uppföljningsgrupp för samarbetet under reformen
7. uppmana stadskansliet att precisera anställningsförfarandet och tjänsteregleringarna när beredningen framskrider i början av höstperioden 2016
8. uppmana stadskansliet att ombesörja att en behövlig projektorganisation inrättas inom ramen för de disponibla anslagen
9. uppmana stadskansliet att ombesörja att de ledigblivande tjänsterna som verkschef och avdelningschef inte tillsätts tills vidare utan sköts med visstidsarrangemang. Också rekryteringarna till chefsuppgifterna på följande organisationsnivåer måste bedömas separat.
10. uppmana stadsdirektören att underrätta justitieministeriet om det beslut som gäller antalet fullmäktigeledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257

marko.karvinen(a)hel.fi

Sami Sarvilinna, stadsjurist, telefon: 310 64874

sami.sarvilinna(a)hel.fi

Marju Pohjaniemi, personaldirektör, telefon: 310 37965

marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga för Helsingfors stad
- 2 Talk 25 5 2016 § 67 Hallintosäännön tarkastustoimea koskevat kohdat
- 3 Liite Opetus- ja varhaiskasvatustoimi palvelukokonaisuudet

4	Liite Kulttuuri- liikunta- ja vapaa-aikatoimiala taustamuistio
5	Liite Sosiaali- ja terveys toimiala johtamisjärjestelmän uudistaminen
6	Liite Talous HR ICT ja muu hallinto-Yhteenveto tehtävistä-20160504
7	Liite ICT-muutosuunnitelma
8	Liite Tekninen toimiala tausta-aineistoa
9	Johtamisuudistuksen esittely 6.6.2016
10	Henkilöstötoimikunnan lausunto 10.6.2016

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

virastot ja liikelaitokset
lauta- ja johtokunnat

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 13.06.2016 § 589

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

- Kaupunginvaltuusto päättää uudistaa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän 1.6.2017 lukien
- Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat liitteen 1 mukaisesti
- Kaupunginvaltuusto päättää, että hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa
- Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunginhallituksen johtamisen jaosto voi tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa

- Kaupunginvaltuusto päättää, että kansliapäällikkö ja toimialajohtajat voivat tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä toimivaltaansa kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.

Käsittely

13.06.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että hallintosäännön (liite 1) luvun 9 pykälän 1 momentin 1 kohdan 8 ympäristösuojelulain 102 § korjataan 144 §:ksi. Vastaava muutos tehtiin esittelijän perusteluihin (kohta 474) pormestarin toimivaltaa koskeviin perusteluihin.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Kirjoitusvirheen korjaaminen, hallintolaki 51 §, LSM, 14.6.2016

Hallintosääntöön (liite 1) on korjattu kasvatus- ja koulutustoimialaa koskevat kohdat muotoon kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä rakennus- ja yleisten alueiden jaostoa koskevat kohdat muotoon rakennusten ja yleisten alueiden jaosto. Vastaavat korjaukset on tehty kaupunginvaltuuston esityksen perusteluihin.

Kaupunginvaltuuston esityksen perusteluista on korjattu viittaus kaupunginhallituksen johtosääntöön koskien rahoitusjohtajan toimivaltaa vakuutusasioiden hoitamisesta seuraavasti:

Toimivalta kaupungin vakuutusasioiden hoitamisesta 1 momentin 4 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 16 kohdassa.

Lisäksi kaupunginvaltuuston esitykselle on tehty merkitykseltään vähäisiä kirjoitusvirheiden korjauksia.

06.06.2016 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 30.05.2016 § 38

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittäisi kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

- Kaupunginvaltuusto päättää uudistaa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän 1.6.2017 lukien.
- Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat liitteen 1 mukaisesti kuitenkin siten, että valmistelussa huomioidaan vastaehdotuksen mukaiset muutokset ja täsmennykset.
- Kaupunginvaltuusto päättää, että hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.
- Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunginhallituksen johtamisen jaosto voi tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.
- Kaupunginvaltuusto päättää, että kansliapäällikkö ja toimialajohtajat voivat tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä toimivaltaansa kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.

Samalla johtamisen jaosto päätti kehottaa kaupunginjohtajaa valmistelemaan esityksen kaupunginhallitukselle siten, että valmistelussa huomioidaan seuraavat muutokset ja täsmennykset:

Ylin päätöksenteko

Esittelylupa

Otetaan käyttöön käytäntö, jossa asiassa, josta toimialan luottamuselin on tehnyt päätöksen tai joka liittyy suoraan apulaispormestarin tai pormestarin omaan toimivaltaan ja joka etenee kaupunginhallituksen tai sen jaoston päätettäväksi, kansliapäällikkö tarvitsee vastaavan pormestarin tai apulaispormestarin luvan esitelläkseen asian kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle. Tällaisessa kysymyksessä apulaispormestari voi perustellusta syystä vaihtaa esittelijäksi toimialajohtajan. Menettely määritellään tarkemmin käytännesäännöissä. Hallintosäännön tulee mahdollistaa tällainen rajattu esittelyoikeus toimialajohtajille kaupunginhallituksessa.

22.06.2016

Kj/10

Edustukset

Pormestari ja apulaispormestarit hoitavat kaupungin edunvalvontaa yhteisöissä, laitoksissa, säätiöissä ja antavat ohjeita edustajille (luku 12, 1§, kohdat 2 ja 3 siirretään pormestarin ja apulaispormestarien toimivaltaan).

Toimialojen itsenäisyys

Toimialajohtajat ovat esittelijöinä itsenäisiä, eikä keskushallinto puutu heidän itsenäiseen rooliinsa toimialan asioiden esittelyssä.

Toimialajohtajat

Nimetään määräaikaisiin virkoihin.

Pormestariohjelma

Poistetaan päätöksestä maininnat pormestariohjelmasta.

Toimialat

Sote

Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kulttuuri ja vapaa-aika

Avustusjaostoa ei perusteta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudet ovat kulttuuri (sisältäen kulttuurikeskuksen, museot, orkesterin ja kirjaston), nuorisoyhteisö ja liikunta. Jaostot ovat vastaavasti kulttuurijaosto, nuorisoyhteisö ja liikuntajaosto. Toimivallan jako jaostojen ja lautakunnan välillä ratkaistaan jatkovalmistelussa

Kulttuurin palvelukokonaisuuden muut seikat täsmentyvät jatkovalmistelussa ja palvelukokonaisuuksien ratkaisujen pohjalta.

Korkeasaaren asema selvitetään erikseen.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialalle lisätään rakennusten ja yleisten alueiden jaosto.

Lupajaosto nimetään ympäristö- ja lupajaostoksi.

Opetus ja kasvatus

22.06.2016

Kj/10

Lisätään ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, joka huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja ilta-päivätoiminnasta, leikkipuistotoiminnasta, perusopetuksesta ja muusta perustusopetuslain mukaisesta opetuksesta, lukiokoulutuksesta, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta sekä vastaa ruotsinkielisestä työväenopistosta vapaan sivistystyön lain mukaisesti.

Arbis sekä työväenopisto siirretään opetuksen kokonaisuuteen. Arbis toimii ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa, jolle tulee oma ja-ostonsa. Työväenopisto siirretään toisen asteen opetuksen palvelukokonaisuuteen.

Hoitopaikkojen määrästä päättäminen selvitetään jatkovalmistelussa

Keskushallinto

Elinkeinojaosto

Elinkeinotonttien tontinluovutuksen valmistelu noudattaa samoja käytäntöjä kuin muidenkin tonttien.

Strateginen maankäyttö

Strateginen maankäyttö, yleiskaava ja niihin liittyvät tehtävät pidetään kaupunkiympäristön toimialalla ja -lautakunnassa. Aluerakentamishankkeet pidetään keskushallinnon vastuulla.

Tietokeskus

Tietokeskuksen tehtävien rooli ja tulevaisuus päätetään jatkovalmistelussa. Selvitetään mahdollisuus perustaa tutkimusneuvottelukunta, joka tukee kaupungin tiedontuotantoa ja yliopistoyhteistyötä

Digitalisaatio

Perustetaan digitalisaationeuvottelukunta, joka muun muassa seuraa tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista, tekee ehdotuksia digitaalisten palveluiden periaatteista ja linjauksista ja antaa lausuntoja hankkeista.

Jatkovalmistelu

Monissa kysymyksissä toimivallan jako lautakuntien, jaostojen ja viranhaltijoiden välillä täsmentyy jatkovalmistelussa.

Käsittely

30.05.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

22.06.2016

Kj/10

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Muutetaan esitystä ja täsmennetään esitystä seuraavilta osin.

Ylin päätöksenteko

Esittelylupa

Otetaan käyttöön käytäntö, jossa asiassa, josta toimialan luottamuselin on tehnyt päätöksen tai joka liittyy suoraan apulaispormestarin tai pormestarin omaan toimivaltaan ja joka etenee kaupunginhallituksen tai sen jaoston päätettäväksi, kansliapäällikkö tarvitsee vastaavan pormestarin tai apulaispormestarin luvan esitelläkseen asian kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle. Tällaisessa kysymyksessä apulaispormestari voi perustellusta syystä vaihtaa esittelijäksi toimialajohtajan. Menettely määritellään tarkemmin käytäntösäännöissä. Hallintosäännön tulee mahdollistaa tällainen rajattu esittelyoikeus toimialajohtajille kaupunginhallituksessa.

Edustukset

Pormestari ja apulaispormestarit hoitavat kaupungin edunvalvontaa yhteisöissä, laitoksissa, säätiöissä ja antavat ohjeita edustajille (luku 12, 1§, kohdat 2 ja 3 siirretään pormestarin ja apulaispormestarien toimivaltaan).

Toimialojen itsenäisyys

Toimialajohtajat ovat esittelijöinä itsenäisiä, eikä keskushallinto puutu heidän itsenäiseen rooliinsa toimialan asioiden esittelyssä.

Toimialajohtajat

Nimetään määräaikaisiin virkoihin.

Pormestariohjelma

Poistetaan päätöksestä maininnat pormestariohjelmasta.

Toimialat

Sote

Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kulttuuri ja vapaa-aika

Avustusjaostoa ei perusteta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudet ovat kulttuuri (sisältäen kulttuurikeskuksen, museot, orkesterin ja kirjaston), nuoriso ja liikunta. Jaostot ovat vastaavasti kulttuurijaosto, nuorisojaosto sekä liikuntajaosto. Toimivallan jako jaostojen ja lautakunnan välillä ratkaistaan jatkovalmistelussa

Kulttuurin palvelukokonaisuuden muut seikat täsmentyvät jatkovalmistelussa ja palvelukokonaisuuksien ratkaisujen pohjalta.

Korkeasaaren asema selvitetään erikseen.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialalle lisätään rakennusten ja yleisten alueiden jaosto.

Lupajaosto nimetään ympäristö- ja lupajaostoksi.

Opetus ja kasvatus

Lisätään ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, joka huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja ilta-päivätoiminnasta, leikkipuistotoiminnasta, perusopetuksesta ja muusta perustusopetuslain mukaisesta opetuksesta, lukiokoulutuksesta, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta sekä vastaa ruotsinkielisestä työväenopistosta vapaan sivistystyön lain mukaisesti.

Arbis sekä työväenopisto siirretään opetuksen kokonaisuuteen. Arbis toimii ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa, jolle tulee oma jaostonsa. Työväenopisto siirretään toisen asteen opetuksen palvelukokonaisuuteen.

Hoitopaikkojen määrästä päättäminen selvitetään jatkovalmistelussa

Keskushallinto

Elinkeinojaosto

Elinkeinotonttien tontinluovutuksen valmistelu noudattaa samoja käytäntöjä kuin muidenkin tonttien.

Strateginen maankäyttö

Strateginen maankäyttö, yleiskaava ja niihin liittyvät tehtävät pidetään kaupunkiympäristön toimialalla ja -lautakunnassa. Aluerakentamishankkeet pidetään keskushallinnon vastuulla.

22.06.2016

Kj/10

Tietokeskus

Tietokeskuksen tehtävien rooli ja tulevaisuus päätetään jatkovalmistelussa. Selvitetään mahdollisuus perustaa tutkimusneuvottelukunta, joka tukee kaupungin tiedontuotantoa ja yliopistoyhteistyötä

Digitalisaatio

Perustetaan digitalisaationeuvottelukunta, joka muun muassa seuraa tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista, tekee ehdotuksia digitaalisten palveluiden periaatteista ja linjauksista ja antaa lausuntoja hankkeista.

Jatkovalmistelu

Monissa kysymyksissä toimivallan jako lautakuntien, jaostojen ja viranhaltijoiden välillä täsmentyy jatkovalmistelussa.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Lasse Männistön vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

16.05.2016 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi